1993 నుంచి 2013 వరకు వెలువడిన **నడుస్తున్న చరిత్ర** కు నేటి రూపం

సంపుటి : 5
సంచిక : 10
పుటలు : 52
రు. 20 లు
తెనాలి

తెలుగుజాతి పత్రిక

అమ్మనుడి

నుడి నాడు నెనరు

డిసెంబరు 2019

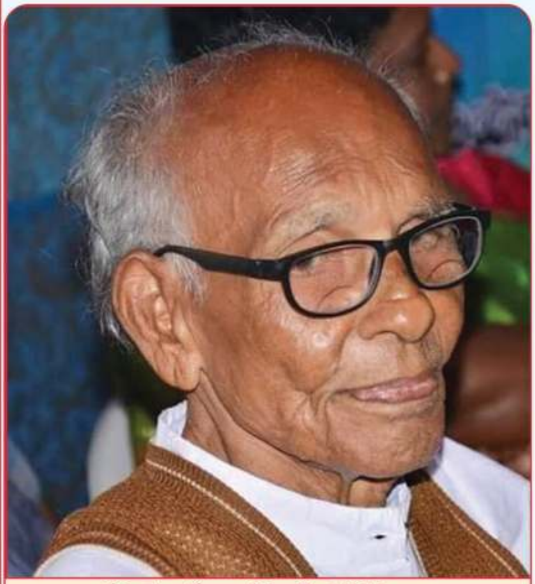
మన నుడితోనే
మన ముందడుగు

'మన నుడి-మన నది'
ఉద్యమ సారథి
పవన్ కళ్యాణ్‌కు
జేజేలు

- జి.వో.నెం 81 ని వెంటనే రద్దు చెయ్యాలి. మాతృభాషా మాధ్యమాన్ని కొనసాగించాలి.
- ప్రభుత్వ, ప్రయివేటు పాఠశాలలన్నిటిలో ఎలిమెంటరీ స్థాయిలో మాతృభాషా మాధ్యమాన్ని తప్పనిసరి చెయ్యాలి.
- ప్రాథమిక స్థాయి నుండి ఇంగ్లీషును ఒక భాషగా సమర్థవంతంగా నేర్పాలి.
- అందరికీనాణ్యమైన, సమానమైన విద్యనందించే 'కామన్ స్కూల్' విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాలి.

శ్రద్ధాంజలి

కనువెలుగు : 21-9-1921
కనుమరుగు : 21-11-2019

అసాధారణ ఉద్యమస్ఫూర్తి భూపతి నారాయణమూర్తి!!!

ఆయనో తాత్వికుడు... ప్రాథమిక విద్యతో పాఠశాల చదువు మానేసినా ఎంతోమంది విద్యావంతులకి సామాజిక విద్యాబోధకుడు.

ఆయనో భావుకుడు...మార్క్సిజాన్నీ, అంబేద్కరిజాన్నీ ఔపోసన పట్టి మతాలన్నింటినీ కాదని మానవత వైపు నిల్చినవాడు.

ఆయనో ప్రేమికుడు...వాదవివాదాలకీ, సిద్ధాంత రాద్ధాంతాలకి అతీతంగా ఈ దేశపు తాడిత పీడిత అణగారిన వర్గాల ప్రజలను ఐక్యం చేయడానికి ప్రయత్నించినవాడు.

ఆయనో శోధకుడు...చరిత్ర మొత్తాన్ని కమ్మేసిన బ్రాహ్మణీయ మనువాద సాహిత్యం డొల్లతనాన్ని ప్రశ్నించి, దళిత బహుజనసారాన్ని వెలికితీసి 'ఈ దేశ మూలవాసులు నాగులే'నంటూ ఘంటాపథంగా తేల్చిచెప్పినవాడు.

ఆయనే భూపతి నారాయణమూర్తి.

ప్రత్యామ్నాయ సాహిత్య సాంస్కృతిక దళపతిగా పేరొంది, తొంభైతొమ్మిది సంవత్సరాల జీవితంలో అత్యధికశాతం ప్రజలకోసమే వెచ్చించిన త్యాగమూర్తి ఆయన. స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడుగా, దళితోద్యమ తాత్విక సిద్ధాంత కర్తగా, నిత్య రచయితగా, ఉద్యమకారుడిగా, సాయుధ యోధుడిగా, చరిత్ర పరిశోధకుడిగా...ఇలా ఎన్నో విధాలుగా కృషిచేసిన భూపతి నారాయణమూర్తిగారు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కాళోజీ, వావిలాల వంటి వారితో సమానంగా సాయుధ పోరాటం మొదలుకుని అనేక ప్రజాఉద్యమాల వరకూ అవిశ్రాంతంగా కృషి చేశారు. భూపతి నారాయణ నిరాడంబర జీవితం రాబోయే తరాలకు ఆదర్శం.

70కి పైబడి విలువైన గ్రంధాలు రాసిన ఆయన అవార్డులు, రివార్డులకోసం జీవితంలో ఏదీ చేయలేదు. తొలి దళిత కవి కుసుమ ధర్మన్న గురించి పరిశోధన గ్రంధం రాసారు. నాటి నాగులే నేటి బహుజనులనే ఆయన పుస్తకాన్ని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం పరిశోధన గ్రంధంగా తీసుకుంది. అలాగే, 'డొక్కా సీతమ్మ, గన్నవరం అక్విడెక్టు ప్రదాత' అనే ఆయన వ్యాసాన్ని మహరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంటర్మీడియట్ పాఠ్యాంశంగా స్వీకరించింది. కేంద్రసాహిత్య అకాడెమీ అంబేద్కర్ ఫెలోషిప్ అవార్డుని రాష్ట్రంలో అందుకున్న మొదటి వ్యక్తి శ్రీ నారాయణమూర్తి.

కమ్యూనిస్టు నాయకులు పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య, తరిమెల నాగిరెడ్డి వంటి యోధులతో భుజం భుజం కలిపి సన్నిహితంగా మెలిగిన ఆయన 1940 రెండో ప్రపంచ యుద్ధం సమయంలో రంగూన్ లో గడిపారు. 52 లో రైతు కూలీ పక్షపాతిగా పోరాటాల్లో పాల్గొని అజ్ఞాతం లోకి వెళ్ళారు. తర్వాత 57 లో పంచాయతీ సర్పంచ్ గా చేసారు. తెలుగు రాష్ట్రాలలో ఎక్కడ ఏ ప్రగతిశీల ఉద్యమం జరిగినా దానికి నిష్కల్మషంగా మద్దతిచ్చి స్వచ్ఛందంగా ప్రచారం చేయడం ప్రజా ఉద్యమాల పట్ల భూ.నా. నిబద్ధతకి తార్కాణం.

ఇప్పుడు ప్రభుత్వం, అనేక స్వచ్ఛంద సంస్థలు మద్యపాన నిషేధం గురించి ప్రచారాలు నిర్వహిస్తుండవచ్చు. అయితే, " మద్యపానమా ? మానవత్వమా ??" అనే ఉత్తమ గ్రంథాన్ని సరిగ్గా పాతిక సంవత్సరాల క్రితం రచించి మద్యపాన వ్యతిరేక ఉద్యమ ఆవశ్యకతని అందులో చర్చించడమే కాకుండా, ఆంధ్రా గాంధీ శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారి చేత ఆవిష్కరింపజేసిన ఆచరణశీలి ఆయన. మద్యపాన వ్యతిరేక ఉద్యమానికి సంబంధిం చిన సమగ్ర రచనగా పేరొందిన ఒక చారిత్రిక డాక్యుమెంట్ అది.

99 ఏళ్ల వయసులో ఈ నెల 22న ఈ వృద్ధమూర్తి తన జీవితాన్ని చాలించారు.

– మల్లెపూల మధుసూదనమూర్తి
9110790680

తెలుగుభాషోద్యమ సిద్ధాంత కర్త

80వ దశకంలో తెలుగునాట తెలుగు భాషోద్యమానికి సైద్ధాంతిక బీజాన్ని నాటిన వ్యక్తిగా భూపతి నారాయణ మూర్తిగారి పేరు అనేక మందికి తెలియక పోవచ్చు. కాని, ఆయన ఈ విషయమై వ్రాసిన పుస్తకాలు ఇందుకు నిదర్శనంగా ఉన్నాయి. ప్రజల ప్రజాస్వామిక హక్కుగా తెలుగులో పాలన, బోధన అంశాలను ఆయన స్పష్టంగా ముందుకు తెచ్చారు. నాడు ఆయన వ్రాసిన 'పాలన, బోధన, జన జీవనరంగాల్లో తెలుగు' అనే పుస్తకం తర్వాత భాషోద్యమకారులకు దారి చూపింది.

తెలుగుజాతి ప్రత్యేకమైనదని, నిద్రావస్థలో వున్న యీ జాతిని మేల్కొలపాలని ఆయన ఆశించారు. ఇందుకోసమే ఆయన 'తెలుగు ప్రజాసమితి' అనే రాజకీయ పార్టీని కూడా స్థాపించారు. తెలుగుభాషా ప్రాచీనతపై ఆయన వ్రాసిన వ్యాసాలను గతంలో 'నడుస్తున్నచరిత్ర' లో ముద్రించాం. కీ.శే. నారాయణమూర్తి గారికి మా శ్రద్ధాంజలి

– సంపాదకుడు.

◆ తెలుగు అభివృద్ధి, సాధికారతల కోసం...
◆ తెలుగు భాషోద్యమ నిర్మాణం కోసం...
◆ ఆంధ్ర, తెలంగాణ, ఇతర రాష్ట్రాలు, విదేశాల్లోనూ ఉన్న తెలుగువారి కోసం...

తెలుగుజాతి పత్రిక

అమ్మనుడి

సంపాదకుడు : డా॥ సామల రమేష్‌బాబు 9848016136

తోడ్పాటు : డా॥ గారపాటి ఉమామహేశ్వరరావు, డా॥ వెన్నిసెట్టి సింగారావు, డా॥ సుందర్ కొంపల్లి, రహ్మానుద్దీన్ షేక్, సరస్వతుల రామనరసింహం(సరసి), తమ్మా శ్రీనివాసరెడ్డి

డిసెంబరు 2019

రచయితలకు సూచనలు

తెలుగు భాష, సాహిత్యం,సాంస్కృతికతలతో పాటు తెలుగువారి చరిత్రకూ, సంస్కృతికీ, సాధికారతకూ, ప్రగతికీ చెందిన సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ అంశాలపై రచనలకు స్వాగతం. వ్యాసం, కథ, వచన కవిత, పాట –రచనను ఏ రూపంలోనైనా పంపవచ్చు.

1. వ్యాసాలు ముద్రణలో 1 నుండి 3 పుటలకు మించకూడదు. కథ 3 పుటలకు మించకూడదు. కవితలు 20 నుంచి 30 పంక్తులకు మించకూడదు. విమర్శలు విషయం పైనే ఉండాలి గాని వ్యక్తులపై గురిపెట్టి చేయరాదు. సరళమైన తెలుగులో వ్రాయాలి.

2. రచనలను యూనికోడ్‌లో గాని, అనుఫాంట్స్‌లో గాని టైప్ చేసి పి.డి.ఎఫ్ మరియు పి.ఎం.డి. రెండింటిలోనూ పంపాలి. లేదా ఎ4 సైజు కాగితంపై వ్రాసి, స్కాన్ చేసి *editorammanudi@gmail.com* కు పంపాలి. కొరియర్ / రిజిస్టర్డ్ / సాధారణ పోస్టులో కూడా పంపవచ్చు.

3. రచనతో పాటు పోస్టల్ చిరునామా, ఫోన్ నంబరు, ఉంటే ఇ-మెయిల్ చిరునామా కూడా ఇవ్వాలి. ఈ వివరాలు లేని రచనల్ని తీసుకోలేము.

4. రచన స్వంతమేనని, ఇతర పత్రికలకుగాని, ఇంటర్నెట్ పత్రికలకుగాని పంపలేదని, ఇంతవరకు ఎక్కడా ప్రచురణ కాలేదని హామీ పత్రాన్ని తప్పనిసరిగ పంపాలి. ముందుగా సోషల్ మీడియాలో పెట్టిన రచనలను ప్రచురణకు స్వీకరించ లేము.

వలగూడు (ఇంటర్నెట్)లో *www.ammanudi.org* చూడండి.

లోపలి పుటలలో....

కార్టూన్లు	రేఖాచిత్రాలు	కంప్యూటరీకరణ
సరసి	**పావులూరి చిదంబరేశ్వరరావు**	**లంకె జనార్దన్**

'అమ్మనుడి'లో ప్రచురణకై వార్తలు, ఫోటోలు, రచనలను కొందరు వాట్సప్ (WhatsApp) లో పంపుతున్నారు. వాటిని ప్రచురణకు స్వీకరించలేము. దయచేసి కొరియర్‌లో / రిజిస్టర్డ్ పోస్టులో, లేదా **editorammanudi@gmail.com** కు పంపించండి. - సంపాదకుడు

రచనలు, ఉత్తరాలు పంపుటకు చిరునామా:

సంపాదకుడు: **అమ్మనుడి**, జి-2, శ్రీ వాయుపుత్ర రెసిడెన్సీ, హిందీ కళాశాల వీధి, మాచవరం,విజయవాడ-520004.

కార్యాలయం : *0866-2439466* సంపాదకుడు : *9848016136* *e-mail* : editorammanudi@gmail.com

తెలుగుజాతి పత్రిక
అమ్మనుడి
మాసపత్రిక
నుడి - నాడు - నెనరు

చందా వివరాలు

		వ్యక్తులకు	సంస్థలకు	విదేశీయులకు
శాశ్వత చందా	:	రూ.5000	రూ.7500	--
5 సం॥	:	రూ.1000	రూ.1500	150 డాలర్లు
3 సం॥	:	రూ. 700	రూ.1000	75 డాలర్లు
1 సం॥	:	రూ. 240	రూ. 400	25 డాలర్లు

ఎం.ఓ. లేదా తెనాలిలో చెల్లునట్లు బ్యాంకు డి.డి.ని **'అమ్మనుడి'** పేర పంపాలి. చెక్కు పంపేట్లయితే దయచేసి అదనంగా రు.30 లు చేర్చి పంపండి.

ఆన్‌లైన్ ద్వారా చందాను పంపేవారు NEFT / RTGS ద్వారా **'అమ్మనుడి'**-యాక్సిస్ బ్యాంకు, తెనాలి శాఖకు పంపాలి.

AMMA NUDI - AXIS BANK, TENALI

అక్కౌంట్ నెం. **915020010550189**

IFSC Code : UTIB0000556

ఆన్‌లైన్‌లో చందాను పంపినవారు, ఆ వెంటనే దయతో - చిరునామా, ఫోన్ నెం. తదితర వివరాలను జాబుద్వారాగాని, ఫోన్ మెసేజి ద్వారాగాని తెలుపగలరు.

చందాలు పంపడం, దానికి సంబంధించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు చిరునామా

డా॥ సామల లక్ష్మణబాబు, ప్రచురణకర్త, 'అమ్మనుడి'
8-386, జీవక భవనం, అంగలకుదురు పోస్టు, **తెనాలి**
గుంటూరు జిల్లా - 522 211. ఫోన్ : 9440448244
ఇ-మెయిల్ : ammanudi2015@gmail.com

చందాదారులు కోరినట్లయితే ఆన్‌లైన్‌లో కూడా పత్రికను పంపగలము. ఇందుకోసం మీ ఇ-మెయిల్ ఐడిని తప్పక తెలుపగలరు.

చందాదారులకు సూచనలు

1. చందా కాలం ముగింపు తేదీ - పత్రిక కవరుమీద మీ చిరునామా పై భాగంలోనే ఉంటుంది. గమనించండి.
2. చందా పూర్తయ్యేందుకు ఒక నెల ముందే దయచేసి మీ చందాను పంపించండి.
3. మీ ఇంటి నెంబరుతో పూర్తి చిరునామాను, పిన్‌కోడ్ నెంబరుతో సహా తెలియపరచాలి. మీ ఫోన్ నెంబరును, వుంటే మీ మెయిల్ ఐడి ని తెలపాలి.
4. మీ చిరునామా మారినట్లయితే దయచేసి వెంటనే తెలియజేయండి.

'అమ్మనుడి' ఈ క్రిందిచోట్ల కూడ లభిస్తుంది

నవోదయ బుక్ హౌస్, ఆర్యసమాజ్ భవనం ఎదురుగా, కాచిగుడా. **హైదరాబాదు - 27.** ఫోన్ :040-24652387

మైత్రీ బుక్‌హౌస్, జలీల్ వీధి, కార్ల్‌మార్క్స్‌రోడ్డు (ఏలూరు రోడ్డు) **విజయవాడ - 2.** ఫోన్ : 9866211995

మణి బుక్‌స్టాల్, షాప్ నెం.58, సందేమార్కెట్, **నెల్లూరు**-1.

హెచ్చరిక

'అమ్మనుడి' పత్రిక సిసి-బై-ఎస్ఎ లైసెన్సు (క్రియేటివ్ కామన్స్ - అట్రిబ్యూషన్ షేర్ అలైక్) లో ప్రచురితమవుతున్నది. దీని ప్రకారం ఈ పత్రికలో ప్రచురించిన వాటిని తిరిగి స్వేచ్ఛగా ఎవరైనా తమ రచనల్లో వినియోగించుకొని స్వయంగా గాని, ఇతరుల ద్వారా గాని, సోషల్ మీడియాలో గాని వాటిని ప్రచురించుకోవచ్చు. అయితే, ఆ సందర్భంలో - ఆ తొలి రచయిత పేరును, 'అమ్మనుడి' ఫలానా సంచిక నుండి తీసుకున్నట్లూ తప్పక ఉటంకించాలి. దయచేసి ఈ అంశాన్ని రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు, చదువరులు గమనించ గోరుతున్నాము

అమ్మభాష తెలుగును కాపాడుకొనే
ఉద్యమంలో భాగంగా భాషాప్రాధాన్యతను తెలిపే

కథానికలకు ఆహ్వానం

ఈ వేగయుగంలో క్లుప్తతకి ప్రాధాన్యమిస్తూ బుల్లెట్లలా పాఠకుల మెదళ్ళని తాకి కదిలింపజేసి ఆలోచనలలో ముంచెత్తేట్టు చేయగల బలమైన సాహిత్యప్రక్రియ కథానిక. కథ వస్తువైతే, దానిని కళాత్మకంగా మలచి చెప్పే ప్రక్రియ కథానిక. దీనిని చదవడానికి పట్టే సమయంకన్నా ఆలోచింపజేసే సమయం ఎక్కువ. అందుకే అమ్మభాష ప్రాధాన్యం అన్ని కోణాలలో అందరి మనసులలో నాటుకునేట్టు చెప్పే కథానికల్ని వరుసగా **అమ్మనుడి**లో ప్రచురిస్తున్నాం.

ప్రభుత్వ పరిపాలనలో, కోర్టు వ్యవహారాల్లో, నిత్యజీవితంలో తెలుగును కోల్పోతున్నందువల్ల జరిగే నష్టాల్ని కథావస్తువులుగా తీసుకోవచ్చు. అన్నిటికీ మించి విద్యారంగంలో తెలుగును సమూలంగా అణచివేస్తున్నందువల్ల తెలుగు పిల్లలకు - మొత్తంగా తెలుగు జాతికి - కలిగే నష్టాల్ని చిత్రిస్తూ కథానికలను వ్రాయవచ్చు. ఈ కోణాల్లో ఆలోచిస్తే రచయితలకు ఎన్నో కథాంశాలు కన్పిస్తాయి. 'అమ్మనుడి'లో ప్రచురిస్తున్న వ్యాసాల నుంచి ఇలాంటి అంశాలను గ్రహించవచ్చు. ఇందుకు రచయితల, రచయిత్రుల సహకారాన్ని కోరుతున్నాము. ప్రచురించే ప్రతి కథానికకు గౌరవ పారితోషికం పంపిస్తున్నాము.

- కథానిక ప్రచురణలో 2నుండి 4 పుటలకు మించకుండా ఉంటే మంచిది. ప్రతినెలా 1 లేక 2 కథానికలను మాత్రం ప్రచురించగలం.
- దయచేసి 3వ పుటలోని 'రచయితలకు సూచనలు' చూడండి

సంపాదకుడు, **అమ్మనుడి,** జి-2, శ్రీ వాయుపుత్ర రెసిడెన్సీ, హిందీ కళాశాల వీధి, మాచవరం, విజయవాడ-520 004. ఫోన్ : 9848016136.
e-mail : editorammanudi@gmail.com

కేజీనుంచి పీజీవరకు తెలుగుమాధ్యమంలో బోధనే మా పార్టీ విధానం : **పవన్ కళ్యాణ్**

సమస్యలను వివరిస్తున్న సామల రమేష్‌బాబు

చర్చిస్తున్న పవన్‌కళ్యాణ్

పాత్రికేయులనుద్దేశించి ప్రసంగిస్తున్న పవన్‌కళ్యాణ్

డా॥ సామల ప్రసంగం

నవంబరు 13 ఉదయం మిత్రుల చొరవతో జనసేన పార్టీ అధినేత పవన్ కళ్యాణ్, తెలుగుభాషోద్యమ సమాఖ్య జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ సామల రమేష్‌బాబుల సమావేశం జరిగింది. మాతృభాషా మాధ్యమాన్ని పూర్తిగా తొలగించి, ఆంగ్ల మాధ్యమం తప్ప వేరేది దిక్కులేకుండా చేస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీచేసిన సందర్భంలో ఈ సమావేశం జరిగింది. రాష్ట్ర సమాఖ్య ప్రధాన కార్యదర్శి డా॥ వెన్నిసెట్టి సింగారావు కూడా ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. సమస్యకు సంబంధించిన పూర్వాపరాలను వివరించిన డా॥ సామల రమేష్‌బాబు 'అమ్మనుడి' పత్రిక ఇటీవలి సంచికలను, తాము ప్రచురించిన ఆచార్య గారపాటి ఉమామహేశ్వరరావు రచన 'తెలుగు రాష్ట్రాల్లో భాషా సంక్షోభం' పుస్తకాన్ని శ్రీ పవన్‌కళ్యాణ్‌కు ఇచ్చారు. జాతీయ నూతన విద్యా విధానం ప్రతిని కూడా వారికి అందజేశారు. మీ రెండు ప్రసంగాల వీడియోలను విన్నాను, చాలా సంగతులు తెలిశాయి' అంటూ పత్రికను ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. తెలుగుకోసం చేయవలసినదంతా చేస్తామని ఆయన అన్నారు. తదుపరి ఎన్నికల ప్రణాళికలో అన్నీ ప్రకటిస్తామని ఆయన అన్నారు. మళ్లీ తరచు కలవాలని వారిరువురు అభిప్రాయపడ్డారు. తర్వాత పత్రికా ప్రసార మాధ్యమాలతో మాట్లాడుతూ శ్రీ వపన్‌కళ్యాణ్ 'కేజీ నుంచి పీజీ వరకు తెలుగు మాధ్యమాన్ని మా విధానంగా' చేపడతామన్నారు. అనేక ప్రోత్సాహాలనందిస్తామని, తెలుగువారి భాషా సాంస్కృతిక వైభవం కోసం, ప్రగతికోసం చేయగలిగినదంతా చేస్తామనీ అన్నారు. శ్రీ పవన్‌కళ్యాణ్‌కు అవసరమైన సహకారాన్ని అందిస్తాం అని ఈ సందర్భంగా డా॥ రమేష్‌బాబు ప్రకటించారు.

"తెలుగు తదితర మాతృభాషల్లో బోధనను రద్దుచేసిన జి.ఒ.81ను రద్దు చెయ్యాలి"
మాతృభాషా మాధ్యమ వేదిక నిరసన ప్రదర్శన

ప్రజలు తమ మాతృభాష 'తెలుగు' ద్వారా చదువుకొనే అవకాశాన్ని పూర్తిగా లేకుండా చేస్తూ, పరాయి ఆంగ్లభాషనే మాధ్యమభాషగా తప్పనిసరి చేస్తూ నవంబరు 5న ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జారీ చేసిన జి.ఒ.నెం. 81ను వెంటనే వెనక్కు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ – మాతృభాషా మాధ్యమ వేదిక తొలి నిరసన ప్రదర్శనను 17వ తేదీన విజయవాడలో నిర్వహించింది.

తుమ్మలపల్లి కళాక్షేత్రం వాకిలి వద్దగల తెలుగుతల్లి విగ్రహం ముందు నినాదాల అట్టలతో రాష్ట్రస్థాయి ఉపాధ్యాయ, విద్యార్థి సంఘాల, భాషోద్యమకారుల, రచయితల కళాకారుల ప్రతినిధులు ఇందులో పాల్గొన్నారు. ఎం.ఎల్.సి. రాము సూర్యారావు, మాజీ ఎం.ఎల్.ఎ. సుబ్బరాజు, వివిధ సంఘాల నేతలు, వేదిక బాధ్యులు ప్రసంగించారు. 'సాహితీ స్రవంతి' వొర ప్రసాద్ నిర్వహించారు.

అన్ని సంఘాల సమైక్య కార్యాచరణకోసం
'మాతృభాషా మాధ్యమవేదిక' ఏర్పడింది.

30కి పైగా ఉపాధ్యాయ, విద్యార్థి, సాంస్కృతిక, భాషోద్యమ సంఘాలతోను, ప్రముఖ వ్యక్తులు, మేధావులతోను పలు విడతలు చర్చలు జరిపిన మీదట 'మాతృభాషా మాధ్యమ వేదిక' ఒక సమైక్య వేదికను ఏర్పరచాలని నిర్ణయించారు. వేదిక సారధ్య సంఘ బాధ్యులుగా శ్రీ యుతులు విశపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, డా॥సామల రమేష్‌బాబు, డా॥ పరిమి, పెనుగొండ లక్ష్మీనారాయణ, దివికుమార్, డి.రమేష్ పట్నాయక్, వొరప్రసాద్ వ్యవహరిస్తారు.

నవంబరు 19న జరిగిన సారధ్య సంఘ సమావేశంలో – జిల్లాల బాధ్యుల్ని నిర్ణయిస్తూ తీర్మానించారు.

డిసెంబరు 11న సత్యాగ్రహం :

డిసెంబరు 11న బుధవారం – మేధావులు, విద్యావేత్తలు, ప్రముఖ రచయితలతో విజయవాడలోని ధర్నాచౌక్‌లో ఉదయం 10 గం.నుండి సాయంత్రం 6 గం. వరకు సత్యాగ్రహ కార్యక్రమం మాతృభాషా మాధ్యమ వేదిక నిర్వహణలో జరుగుతుంది.

వివరాలకు : కార్యాలయ బాధ్యులు వొర ప్రసాద్‌ను 9490099059 లో సంప్రదించండి.

సంపుటి : 5 సంచిక : 10
అమ్మనుడి
డిసెంబరు 2019

సంపాదక స్వరం

స్వార్థరాజకీయాలకు అమ్మభాషను బలిపెట్టవద్దు

సామాజిక ఆధిపత్యం, రాజకీయ ఆధిపత్యం వేర్వేరు అంశాలు కావు. వీటికి భాషాధిపత్యం తోడైతే పరిణామాలు భయంకరంగా ఉంటాయి. తెలుగు భాష, తెలుగు ప్రజలు ఈ అన్ని రకాల ఆధిపత్యాలకు వేలాది సంవత్సరాలుగా బలైపోతూనే ఉన్నారు. దాని పరిణామంగానే బడిలో, గుడిలో, ఏలుబడిలో – తెలుగు అణచివేతకు గురి అవుతూనే ఉంది.

ఒకప్పుడు మొత్తం సమాజంలో ఈ మూడు రంగాల ప్రభావం తక్కువగానే ఉండేది. వాటి ప్రభావం క్రమంగా విస్తరిస్తూ ఇప్పుడు ఉమ్మడిగా ప్రజలను శాసించే స్థితికి చేరుకుంది.

అప్పుడు – భాషా సమూహం తమ జ్ఞానాన్ని పెంచుకోవడానికీ, పరస్పర సహాయ సహకారాలకూ బడి పాత్ర పరిమితమయ్యేది. మౌఖికదశను దాటి లిపివికాసంతో బడి తన ప్రయోజనాన్ని పెంచుకొంటూ వచ్చింది. నాటి పాలకుల, ప్రజల అవసరాలకు, ఆహ్లాదానికీ పరిమితమయ్యేది. మన దేశంలో కుల వ్యవస్థా దాని చుట్టూ అల్లుకొని వున్న మత వ్యవస్థా, రాజ్యమూ వీటి ప్రభావంతో భాష స్థితిగతులు ముడిపడి ఉండేవి. అందువల్ల పాలకుల, మత పెద్దల, సామాజిక ఆధిపత్య వర్గాల ప్రభావానికి తెలుగు గురి అవుతూనే ఉంది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చేనాటికే తెలుగుభాష అన్ని ఆధిపత్యాలకు బలై, పలు వికారాలను సంతరించుకొంది. 'బడి' లో తెలుగు, 'గుడి' లో తెలుగు, 'ఏలుబడి' (పాలన) లో తెలుగు వినియోగం పతనమవుతూ వచ్చింది.

నాటి పరిస్థితుల్లో – ఈ మొత్తాన్నీ సంస్కరించి, సరైన దారిలో పెట్టడం కోసం – కీలకం ఎక్కడున్నదో గిడుగు రామమూర్తిగారు పసిగట్టి రోగ నిర్ణయం చేశాడు. ఆ మూడు రంగాల అవ్యవస్థకు కారణమైన శిష్టవర్గ ఆలోచనను మార్చాలనుకున్నాడు. వాడుక భాషోద్యమాన్ని ప్రతిపాదించి, తానే ఒక ఉద్యమమై ముందుకు సాగాడు. ప్రజలకు దూరంగా జరిగిపోతున్న తెలుగుకు గౌరవాన్ని సంపాదించిపెట్టాడు. పండితులతో ఎంతో పోరాటం చేసి, విద్యారంగంలో విశ్వవిద్యాలయ స్థాయి వరకు తన పోరాటాన్ని సాగించాడు. ఎన్నో విజయాలను సాధించాడు. వయోభారం, అనారోగ్యం మీదపడడంతో చివరి సందేశాన్నిచ్చి కన్నుమూశాడు.

గిడుగు రామమూర్తిగారిని మనం కేవలం ఒక భాషోద్యమకారుడిగానే చూడగూడదు. ఆయన మొత్తం తెలుగు సమాజాన్ని, సామాన్య ప్రజలను, వారి భాషను ప్రేమించాడు. అందుకనే కొండల్లో నివసించే 'సవరల' భాషను వారి నుండే ప్రేమతో నేర్చుకొన్నాడు. దానికొక గౌరవాన్ని, వినియోగాన్ని సంతరించి పెట్టాడు. మానవత్వానికి, భాషకు ఉన్న సంబంధాన్ని, సమాజ అభివృద్ధికై ప్రజల భాష అవసరాన్ని నిరూపించాడు.

ప్రజలభాషలోనే పాలన, ప్రజలభాషలోనే విద్యాబోధన జరగాలన్న లక్ష్యాన్ని చేరుకొని, అన్ని రంగాలలో మార్పుకై ఉద్యమించడంకోసం తెలుగు సమాజానికి ఒక కుదుపునిచ్చినవాడు గిడుగు రామమూర్తిగారు. అదే సమయంలో సంస్కర్తలు, ఉద్యమకారులు చేసిన పోరాటాలతోపాటు, దేశంలోనూ, అంతర్జాతీయంగానూ వచ్చిన అనేక పరిణామాల ఫలితంగా నేటి ఆధునిక భారతదేశం ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో నిలదొక్కుకున్నది. ఆ క్రమంలోనే స్వాతంత్ర్యానంతరం భాషారాష్ట్రాలు ఏర్పడ్డాయి.

భారతదేశమంతా ఒకే జాతీయతను సంతరించుకొని వున్నా, అమ్మభాషలలోనే పాలన, బోధనలు జరగాలనే మౌలిక, ప్రజాస్వామిక, శాస్త్రీయ సూత్రమే భాషారాష్ట్రాల ఏర్పాటుకు ఆధారమైంది.

తెలుగువారికి భాషారాష్ట్రం ఏర్పడ్డ తర్వాత పాలక పార్టీలు, నేతలు ఆ మౌలిక తత్వాన్ని విస్మరించారు. ప్రజలతో మాట్లాడడానికి మాత్రమే తెలుగును పరిమితం చేసుకొని, పాలన, బోధన రంగాల్లో ఆంగ్లాన్ని

కొనసాగిస్తూ, స్వాభిమానాన్ని బాధ్యతను మరచిపోయారు. దీనితో బడి, గుడి, ఏలుబడి రంగాలు క్రమంగా పరాయీకరణకు గురైనాయి. భాషారాష్ట్ర ఏర్పాటు తర్వాతి తెలుగుజాతి పతనగాథను చరిత్రకారులు అక్షరబద్ధం చేస్తే అదొక పెద్ద ఆత్మద్రోహగాథే అవుతుంది. ఈ మొత్తం పరిణామాల ఫలితాన్నిప్పుడు మనం అనుభవిస్తున్నాం. జగన్మోహనరెడ్డి ప్రభుత్వం ఈ పరిస్థితిని తన అవసరాలకు తగ్గట్లు మదింపు చేసుకొని, రాజకీయంగా తన లక్ష్యాల సాధనకు బలంగా పూనుకొన్నది. ఇందుకు ఆయననూ ఆయన పార్టీని మాత్రమే విమర్శించడం సరికాదు. ఆయనకు ముందు గత 20–30 ఏళ్ల పాలకులను కూడా వేలెత్తి చూపవలసిందే. చంద్రబాబు నాయుడుగానీ, అంతకు ముందు వారు గానీ తెలుగుభాష అణచివేతలో తక్కువేమీ చెయ్యలేదు.

ఇప్పుడు 81/5.11.2019 ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుతో మొదలుపెట్టి, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి యీ విషయమై చేపట్టిన చర్యలూ, చేస్తున్న ప్రసంగాలూ – తెలుగుభాష అణచివేతకు కంకణం కట్టుకున్నారనడానికి ఆధారాలుగానే నిలుస్తున్నాయి.

రాజకీయ పార్టీలుగాని, ఇతరులుగాని, జగన్మోహనరెడ్డినీ ఆయన పార్టీనీ లక్ష్యంగా చేసుకొనే విమర్శిస్తున్నాయి తప్ప, ఆయనకు ముందు పాలించిన వారి చర్యలను అంతగా ఎత్తి చూపడం లేదు.

భాష ప్రాతిపదికగా మనతోపాటే ఏర్పడిన ఇతర రాష్ట్రాల్లో పాలన, బోధనల స్థాయి ఏమిటో తెలుసుకోవడం లేదు. భాషా రాష్ట్రాలుగా విఫలం అయిన తర్వాత, తమ భాష తమ బ్రతుకుకూ, ప్రగతికీ, తమ బౌద్ధిక, భౌతిక మనుగడకు సాధనం కాలేకపోయిన తర్వాత – భాషా జాతీయులుగా, తమ అస్తిత్వానికే ముప్పు వస్తుందనే సంగతిని మన నేతలు పట్టించుకోవడం లేదు.

నేటి సవాలునెదుర్కోవడానికి జాతి మొత్తాన్నీ సిద్ధం చెయ్యాలి. దీన్ని కులాల మధ్య పోరాటంగా చెయ్యాలనే ప్రయత్నాలను అధిగమించడానికి తగిన విధంగా ఉద్యమాన్ని రూపు దిద్దాలి. ఎంత కాదన్నా, కులం, మతం అంశాలు ముందుకు వచ్చాయి. తెలుగు జాతిని పలు విధాలుగా విభజించే ఆ స్వార్థ శక్తులను ఓడించడానికి వారిని విమర్శిస్తే సరిపోదు. ఆధారాలేమీ లేకుండా ఆ అంశాలు ప్రజల్లోకి వెళ్లవు. వాటిని గమనించి, సరైన విధంగా ఆచరణాత్మక పరిష్కారాలు చూపాలి. ఇంటిని తగులబెడితే ఇంట్లో సమస్యలు పరిష్కారం కావు. చర్చలో బయటకు తేలుతున్న అంశాలన్నిటికీ సమాధానాలు, పరిష్కారాలు చూపవలసిందే. ప్రభుత్వ నేతల స్వార్థ ప్రయోజనాలను ఎండగట్టడం తప్పనిసరి.

చివరగా మరి నాలుగు మాటలు :

తెలుగును ఏ మతమూ ఏనాడూ మోయ్యలేదు. తమిళాన్ని వైష్ణవం, కన్నడాన్ని శైవం, సంస్కృతాన్ని సనాతన ధర్మం అనబడే బ్రాహ్మణ మతం మోస్తున్నట్లు ; ఆ మాటకు వస్తే ఇస్లాం, అరబిక్ భాషలనూ, క్రైస్తవం ఆంగ్లాన్నీ మోస్తున్నట్లు – తెలుగును ఏ మతమూ మొయ్యడం లేదు. తెలుగుభాషకు కులం, మతం లేవు. కష్ట జీవుల, పీడిత తాడిత వర్గాల భాష ఇది. ఇంకా చెప్పాలంటే ప్రజల భాష ఇది. ఎన్ని ఆటుపోట్లు వచ్చినా, సవాళ్లెదురైనా, అన్నిటినీ తట్టుకుంటూ అందరినీ కలుపుకొంటూ నిలిచివున్న, ఎదిగిన భాష ఇది. తెలుగుభాషకూ దాని లిపికీ ఉన్న అనల్పమైన ఈ శక్తి అభివృద్ధి చెందిన ఏ ఇతర భాషకంటే తక్కువేమీ కాదు. అన్ని జీవభాషల వలెనే తెలుగుకు కూడా ఉన్న సహజశక్తి అన్ని అవసరాలకూ పనికొస్తూనే ఉంది. ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోక పోయినా తెలుగు మనుగడనూ ప్రగతినీ పూర్తిగా నిరోధించడం అయ్యేపని కాదు.

ఈ సంచికలో ప్రత్యేకంగా ఈ అంశాలపై విశ్వవిద్యాలయ ఆచార్యుల నుండి, పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల స్థాయి వరకూ అనుభవజ్ఞులైన వారు ప్రత్యేకంగా నేటి ఈ సమస్యపై వ్రాసిన వ్యాసాలను చదవండి. తగు విధంగా పరిష్కారాలను జాతిజనుల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని సాధించవలసి వుంది. ఇందుకోసం సంయమనంతో, స్థిరచిత్తంతో మనం ముందుకు సాగాలి.

తేదీ : 30–11–2019

సామల రమేష్‌బాబు

ఆచార్య గారపాటి ఉమామహేశ్వరరావు
9866128846

విద్యామాధ్యమంగా జనభాషలు

రాచరికాలు పోయి ప్రజాస్వామ్య యుగంలోకి అడుగు బెట్టామని అనుకొన్నాం. మన నేల, మన భాష, మనదే పాలన అని గుండెల మీద చేతులేసుకొని ఊపిరిపీల్చుకుందామని అనుకున్నాం. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి డెబ్బై ఏండ్లు దాటినా ఏం సాధించామో అర్థం కాని పరిస్థితి. మనం ఈ మధ్యనే 70వ భారత రాజ్యాంగ దినోత్సవాన్ని జరుపుకొన్నాం. రాజ్యాంగ నిర్మాతల ఆదర్శ స్ఫూర్తితోనూ రాజ్యాంగం సాక్షిగా మన చట్టాలూ నిర్ణయాలూ జరగాలి. అలా జరగటం లేదని విద్యావిధానంలో ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని ప్రవేశపెట్టిన తీరు చెబుతోంది.

మాతృభాషా విద్యావిధానం:బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ ఆలోచనలు:

భారత రాజ్యాంగ నిర్మాత బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్: రచనలూ ప్రసంగాలూ, (వాల్యూమ్ 02, పేజి 296) నుండి తీసుకున్న ఈ పంక్తులను చూడండి:

IX. స్థానిక భాషల వాడుక అనే అధ్యాయంలో, ఆయనతో ముఖాముఖిలో లేవనెత్తిన కొన్ని ప్రశ్నలూ వాటికి ఆయన ఇచ్చిన జవాబులూ (45-46, 34) ఇలా ఉన్నై.

ప్రశ్న 45. బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయం లేక కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన మరేదైనా విశ్వవిద్యాలయంలో, ఇంగ్లీషు స్థానే స్థానిక భాషలను బోధనా, పరీక్షా మాధ్యమాలుగా మార్చడానికీ ఏ దశలో ఇంకా ఏ మేరకూ వాడవచ్చునంటారు? విద్యార్థులకు అవసరమైన ప్రామాణిక ఆంగ్లానికి ఆటంకం కలగకుండా అందించే దిశలో మీరు ఎలాంటి జాగరూకతా విధానాలను సూచిస్తున్నారు?

ప్రశ్న 46. ఈ ప్రెసిడెన్సీ యొక్క స్థానిక భాషల శాస్త్రీయ అధ్యయనాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ఇంకా అన్ని రకాల మంచి భాషా సాహిత్యాల ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించడానికి సర్వోత్తమమైన పద్ధతి ఏదని మీరు అంటారు?

సమాధానాలు 45-46: బోధనా మాధ్యమంగా **మాతృభాషను ఉపయోగించడంపై నేను చాలా దృఢమైన అభిప్రాయాన్ని కలిగి ఉన్నాను.** పారస్పరిక వ్యవహారం కోసం ఏ మాతృభాషను ఎంచుకోవాలో భారతీయ ప్రజాభిప్రాయం నిర్ణయిస్తే తప్ప సమస్య పరిష్కారం కాదని నేను భావిస్తున్నాను.

సమాధానం 34: **విద్యా వ్యాప్తే విశ్వవిద్యాలయ ప్రయోజనం. ఐతే ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, బోధనా మాధ్యమంగా విశ్వవిద్యాలయం మాతృభాషను స్వీకరించితే తప్ప దీన్ని సాధించలేము.**

(Z: అంబేద్కర్ వాల్-02 వాల్2-04. indd MK SJ + YS 21-9-2013 / YS -8-11-2013.) డా. బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్: రచనలు మరియు ప్రసంగాలు, వాల్యూమ్ 02, పేజి 296).

అంటే మన పాలకులు ఎవరూ మన రాజ్యాంగాన్ని గానీ, డా. బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్: రచనలూ ప్రసంగాలనూ చదవడంగానీ వాటిని పట్టించుకుంటున్నట్లు గానీ అనిపించటం లేదు. మన విద్యావిధానం, మన దేశ ఆర్థిక స్థితికి అద్దం పడుతోంది.

మాతృభాష మాధ్యమం గురించి మహాత్మా గాంధీ ఆలోచనలు:

"భారతదేశాన్ని పట్టిపీడిస్తున్న మూఢనమ్మకాలలో అన్నింట్లో కెల్లా పెద్దది స్వాతంత్ర్య భావనలను అలవరచుకోడానికీ సరైన ఆలోచనలను పెంపొందించుకోడానికీ ఆంగ్ల భాషా జ్ఞానం తప్పనిసరి అనే నమ్మకమే."

"ఈ విశ్వవిద్యాలయానికి వచ్చే యువత తమ మాతృభాష ద్వారా తమ బోధనను అందుకుంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. మన భాష మనకు ప్రతిబింబం. ఉత్తమమైన ఆలోచనను వ్యక్తీకరించడానికి మా భాషలు చాలా పేలవంగా ఉన్నాయని మీరు ఎవరైనా అంటే, మనం మన ఉనికికే దూరమైపోతామని అంటాను. ఇంగ్లీషు ఎప్పుడైనా భారతదేశ జాతీయ భాషగా మారగలదని కలలు కనే వ్యక్తి ఉన్నారా? ఈ దేశానికి ఈ వైకల్యం ఎందుకు? ఇంగ్లీషు యువతతో మన యువత ఎలాంటి అసమాన పోటీని ఎదుర్కొంటున్నారో ఒక్క క్షణం ఆలోచించండి. కొంతమంది పూణే ప్రొఫెసర్లతో సన్నిహితంగా సంభాషించే అవకాశం నాకు కలిగింది. భారతీయ యువత, ఆంగ్ల భాష ద్వారా తాము ప్రస్తుతం సంపాదించిన జ్ఞానాన్ని పొందేందుకు కనీసం ఆరు విలువైన సంవత్సరాల జీవితాన్ని కోల్పోయారని వారు నాకు తెలిపారు. మన పాఠశాలలూ ఇంకా కళాశాలల విద్యార్థుల సంఖ్యను లెక్కించండి. ఈ దేశం ఎన్ని వేల సంవత్సరాలు నష్టపో యిందో మీరే తెలుసుకోండి. మనపై ఉన్న అభియోగం ఏమిటంటే, మనకు ఎటువంటి చొరవా లేదు. మన జీవితంలోని విలువైన కాలాన్ని ఒక విదేశీ భాషలో పాండిత్యానికి అంకితం చేస్తే మనకు ఏం చేకూరుతుంది? ఐతే, ఈ ప్రయత్నంలో కూడా మనం విఫల మయ్యాం...

గత యాభై ఏళ్ళుగా విద్యను మన స్థానిక భాషలలో మనం పొందుతున్నామని అనుకుందాం, ఈ రోజు మనకు ఏమి ఉండాలి? ఈ రోజు మనకు స్వేచ్ఛాయుత భారతదేశం వచ్చిఉండాలి, మన విద్యావంతులైన మన మనుషులు ఉండాలి, వారు తమ సొంత భూమిలో విదేశీయులలాగా కాకుండా, ఈ దేశపు గుండెతో మాట్లాడగలుగుతూ నిరుపేదల మధ్య పని చేస్తూవుండేవారు, ఇంకా గత యాభై ఏళ్ళలో వారు సంపాదించినది దేశానికి వారసత్వంగా అందించగలిగినదై ఉండేది. ఈ రోజు ఆలుమగలు కూడా తమతమ ఉత్తమ ఆలోచనలో భాగస్వాములు కావడంలేదు. ప్రొఫెసర్ బోస్ ఇంకా ప్రొఫెసర్ రాయ్ మొదలైనవారి అద్భుతమైన పరిశోధనలను

ఇంగ్లీషు ఈ దేశంలో జనభాష కాదు. ఇక్కడ;ఇది ఆధిపత్య భాషే. రాజ్యాంగ నిర్మాత డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ నాడు చెప్పినది విశ్వవిద్యాలయాల్లో స్థానిక భాషల మాధ్యమం ఉండాలని. మరి ఆ దార్శనికుని మాటలు నేటి ఈ రోజు పరిస్థితులకు సరిపడవా? ప్రజాస్వామ్యంలో జనభాషలు పనికి రావా? ఏ భాషా శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పారు? తెలుగు అభివృద్ధి చెందలేదా?

చూడండి. వారి పరిశోధనలు ప్రజలకు చేరువ కాలేదని చెప్పుకోడానికి సిగ్గుపడదామా?

(మహాత్మా గాంధీ ప్రసంగాలు మరియు రచనలు, పేజీలు. 318-20 4-2-1916).

మాతృభాషామాధ్యమంపై చిన్నచూపు: తరిగిన అక్షరాస్యత:

మన తెలుగు రాష్ట్రాల అక్షరాస్యత 67 శాతంతో జాతీయ సగటు 74 శాతంకంటే తక్కువగా ఉంది. అది మన దిగజారిన స్థితికి ఆనవాలు. ప్రపంచ దేశాల అక్షరాస్యతతో మన దేశపు అక్షరాస్యతను పోల్చి చూస్తే మనదేశం అక్షరాస్యతలో 114వ స్థానంలో ఉంది. భారతదేశపు తలసరి ఆదాయం ఇతర దేశాలతో పోల్చితే 103 వ స్థానంలో ఉంది. మన కంటే ముందున్న 90 దేశాల అక్షరాస్యత 90% పైనే. చైనా 95% అక్షరాస్యతతో 66 వ స్థానంలో ఉండగా తలసరి ఆదాయంలో 72వ స్థానంలో ఉంది. ఈ గణాంకాలు, మన అక్షరాస్యతకూ తలసరి ఆదాయానికీ సంబంధం ఉందని చెబుతున్నాయి. అంతేకాదు, తగ్గుతున్న అక్షరాస్యతకూ పెరుగుతున్న ఆంగ్లమాధ్యమానికీ కూడా సంబంధం ఉందని చెప్పాలి. ఇతర దేశాలన్నీ మాతృభాషలో అక్షరాస్యతను పెంచుకోటానికి ప్రయత్నిస్తే మనం మాత్రం ఆంగ్లమాధ్యమాన్ని పెంచే ప్రయత్నాలు చేశాం. గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా తెలుగు రాష్ట్రాలలో తెలుగు మాధ్యమాన్ని ప్రభుత్వేతర విద్యాసంస్థల యాజమాన్యాలు లేకుండా చేస్తే ఇప్పుడు ప్రభుత్వాలే ఆ పని చేస్తున్నై.

విద్యావిషయంలోనూ ఆర్థికగణాంకాలలోనూ జనాభాలోను మనం పోల్చుకోవాల్సిన దేశం చైనా. అక్కడ మనం అనుకొంటున్నట్లు గాక చైనీసుతోపాటు ఇంకా రెండువందల ఏభై భాషలు ఉన్నై. ప్రధాన భాష అయిన మాండరిన్‌ను 71% మంది మాత్రమే మాట్లాడగలుగుతారు. రినింగ్ వేయ్ ఇంకా జిన్‌ఝి సూ (2012) అనేవారు నిర్వహించిన "చైనాలో ఆంగ్ల గణాంకాలు" అనే పరిశోధనలో, జాతీయ జనాభాలో (ప్రస్తుతం, సుమారు 137 కోట్లు) 48.7% మంది జూనియర్ సెకండరీ లేదా అంతకంటే ఎక్కువ విద్యార్హతలు ఉన్నవారు 32.86% అంటే 41.59 కోట్ల మంది. వీరు ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ విదేశీ భాషలను అధ్యయనం చేయగా వారిలో 93% అంటే 39 కోట్ల మంది మాత్రమే ఇంగ్లీషును ఒక విదేశీ భాషా విషయంగా చదువుకున్నవారు. అంటే చైనాలో ఇంగ్లీషును ఒక విషయంగా మాత్రమే బోధిస్తున్నారు అన్నమాట.

మన సమస్య- ఇంగ్లీషు భాషా కౌశలం - తెలుగు మాధ్యమం కాదు. పుండు ఒకచోటా మందు ఒకచోటా?

ఇంగ్లీషు మనకు ఒక సమస్య కావచ్చు. కానీ మాధ్యమం సమస్య కారాదు. ఇంగ్లీషు ఒక విషయంగా నేర్చుకోవద్దని ఎవరూ చెప్పటం లేదు. ఇంగ్లీషు కౌశలాన్ని పెంచే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. అదికూడా జరగక, ఇక మాధ్యమమే ఇంగ్లీషు అయితే ఏమవుతుందో ఆలోచించగలమా. పోతే మనకు చదువుకోటానికి ఈ నేలతల్లి భాష ఎందుకు పనికిరాదో చెప్పమంటున్నాను. అర్థం లేని ఇంగ్లీషులో చెబుతున్న ఉపాధ్యాయులూ అర్థం కాని ఇంగ్లీషు వింటున్న విద్యార్థులూ ఇలా ఎంతకాలం. ఇంకా ఎన్ని వందలూ వేల ఆత్మహత్యలు జరగాలి.

మన పరిశోధనలు మన జనభాషలలో ఉండొద్దా? పన్నెండు కోట్లమంది ఉన్న తెలుగువాళ్ళు వాళ్ళ భాషలో చదువుకోకూడదా? ఇంగ్లీషులోనే చదివితే ఉద్యోగాలు వస్తాయనే ఈ తప్పుడు ఆలోచన ఎవరకైనా ఎలా కలుగుతుంది. దీన్ని ఏ తర్కంతో, ఏ హేతుబద్ధతతో సమర్థిస్తారు? ప్రతి ఏటా కోటిన్నర మంది గ్రాడ్యుయేట్లూ, ఇరవై లక్షలమంది ఇంజనీర్లూ తయారవుతున్నారు.

వీళ్ళల్లో ఇరవై శాతానికి కూడా ఉద్యోగాలు లేని పరిస్థితి. వీళ్ళు ఇంగ్లీషులో చదువుకున్నవాళ్ళే. రాజకీయనాయకులు ఓట్లతో అధికారాన్ని సంపాదించి మళ్ళీ ఆ అధికారాన్ని నిలబెట్టుకొనే పనిలో మునిగిపోయారు. అంతేగానీ సంపద సృష్టికి మన వనరులతో పరిశ్రమల స్థాపనకూ వ్యవసాయ ఆధారిత పరిశ్రమల అభివృద్ధికీ విద్యాలయాల్లో అధ్యాపకుల స్థానాలను ఎప్పటికప్పుడు నింపటానికీ ఎలాంటి పనీ చేపట్టలేదు. అన్నీ ఎన్నికల శుష్క వాగ్దానాలే. మనకు కావలసిన ఉద్యోగాలు కోట్లలో, ప్రతిఏటా విదేశాల్లో మనకు వచ్చేవి వందల్లో వేలల్లో.

మనకందరికీ ఉద్యోగాలు కావాలంటే ఇక్కడి వనరులతోనే సాధ్యం. ఎవరో కొందరికి వచ్చే విదేశాలలోని ఉద్యోగాలవలన మన విద్యా ఉద్యోగ ఉపాధి ప్రణాళికలు తయారవకూడదు. అందరికీ ఉద్యోగాలు కావాలి. అంతేగానీ ఏ కొద్దిమందికో విదేశాల్లో ఉద్యోగాలు వస్తే ఏం ప్రయోజనం. కార్పోరేట్, ప్రైవేటు విద్యాసంస్థల్లో కూడా రిజర్వేషన్లను అమలు చేయాలి. ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వేతర విద్యాసంస్థల్లోనూ తెలుగూ ఇంగ్లీషు మాధ్యమాలను నడపాలి.

ఇది భాషా సమస్య. భాషాశాస్త్రం, మనో విజ్ఞానశాస్త్రం, విద్యావిధాన శాస్త్రం తెలిసినవారు పరిష్కరించ వలసిన సమస్య. ఇది అధికారులూ, రాజకీయనాయకులూ తీర్చగలిగిన సమస్య కాదు. నిరుద్యోగ సమస్య, రోజు రోజుకూ చక్రవడ్డీలా పెరుగుతోంది. గత రెండుమూడు దశాబ్దాలుగా ఐటీ, కంప్యూటరేతర కొత్త పరిశ్రమలు ఏవీ రాలేదు. ఇప్పుడు ఉన్నవీ వస్తున్నవీ ఉద్యోగాలు అన్నీ ఉన్నవాటిలో కొద్దిగా పెరుగుతున్నవే. ఇంగ్లీషు మీడియంతో రెండు దశాబ్దాలలో ఇవి గూడా పోయే ప్రమాదం ఉంది.

గుండె లోతుల్లోంచి వచ్చేదీ, మనసు విప్పి చెప్పగలిగేదీ అమ్మనుడిలోనే

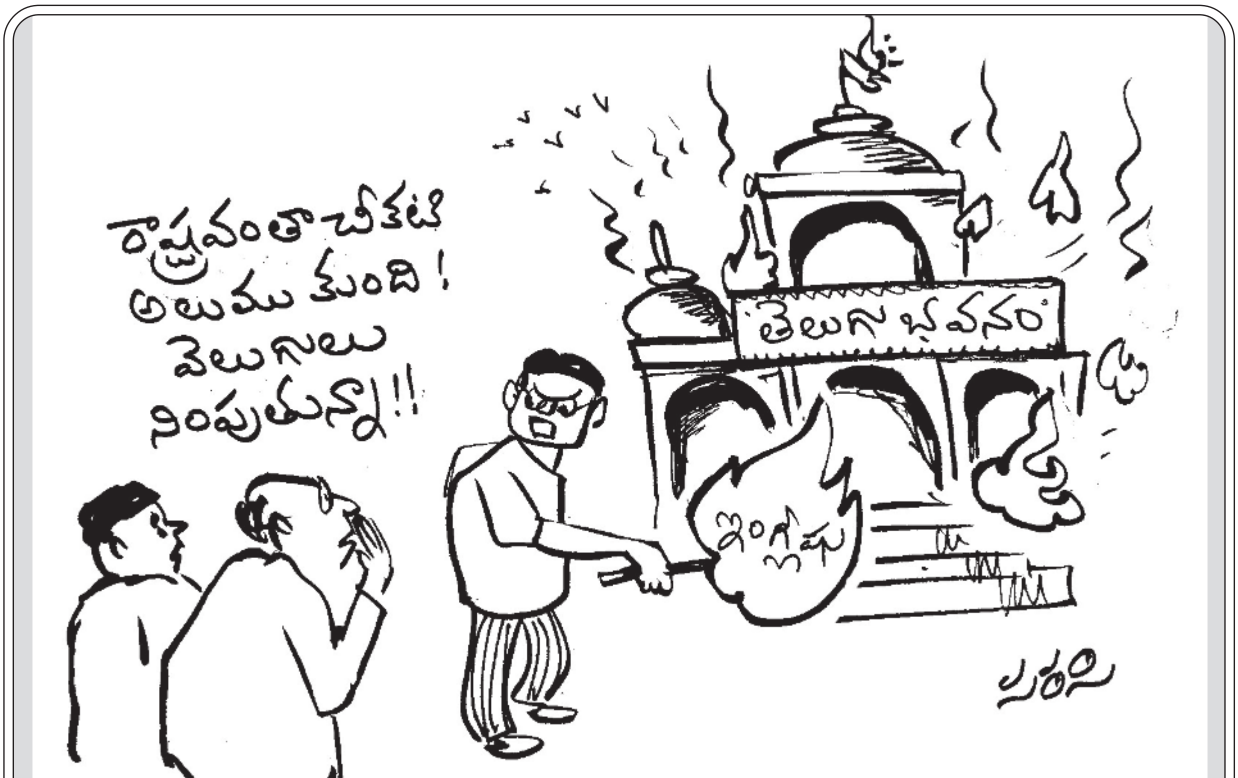
ఇంగ్లీషు ఈ దేశంలో జనభాష కాదు. ఇక్కడ ఇది ఆధిపత్య భాషే. రాజ్యాంగ నిర్మాత డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ నాడు చెప్పినది విశ్వవిద్యాలయాల్లో స్థానిక భాషల మాధ్యమం ఉండాలని. మరి ఆ దార్శనికుని మాటలు నేటి ఈ రోజు పరిస్థితులకు సరిపడవా? ప్రజాస్వామ్యంలో జనభాషలు పనికి రావా? ఏ భాషా శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పారు? తెలుగు అభివృద్ధి చెందలేదా? పాతికేళ్ళకిందటే తెలుగు అకాడమీ గ్రాడ్యుయేట్ చదువులకు పాఠ్యగ్రంథాలు తెచ్చింది. తెలుగులో విజ్ఞాన శాస్త్రాలలో వందలాది రష్యా ప్రచురణలూ ప్రైవేటు ప్రచురణలూ ఎన్నో వచ్చాయి. అవి చదువుకొని పాసైనవారే గడిచిన రెండు తరాలు. ఈరోజు ఆధునిక సాంకేతిక భాషాశాస్త్రం ఎంతో అభివృద్ధిచెంది యంత్రానువాదం వాడుకలోకి వస్తున్న సమయంలో వేలాది ఏండ్ల వారసత్వంలో ఈ నేలతల్లి అమ్మ ఒడిలో నేర్చిన అమ్మ భాష చదువుకోడానికి పనికి రాదా. ఏ భాష నుంచైనా మరో భాషకు యంత్రానువాదం అందుబాటులోకి వస్తోంది. వచ్చే దశాబ్దంలో కోరిన భాషలో అనుకున్న అనువాదం అనుభవంలోకి వస్తుంది.

గతంలో వలస పాలన భౌతిక బలంతో సాగింది. ఇప్పుడు వలస పాలకుల ఆధిపత్యం ఆర్థిక బలంతో అధికారాన్ని సాగిస్తుంది. దీనికి భాషే ఆలంబన. ఇంగ్లీషు ఒక ప్రధాన ప్రాతిపదిక.

ఇంగ్లీషుతో లక్షలాది స్థానిక ఉద్యోగ – ఉపాధి అవకాశాలు పోతాయి. ప్రపంచీకరణ అంటే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తయారైన ఉత్పత్తులను స్థానిక భాషలలో అందించటం. అంతేగానీ; అంతా ఇంగ్లీషులో రుద్దటం కాదు. ప్రపంచీకరణ అంటే. ప్రపంచంలోని జ్ఞాన సంపద అంతా స్థానికభాషలలోనే అందుబాటులోకి రావటం. ప్రజాస్వామ్యంలో జనభాషలదే అధికారం. రేపటి భవిష్యత్తులో ఎవరికి వచ్చిన భాషలో వారు రాస్తే ఎవరికి నచ్చిన భాషలో వారు చదువుకుంటారు. ఈ నేలమీద పుట్టిన ఏ మాత్రం; తెలివిగలవాళ్ళైనా ఈ నేలతల్లి భాషలో చదువుకోవాలనే అనుకుంటారు. దాన్నే భారత రాజ్యాంగ నిర్మాత బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ చెప్పారు. అందుకనే భారత రాజ్యాంగంలో భారతీయ భాషలకు ఒక అధికరణాన్నే ప్రత్యేకించారు. ఐనా అది కాదని పరాయి భాషను ప్రజలమీద రుద్దటం రాజ్యాంగాన్ని అపహాస్యం చేయటమే. రాజ్యాంగ నిర్మాతలనూ వారు నిర్మించిన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలనూ పరిహసించటమే. ఈ నేలతల్లినీ కన్నతల్లినీ అవమానించడమే.

కొన్ని దేశాలలో ఆంగ్లమాధ్యమం స్థితీ గతీ

ఆఫ్రికా ఖండంలో ఆగ్నేయ దిశలో ఉన్న దేశం మలావి. వైశాల్యంలో తెలంగాణకంటే పెద్దదీ జనాభాలో కొంత చిన్నదీ అయిన ఈ దేశంలో కొత్త భాషా బోధనా మాధ్యమ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. అయితే, ఇంటి భాష ఇంగ్లీష్ కానటువంటి దేశంలో, పాఠశాలలో చేరేనాటికి పిల్లలకు ఇంగ్లీషుతో ఎటువంటి సంబంధం లేనటువంటి పరిస్థితులలో, ఉపాధ్యాయులలో కొంతమందికైనా ఇంగ్లీషును బోధనా మాధ్యమంగా ఉపయోగించటానికి అనుభవం లేనప్పుడు, ప్రాథమిక పాఠశాలలో మొదటి సంవత్సరం నుండి ఇంగ్లీషును బోధనా మాధ్యమంగా ఈ కొత్త విధానం నిర్దేశిస్తోంది. ఈ విధానంపై ఓ పరిశోధ నాత్మక విమర్శ ఇటీవలే అంతర్జాతీయ విద్యావిధాన సమీక్షా పత్రికలో (A Journal of the International Review of Education, 2016, Vol. 62, 2, pp 221--228) గ్రెగొరీ హంకొనీ కంవెండో అనే పరిశోధకుడు వ్యాస రూపంలో ప్రకటించారు. ఈ విధానం వలన విద్యార్థుల ఉత్తీర్ణతా శాతంలో తగ్గుదల, ఇంగ్లీషుభాషా

పాఠశాల చదువులు మాతృభాషా మాధ్యమంలో ఉండటమే శ్రేయస్కరమని ప్రపంచమంతటా చేసిన పరిశోధనల్లో తేలిన విషయం. తార్కిక రీతిలో, హేతువాద పద్ధతిలో, శాస్త్రీయ ఆలోచనలతో సాగిన పరిశోధనలూ వాదనలూ అన్నీ మాతృభాషా మాధ్యమమే విద్యార్జనకు అనుకూలమైనదని నిరూపించాయి. మరి మన ప్రభుత్వాల ఆంగ్ల మాధ్యమ వాదన ఎందుకు?!.

నైపుణ్యాల ఊసే లేనటువంటి ఫలితాలతో పిల్లల భవిష్యత్తు వినాశ కరమైన రీతిలో సాగుతున్నట్లు పేర్కొంటోంది. మౌలిక సదుపా యాలూ, సామగ్రి మరియు ఉపాధ్యాయుల పరంగా పాఠశాల వ్యవస్థలో పేలవమైన వనరులు ఉన్నాయనే వాస్తవాన్ని ఈ విద్యావిధానం గుర్తించటంలేదు అని పేర్కొన్నారు. ఈ విధానంతో విద్యార్థుల ఉత్తీర్ణతలో సానుకూల ఫలితాలను ఆశించటం దుర్లభమనీ, ప్రాథమిక విద్య ప్రారంభ దశలలో మాతృభాషను ఉత్తమ బోధనా మాధ్యమంగా సమర్థించటానికి అనేక ఆధారాల బలం మీద ఈ పరిశోధనా పత్ర రచయిత ఈ కొత్త భాషా విధానం అస్థిరమైన పునాదిపై నిలిచిందనీ, అది ఆశించిన ఫలితాలను ఇవ్వలేదనీ నిరూపించారు.

కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం ఖతార్ దేశపు పాఠశాలలూ విద్యాల యాలలో అరబిక్ బదులు విజ్ఞాన గణితాలను ఆంగ్లంలో బోధించాలనే సుప్రీం ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిల్ నిర్ణయాన్ని తప్పుబడుతూ తిరిగి అరబిక్ మాధ్యమాన్ని ప్రవేశపెట్టింది ఆ దేశం. యువ అరబ్ విద్యార్థుల గుర్తింపునూ సంస్కృతినీ కాపాడటానికి, ఖతార్ దేశపు పాఠశాలలూ ఆ దేశంలోని అతిపెద్ద విశ్వవిద్యాలయమూ గత సంవత్సరం వారి ప్రధాన బోధనా భాషను ఇంగ్లీష్ నుండి అరబిక్ భాషకు మార్చాయి. కారణం, విజయవంతం కాని ఇంగ్లీషు బోధనా మాధ్యమమే.

దక్షిణ అమెరికాలో వాయువ్య మూలగా ఉన్న పెరూ మన రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకంటే వైశాల్యంలో పెద్దదీ జనాభాలో తెలంగాణ తోటిదీ ఐన పెరూ దేశంలో, అక్కడి ఒకప్పటి వలస భాష స్పానిష్ మాధ్యమ పాఠశాలలకు హాజరయ్యే స్వదేశీ పిల్లలతో పోలిస్తే, స్థానిక భాషైన క్వెచువా- మాధ్యమ పాఠశాలలకు హాజరయ్యే స్వదేశీ పిల్లలు గణిత సామర్థ్యాలలోనూ ఇతర మేథో నైపుణ్యాల ప్రామాణికతలలోనూ ఎక్కువ ఫలితాలను సాధించినట్లు కనుగొన్నారు.

ఇలా "దేశాల ఆర్థిక విజయానికీ వ్యక్తుల ఆర్థిక శ్రేయస్సుకూ ఇంగ్లీషు, కీలకం" అనే భావననూ కొందరి నమ్మకాలనూ తప్పనీ, ఆంగ్ల వ్యాప్తి సహజమైనదీ, ప్రయోజనకరమైనదీ ఇంకా తటస్థమైనదీ అనే అభిప్రాయాన్ని ఎండగడుతూ, ఇంగ్లీష్ ఆధిపత్యాన్ని శాశ్వతం చేసే భాషా సామ్రాజ్యవాదానికీ ఆంగ్ల వ్యాప్తికీ సంబంధం ఉందని ఫిలిప్సన్ (1992) అనే పరిశోధకుడు అనేక ఉదాహరణలతో నిరూపించారు. పెన్నీకూక్ (1994, 2003) అనే పరిశోధకుడుకూడా, చాలామందికి ఇంగ్లీషు భాషపట్ల ఉన్న తటస్థ దృక్పథాన్ని కూడా తిరస్కరిస్తూ దీనివలన స్వదేశీ సంస్కృతుల స్థానిక భాషల విధ్వంసానికి దారితీస్తుందని వాదించాడు.

పరిష్కార దిశగా అడుగులు:

పాఠశాల చదువులు మాతృభాషా మాధ్యమంలో ఉండటమే శ్రేయస్కరమని ప్రపంచమంతటా చేసిన పరిశోధనల్లో తేలిన విషయం. తార్కిక రీతిలో, హేతువాద పద్ధతిలో, శాస్త్రీయ ఆలోచనలతో సాగిన పరిశోధనలూ వాదనలూ అన్నీ మాతృభాషా మాధ్యమమే విద్యార్జనకు అనుకూలమైనదని నిరూపించాయి. మరి మన ప్రభుత్వాల ఆంగ్ల మాధ్యమ వాదన ఎందుకు?!. వారు చూపించే ఒకే ఒక కారణం డబ్బున్నవాళ్లు తమ పిల్లలను ప్రైవేటు, కార్పొరేటు విద్యాసంస్థల్లో ఇంగ్లీషులో మాధ్యమంలో చదివిస్తున్నారు. అక్కడ చదివినవారికే ఉద్యోగాలూ ఇతర అవకాశాలూ వస్తున్నాయని వాదన. ఈ వాదనలో నిజం ఎంత ఉందో అందరికీ తెలుసు. దీనికి పరిష్కారంగా, ఈ ప్రభుత్వేతర విద్యాసంస్థల్లో రిజర్వేషన్లను అమలుపరచి బడుగు వర్గాలవారి పిల్లలకు ప్రవేశాలను కల్పించవచ్చు. రెండవది, ఆంగ్ల మాధ్యమానికి సమాంతరంగా తెలుగు మాధ్యమాన్ని కూడా నడిపితే ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని ఇష్టపడని పిల్లలు తెలుగు మాధ్యమంలో చదువు కొనే అవకాశాన్ని కల్పించినట్లు ఉంటుంది. గతంలో సక్సెస్ స్కూళ్ల పేరిట నడిపిన ఆంగ్ల మాధ్యమం విఫలమైనదనే విషయాన్ని మనం మర్చిపోగూడదు.

ఆంగ్ల మాధ్యమ వాదుల మరో ప్రధాన వాదన ఉద్యోగావ కాశాల మెరుగుదల పెరుగుదల ఆంగ్ల మాధ్యమంతో ముడిపడి వుందని. ఈ వాదనలో పసలేదు. ప్రస్తుతం మన స్థూల రాష్ట్ర ఉత్పత్తిలో అత్యధిక శాతం అంటే 85 శాతంవరకూ తెలుగూ తదితర స్థానిక భాషలద్వారానే సమకూరుతోందనే పరిశోధనా ఫలితాలను గుర్తుంచుకోవాలి. ప్రపంచీకరణ పేరుతో ఆంగ్ల భాషను ఒక్కదాన్నే విద్యామాధ్యంగా చేయటంతో ఇప్పటికే ఉన్న లక్షలాది ఉపాధి ఉద్యోగావకాశాలు తరిగిపోతాయి. మాతృభాషాధారిత ఉద్యోగాలు లక్షల్లో ఉన్నాయి, వేలాదిగా ఉన్న తెలుగు గ్రంథకర్తలూ, రచయితలూ, అసంఖ్యాక తెలుగు విలేఖరులూ, సంపాదకులూ, తెలుగు ప్రచురణ కర్తలూ, ప్రకటనా సంస్థలూ, లక్షలాదిమందికి జీవికను అందిస్తున్న తెలుగు సినీపరిశ్రమ ఉద్యోగులూ, నటీనటులూ, సాంకేతిక నిపు ణులూ, బుల్లితెర చానెళ్లూ, ఉద్యోగులూ ఎందరో ఉపాధి కోల్పోవాల్సి వస్తుంది. వీటిలో కొందరికైనా ఇంగ్లీషు హాలివుడ్ చిత్రాల ద్వారా ఉపాధి కలుగుతుంది అనుకోవడం అత్యాశే. మనం దిగుమతిదారీ వినియోగదారీ సమాజ స్థితికి చేరుకుంటాం. మనదంటూ ఉత్పాద నలు ఏమీ వుండవు. అందుకని కొంతైనా ముందుచూపుతో నిర్ణయాలు చేయడం మంచిది.

అమ్మ ఉనికికే ఎసరు పెట్టాం,
అమ్మనే లేకుండా చేస్తే ఏమైనా చేయొచ్చనేమో,
మనం ఎంత దౌర్భాగ్య దశకు చేరుకున్నాం!.

మేకాలేకి జీవనసాఫల్య పురస్కారం అందిస్తారేమో ముందు ముందు మన తెలుగువాళ్లు!!

రచయిత హైదరాబాదు
విశ్వవిద్యాలయ ఆచార్యులు

ఆచార్య కృపాచారి గుజ్జర్లమూడి
6301985373

మాతృభాషా మాధ్యమాన్ని పూర్తిగా తొలగించవద్దు

భాష అనేది ప్రజలదైనందిన వ్యవహారాల్లో, సమాజ సమాచార సంబంధాల్లో చాల ప్రధానమయింది. పాలకుల ప్రభావం పాలితులపై ఎప్పుడూ ఉంటుంది. పాలకుడే బలవంతుడైతే ఎక్కువ కాలం రాజ్యంచేస్తే వారి భాష, సంస్కృతి పాలితులపై పడుతుందన్నది జగమెరిగిన సత్యం. ఈ నేపథ్యంలో భాషలోనూ, ఆహార వినిమయ వస్తువుల్లోనూ ఆదాన ప్రదానాలు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా ప్రవేశిస్తాయి. తెలుగు భాషకి జరిగిన ప్రమాదం అదే. మహమ్మదీయులు, పోర్చుగీసు, డచ్, ఫ్రెంచ్, ఈస్టిండియా కంపెనీల పేర వచ్చి వ్యాపారం చేసిన వాళ్లు ఆపై ఆంగ్లేయులు ఎక్కువకాలం రాజ్యం చేసినందువల్ల ఆ ప్రభావం మనపైబడి భాషా విషయికంగా పెత్తనం చేస్తుందన్న మాట కూడా స్తవముకాని వాస్తవం. ఐతే యితర భాషలవల్ల మాతృభాషకు ముప్పు ఉందన్న భయం నిరంతరం కొనసాగుతూనే ఉంటుంది.

భారతదేశంలో 99.85 శాతం121 ప్రధాన భాషలు మాట్లా డుతున్నారని ఇటీవల బిబిసిలో తేల్చి చెప్పిన లెక్క. ఇందులో కొంద భాషలు, అనాగరిక భాషలు, లిపిలేని భాషలు కేవలం జన వాగ్వవహారాలకు పరిమితమైనవే ఎక్కువ. ఈ లెక్కలో చూస్తే మన తెలుగు భాష ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లోనూ, రాష్ట్రేతరాల్లోనూ బాగానే ఉందని మురిసిపోవచ్చు. అనధికార లెక్కలను బట్టి తెలుగు మాట్లాడే వాళ్లు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 18 కోట్ల మంది ఉన్నారంటే కొంత ఆనందంగానే ఉంటుంది. ఈ నేపథ్యంలో ఇటీవల ఆంధ్రరాష్ట్రం మన ప్రభుత్వం ప్రాథమిక స్థాయి నుంచి ఆంగ్ల మాధ్యమం ప్రవేశ పెట్టిందనే సరికి ధనబలం, కులబలం ఉన్న వాళ్లంతా ఒక వర్గం బలహీన బడుగు తాడిత పీడిత కులాలన్నీ మరో వైపు నిట్ట నిలువునా చీలిపోయాయి. అంతటితో ఆగకుండా కులమత వర్గదూషణలు ఆపై వంశవృక్షాలను తెగతిడుతున్నారన్నది లోకవిదితం.

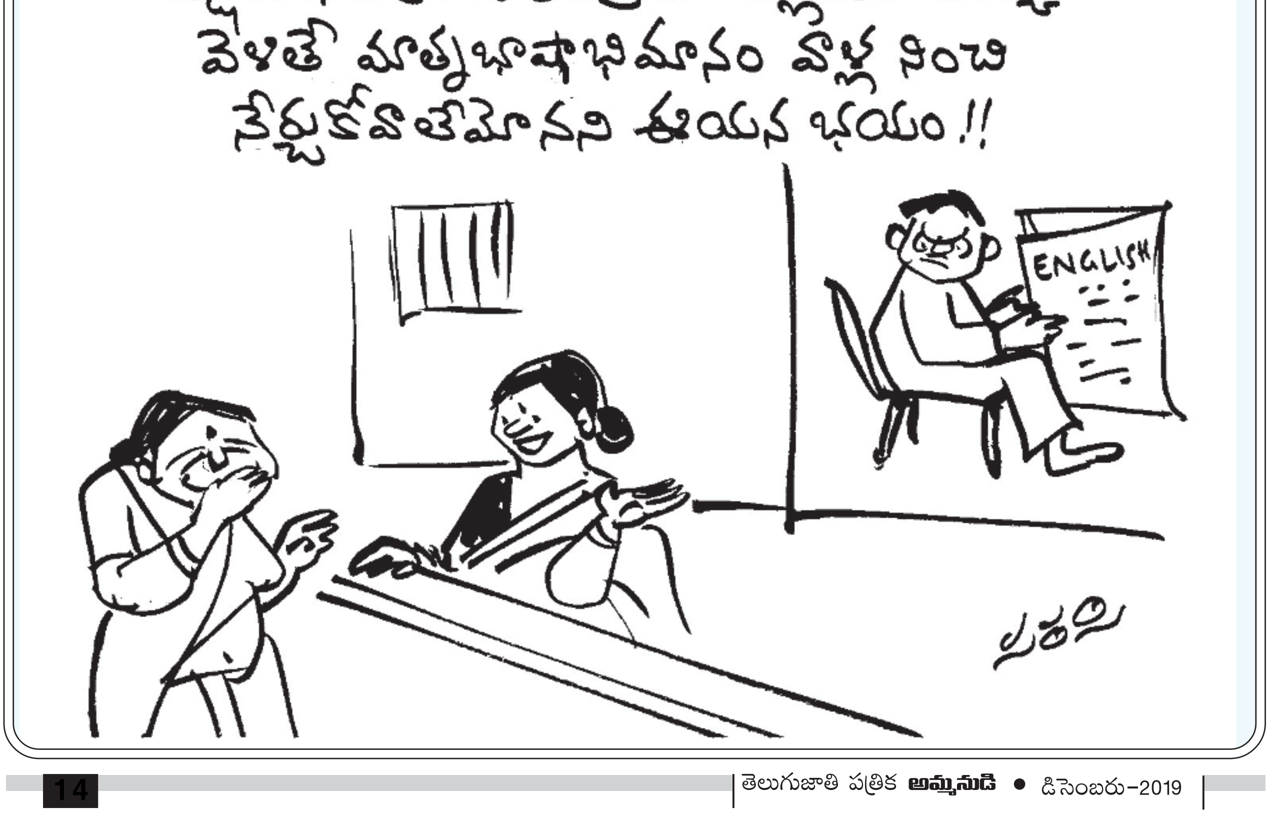
వాస్తవ దృక్పదంలో ప్రభుత్వం కాని, ప్రజావ్యవస్థలో కాని కొంచెం పరికించి ఆలోచన చేయమనే అభ్యర్థనే ఈ వ్యాసం ముఖ్య ఉద్దేశం. 2018 మే 10నాటి ప్రభుత్వ గణాంకాలనుబట్టి 13 జిల్లాల్లో ప్రాథ మిక, ఉన్నత పాఠశాలల్లో మొత్తం 69,91, 631 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. పాఠశాలలు 62,182 ఉంటే అధ్యాప కులు 2,86,311 మంది ఉన్నారని ప్రభుత్వ గణాంకాలు తెలియ జేస్తున్నాయి. ఇదిలా ఉంటే పాఠశాలల్లో ప్రభుత్వ, ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలు పోటా పోటీలుగా విద్యా వ్యవస్థ నడుస్తున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉమ్మడి రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పటి నుంచీ ప్రవేటు విద్యా సంస్థలదే ఆధిపత్యం. అర్ధ శతాబ్ది నుంచి ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలు ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూల్ అనే పేర బహిరంగ విద్యావ్యాపారం ప్రారంభించా రన్నది ఒక విదితమైన బహిరంగ రహస్యం. దీనివల్ల ప్రభుత్వ పాఠశాలలు క్రమేపీ క్షీణదశకు చేరి వందల సంఖ్యలో మూత బడిన సందర్భాలూ లేక పోలేదు. ఈనాటి వరకూ ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూల్లో బహిరంగ విద్యావ్యాపారం జరుగుతుంటే ఈ రాజకీయ నాయకులెవ్వరూ పల్లెత్తు మాట అనలేదు. ప్రభుత్వం ఒకటో తరగతి నుంచి ఇంగ్లీషు మీడియం ప్రవేశపెడుతున్నామనే ప్రకటన వెలువడగానే తెలుగుభాషాభిమానం, తెలుగుభాష ఔన్నత్యం, తెలుగు భాష ఉనికి, సంస్కృతి, సంప్రదాయా లంటూ రకరకాల పదాలతో కుస్తీలు పడుతున్నారు. తెలుగు మీద ప్రేమ అభిమానం ఉంటే ఆనందమే. పైగా తెలుగు భాషను కాపాడుకోవాలన్న సత్సంకల్పం మరీ ఆనందం కలిగిస్తుంది. **నిజానికి భాషను, సంస్కృతిని కాపాడ వలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికున్నట్టే సమాజానికి కూడా ఉంది. ఐతే విద్యను పరిరక్షించి భాషను పరిపుష్టం చేయవలసిన బాధ్యత పూర్తిగా ప్రభుత్వానిదే. దీనికిగాను నాణ్యమైన విద్యను అందించాలని, దేశ సుస్థిరతను కాపాడుతూ, శక్తివంతమైన జ్ఞాన సమాజంగా తీర్చి దిద్దడానికి భారతదేశం కేంద్రీకృత విద్యా విధానాన్ని 'జాతీయ నూతన విద్యా విధానం 2019' అనే పేర ఒక ముసాయిదా తయారు చేసింది.** దీనికి వివిధ రాష్ట్రాల విద్యాశాఖా మంత్రులు, ఐఎఎస్ అధికారులు, భాషా శాస్త్ర వేత్తలు, విద్యారంగంలో అనుభవమున్న ఆచార్యులు, విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతులు దాదాపు 15 మంది కలిసి నూతన విద్యా విధానం ప్రతి తయారు చేశారు. దీని ముఖ్యోద్దేశం 'అందరికీ నాణ్యమైన విద్యను అందించడం ద్వారా మన దేశాన్ని సుస్థిరమైన, శక్తివంతమైన, జ్ఞాన సమాజంగా మార్చడానికి నేరుగా దోహదపడే భవిష్యత్తును ఊహించి భారత కేంద్రీకృత విద్యా వ్యవస్థను రూపొందిం చడానికి 2019 జాతీయ విధానం" తయారు చేసినట్టు చెప్పారు.

ఈ క్రమంలో 2026 నాటికి 3-6 సంవత్సరాల వయసున్న బాల బాలికలందరికీ నాణ్యమైన, మెరుగయిన శక్తిమంతమైన, ఆసక్తికరమైన విద్యను అందించే దిశగా ప్రణాళికలు తయారు చేయించారు. నిజానికి 5 సంవత్సరాల లోపు వయస్సున్న బాలలకు ఆసక్తికరమైన, జ్ఞాపకం ఉంచుకోదగిన, మళ్లీ మళ్లీ వల్లెవేసి చెప్పగలిగే పద్ధతిలో విద్యా ప్రణాళిక రచించడం కష్టమైన పనే. గతంలో ఆంగ్లభాషలో 0-5 సంవత్సరాల మధ్య ఉండే పిల్లలకు వివిధ రకాల పాఠ్య గ్రంథాలు, బొమ్మల పుస్తకాలు, ఆసక్తి కలిగిస్తూ ఆకర్షించే విధంగా తయారైనవి కోకొల్లలుగా లభిస్తున్నాయి. ఇక్కడే భాషనూ, భావాన్ని, విజ్ఞానాన్ని మిళితం చేసి బాల మెదడు ఎదిగే క్రమంలో వత్తిడి లేకుండా రూపొందించడం ప్రథమ కర్తవ్యంగా భావించి పుస్తకాలు తయారు చేస్తున్నారు. సున్నితమైన ఈ అంశాలకు ప్రాధాన్యతనిస్తూ భారత ప్రభుత్వం ప్రతి రాష్ట్రం కూడా విధిగా

ఆచరించాలని నిబద్ధీకరించి అమలు చేయవలసిందిగా తీర్మానించ డమూ జరిగింది. ఈ సందర్భంలోనే బాల్యావస్థలో ఎలా బోధించాలో, ఏ భాషలో బోధించాలో అని కూడా ఒక నిర్దిష్ట ప్రణాళిక రూపొందించడం జరిగింది.

అసలు చిక్కంతా ఇక్కడే వచ్చింది. మాతృభాషలో విద్యాబోధన జరగాలా, అంతర్జాతీ యంగా అభివృద్ధి చెందిన ఆంగ్లభాషలో బోధన జరగాలా అన్నదే చర్చనీయాంశ మయింది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 1-6 వరకూ 2020 - 21 విద్యా సంవత్సరం నుంచి ఆంగ్లభాషా బోధనలో కొనసాగించాలని, ద్వితీయ భాషగా తెలుగును యథా తథంగా ఉంచాలని ఆదేశాలిచ్చింది. ఆంగ్ల భాషలో విద్యావిధానం కొనసాగి నందువల్ల గ్రామీణ ప్రాంతంలోని పిల్లలు, కొండ ప్రాంతాల్లో గిరిజన బాల బాలికలు అందరూ విద్యా విషయకంగా లబ్ది పొందు తారని పేర్కొనడం జరిగింది. **బాల్యంలో మాతృభాషే సరిగారాని వయస్సులో పరాయి భాష అయిన ఆంగ్ల భాషలో బోధిస్తే అవగాహన చేసుకుంటారా అన్నది బలమైన ప్రశ్న. అదే గ్రామీణ వాతావరణంలో పుట్టి పెరిగిన అతి పేద, దిగువ మధ్యతరగతి, మధ్యతరగతి, బడుగు వర్గాల నేపథ్యంలో ఉన్న పిల్లలు ఎలా స్వీకరిస్తారు అన్నదే మిలియన్ డాలర్ల ప్రశ్న. మరో విషయానికి వస్తే అసలు బోధనలో నాణ్యత ఉంటుందా లేదా అన్నది సందేహించలేని అనుమానం. ఈ దోలాయ మాన పరిస్థితుల్లో ఆంగ్లభాషా బోధనలో ఎంత వరకూ సఫలీకృతు లవుతారన్నది చిక్కుముడిగా మిగిలింది.**

ఇక్కడ ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన రాజకీయ తత్వశాస్త్రవేత్త రూసో (1712-1778) ని ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆయన రూసో కేవలం రాజకీయం మాత్రమే కాదు తత్వ, ఆర్థిక విద్యారంగాల్లో చేసిన కృషి విశ్వజనీనం. ఆయన మాటల్లో *"స్వేచ్ఛగా జన్మించిన మానవుడు సర్వత్రా సంకెళ్ళలో ఉన్నాడు, ఐతే ప్రకృతి సిద్ధంగా మనిషి ఎలాంటి అవరోధాలు లేని స్వేచ్ఛను ప్రాచీన కాలంలో అనుభవించాడు. అన్నింటినీ అధిగమించాడు. అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఆధునికత. పెరిగే కొద్దీ ఆచారాలు, సంప్రదాయాలూ అధికారం, సంస్కృతి అన్నింటిని మించి బహుభాషా పాండిత్యం, వినిమయం వల్ల మన స్వేచ్ఛకు ఆటంకాలేతప్ప మరొకటి లేదు. ఇది వ్యక్తి శ్రేయోవాదమని ఇంగ్లండులో బాగా ప్రాచుర్యం వహించింది. స్వేచ్ఛ దిగజారుతుంది. రాజ్యజోక్యం అధిగమిస్తే వ్యక్తి స్వేచ్ఛ వారిస్తుందం"*టాడు. ఈ మాటల్లో కొంత నిగూఢత లేకపోలేదు. అసలు అమ్మభాషలోనే విద్యాబోధన జరగాలనే చర్చ చాలకాలంగా కొనసాగుతుంది. మనకు కన్పించిన 'నడుస్తున్న చరిత్ర', 'అమ్మనుడి' ఈ ప్రాతిపదిక పైనే విస్తృతంగా కృషి చేస్తున్నాయి. శ్రమిస్తున్నాయి. భాషలో చిక్కు ముడులు అధిగమించి తెలుగుభాషను నిలబెట్టు కోవాలని ఆరాట పడుతున్నాయి. నిజానికి పారదర్శకంగా కనిపించే **చైనా, జపాన్, జర్మన్, రష్యా, పోర్చుగీస్, ఫిన్లాండ్, స్విజ్జర్లాండ్ తదితర దేశాల్లో మాతృభాషలోనే బోధన జరుగుతుంది. ఈ దేశాలు అనేక రంగాల్లో అత్యద్భుత ఫలితాలు సాధించి ప్రపంచ దేశాలకు మార్గ దర్శకంగా నిలిచాయి. అందువల్ల బాల్యంలో సులభతరంగా బోధిం చడంవల్ల అవగాహన, ఆసక్తి కలిగి అత్యద్భుతంగా రాణిస్తారన్నది ఒక పార్శ్వం అయితే మన ముందున్న సవాలు ఇంగ్లీషుభాషా బోధన.**

దక్షిణ భారత దేశ యాత్రలకి వెళ్లటం లేదక్కా-
వెళితే మాతృభాషాభిమానం వాళ్ల నించి
నేర్చుకోవాలేమోనని ఈయన భయం !!

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో విద్య వ్యాపారమై నడుస్తున్న ఇంగ్లీషు మీడియం పాఠశాలల్లో ప్రీకెజి, ఎల్‌కెజి, యుకెజి బోధించే అధ్యాపకులెవరూ ఆయా రంగాల్లో నిష్ణాతులు కాదన్నది జగమెరిగిన సత్యం. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో బోధించే అధ్యాపకుల ఉద్యోగ నియామకాల్లో ....టీచర్ ట్రయినింగ్, పండిట్ ట్రయినింగ్ పూర్తి చేసిన వారే ఉద్యోగార్హులయినప్పుడు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లోనే మెరుగయిన విద్య ఉండాలి. అది నాణ్యమైనదిగా నిలబడాలి. మరి ప్రభుత్వ పాఠశాలలంటే ఉదాసీనత కలిగించి, ప్రయివేటుపై మోజు పెంచింది మన ప్రభుత్వాలే అయినప్పుడు ప్రజలు గొర్రెదాటుగా అనుసరించ వలసిన అవసరం ఏముంది. **నాణ్యతా ప్రమాణాలు మెరుగు పరచడం కోసం ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయ వలసిన ప్రజ మౌనం వహించి దశాబ్దాలు ఇంగ్లీషు మీడియంని పోషించి ప్రస్తుతం మళ్లీ ప్రభుత్వంపై అక్కసు పెంచుకోవడం ఎంతవరకు సబబు అన్నదే ప్రశ్న. అంటే భాష విషయంకన్నా వ్యాపారం కుంటుపడుతుందనే మొసలి కన్నీరు ఒక వర్గం వెలిబుచ్చుతుందనేది ఈ రోజు కనిపిస్తున్న వాస్తవం.** ఈ పరిస్థితుల్లో ఒడితుడుకులు తప్పనిస్థితిలో ప్రవేటు విద్యా విధానంలో తెలుగు బోధన మాధ్యమంగా పాఠశాలలను మార్చి వేయగలరా అనేది సామాజిక ఉద్యమకారుల ఆంతరంగిక ఆలోచన.

ఈ నేపథ్యంలో భాషాభిమానులది మరో బాధ బహిరంగంగా వ్యక్తమవుతున్నది. ప్రపంచంలో ఉన్న 6500 భాషల్లో 3010 భాషలు అంతరించిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఏ భాషలో అయినా ఒకతరం నుంచి మరో తరానికి వెళ్లే పిల్లలు మాతృభాషలో చదవకపోయినా, మాట్లాడకపోయినా భాష అంతరిస్తుందనేది ఐక్యరాజ్య సమితి వారి లెక్క. ఒక భాష, సంస్కృతి కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత కొంత సమాజానికి ఉందన్నది కూడా వాస్తవమే. అలాంటప్పుడు ప్రయివేటు ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూళ్లు నిరాఘాటంకంగా నిర్నిరోధంగా, నిర్ద్వందంగా, నిక్కచ్చిగా విద్యావ్యాపారం చేస్తూ తెలుగు భాషకు తీరని ద్రోహం చేస్తున్నందుకు గత అర్ధ శతాబ్దికాలం ఎందుకు మౌనం వహించారన్నది కూడా భాషా విశ్వాసుల ఆవేదన. ఇన్ని చిక్కుముడుల నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం ఇంగ్లీషు మాధ్యమ బోధన వల్ల తెలుగు భాష ఉనికి, వినిమయం అంతరించి పోతుందనడం కొంచెం విస్మయం, వినోదం కలిగించే స్థితి కలుగుతుంది. **భాషా వినిమయం వేరు, భాషా బోధన, అధ్యయనం వేరు. ఐతే తెలుగు భాషను రక్షించ వలసిన పాలకవర్గం కొంత సడలింపులు కూడా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలల్లో తగిన అధ్యాపక నియామకాలు జరిపి సంపూర్ణ పాఠశాలగా నాడు – నేడు గా పురోభివృద్ధికి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంటర్మీడియెట్ స్థాయిలో ద్వితీయ భాష, కొన్ని చోట్ల ప్రథమభాషగా ఉన్న సంస్కృతానికి బదులు తెలుగు భాషను స్థిరీకరించాలి. అలాగే ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో చదివిన విద్యార్థులకు మాత్రమే 10వ తరగతి పరీక్ష రాయడానికి అనుమతి యివ్వాలి. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రవేశపెట్టే ఆంగ్ల విద్యాబోధన పాఠశాలల్లో పదిశాతమయినా తెలుగు మాధ్యమం ఉన్న పాఠశాలలు కొనసాగించాలి. ప్రయివేటు విద్యాసంస్థల్లో 1–5 వ తరగతి ప్రవేశాలు రద్దు చేసి అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలలుగానే నడిపించాలి. ఇలా ఉంటే భాష నిలబడుతుందని, ఇటీవల తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఉన్న భాషాభిమానుల ఆవేదనల క్రోఢీకరణ యిది. ఇక్కడ కులమత వర్గ భేద ప్రసక్తి విడనాడి భాషా వినిమయం దిశగా ఆలోచన చేయడం మంచిది.**

ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎస్ సి ఇ ఆర్ టి రాష్ట్ర విద్యా పరిశోధనా శిక్షణా సంస్థ ద్వారా భారీ కసరత్తు జరుగుతుంది. 1–6 వరకు తెలుగు పాఠ్య పుస్తకాలు తయారు చేస్తున్నారు. దీనికి గాను ప్రతి జిల్లా నుంచి ఎంపిక చేసిన అధ్యాపకుల పాఠాలు, ప్రణాళికలు తయారు చేస్తున్నారు. ఏక పక్షంగా లేకుండా సలహా సంప్రదింపులకోసం వివిధ విశ్వ విద్యాలయ ఆచార్యులు, భాషా ప్రేమికులు, తెలుగు భాష మీద సాధికారిత గలవారిని ఆహ్వానించి సూచనలు స్వీకరిస్తున్నారు. ఇక్కడ ఒక విషయం చెప్పాలి. తెలుగుభాష వాచకాల నిర్మాణంలో 1వ తరగతి నుంచి ప్రవేశ పెట్లే కొత్త తెలుగు పాఠ్య వాచకంలో విద్యార్థి వయస్సు గ్రహణశక్తితో పాటు ఆసక్తి కలిగీ అమమ్మభాషపై పట్టుదల సాగించే దిశగా పాఠ్య పుస్తకాలు తయారు చేయడం (ఈ పుస్తకాలు తయారు చేయడం) ఈ వ్యాసకర్త స్వయంగా పాల్గొని చూసిన విషయం. ఇక్కడ మరో విషయం కూడా ఉంది. ప్రాచీన కాలం నుంచి వస్తున్న విద్యా విధానంతో పాటు ఆధునిక విద్యాబోధన, వాచక నిర్మాణం సాగించడం తెలుగుభాషా ప్రేమికులకు సంబరం కలిగించే విషయం. అందునా తెలుగుభాషా వాచకాల విషయంలో చాల శ్రద్ధ కనబరచినట్టు స్వయంగా చూసిన విషయం. ఇది తెలుగుభాషపై గల మక్కువ తెలుగు భాషపైగల అభిమానం, బాల వాచకాల్లో సహితం ఉందని స్పష్టీకరించవచ్చు.

2019 జాతీయ విద్యావిధానం ముసాయిదా ప్రతిలోని 15వ పుట ఎఫ్‌లో 'విద్య స్థానిక భాష / మాతృభాషలో కనీసం 5వ తరగతి వరకూ ఉంటుంది. ఐతే దాదాపు 8వ తరగతి వరకూ ఉంటే కూడ బాగుంటుంది. అవసరమైన చోట ఒక సౌకర్యవంతమైన (ద్విభాషా) భాషా విధానంతో ఉంటుంది. జి: అత్యధిక నాణ్యత గల పాఠ్య పుస్తకాలు స్థానిక భాషల్లో అవసరమైన విధంగా సాధ్యమైనంత వరకూ అందుబాటులో ఉంచడం జరుగుతుంది.

దీనినిబట్టి మాతృభాషా బోధన అనేది ప్రధానమైన సూచనగా కన్పిస్తుంది. 2020 –21 విద్యా సంవత్సరం నుంచి ప్రయివేటు పాఠశాలలను నిర్మూలించి ప్రభుత్వ పాఠశాలలను బలోపేతం చేయాలి. ఇంటర్మీడియట్‌లో సంస్కృతం బదులు తెలుగును తప్పనిసరిగా ప్రవేశపెట్టాలి. డిగ్రీలో 4వ సెమిస్టర్‌లో తెలుగు భాషను పునః ప్రవేశపెట్టి తెలుగు భాష అధ్యయనాన్ని అభివృద్ధి చేయాలి. 10వ తరగతిలో కూడా 20శాతం సంస్కృతం తొలగించి పూర్తిగా తెలుగును అమలుపరచాలి. మాతృభాషగల విద్యార్థులందరూ ద్వితీయ భాషలో తప్పనిసరిగా తెలుగును చదివేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. తెలుగుభాషాధ్యయనం ప్రాథమికస్థాయి మాత్రమే కాకుండా పదవ తరగతి, ఇంటర్మీడియట్, డిగ్రీ స్థాయిలో తెలుగుభాష మాతృభాషగా గల విద్యార్థులకు, ద్వితీయ భాషగా తెలుగును తప్పనిసరి చెయ్యడం అవసరం.

వ్యాస రచయిత – 'దళిత సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం, దీనాపూర్' ఉప కులపతిగా ఉన్నారు.

ఆచార్య పులికొండ సుబ్బాచారి
9441364115

భాషారాజకీయాలు : పౌరుల హక్కులు

ఒక భాష గొప్పది, ఒక భాష తక్కువది అనే విచక్షణ ఎలా వస్తుంది! ఒక భాష చాలా శక్తిమంతమైనది మిగతావి కావు; ఒక భాష చాలా మంచిది, చాలా తియ్యనిది మరొకటి వినలేము ఇలా చెబుతుంటారు. కానీ భాషాశాస్త్రం చెప్పేదేమంటే ఏ భాషకీ అంతర్గతమైన విలువ అనేది ఏదీ ఉండదు. ఏ భాష అయినా సంకేతాలతో కూడిన సమాచార వ్యవస్థ.

మనభాష మనకు తియ్యగా ఉండవచ్చు. మరొక భాషగోల గోలగా వినిపించవచ్చు. కాని ఆ భాషలో ఉన్న వాక్యాలు మనకు సమాచారం ఇవ్వగలిగితే అంటే మనం దాన్ని నేర్చుకుంటే అది మనకు కూడా తియ్యగానే వినిపిస్తుంది. ఉర్దూ తెలిసిన వారికి అందులో చాలా తియ్యని కవిత్వం ఉంది అని గ్రహిస్తారు. చాలా ఆనందిస్తారు. కాని ఉర్దూ తెలియక కేవలం తెలుగే తెలిసిన వారికి అది కాకరబీకర భాష గోలగోలగా ఉంది అంటారు. తెలియకపోతే తెలుగు కూడా అవతలి వారికి అలాగే గోలగోలగా ఉంటుంది. ఇది సమాచార వ్యవస్థ కావడం దాని లోనికి మనం కనెక్టు కాకపోడం దీనికి కారణం.

ఇక – రాజకీయంగా పాలకుల భాష గొప్ప భాష అవుతుంది. పాలితులు మాట్లాడేది తక్కువది అవుతుంది. హైదరాబాదు రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించేటప్పుడు ఆ రాష్ట్రంలో ఉర్దూ మాట్లాడే వారి సంఖ్య అతి తక్కువ మహా అయితే అయిదు శాతం మించదు.

నిజాం రాష్ట్రంలో మరాఠీ, కన్నడం మాట్లాడేవారు కూడా ఉండేవారు. ఇక తెలుగు వారు అత్యధికంగా దాదాపు 80 శాతంగా ఉండేవారు. కాని నిజాం అన్ని స్థాయిలలోను ఉర్దూను అధికారభాషగా పెట్టాడు. పరిపాలన అంతా ఉర్దూలో నడిచేది. అది పాలక భాష. పాలితుల భాష తెలుగు. అంత ఎక్కువమంది మాట్లాడే భాషని తెలింగా అని ఎక్కిరించేవారు. ఇక మారు మూల గ్రామాలలో ఉండే పటేళ్ళు కరణాలు కూడా ఉర్దూ నేర్చుకునే వారు. పైరవీకారులు కూడా ఉర్దూ నేర్చుకునేవారు. తాసీలు ఆఫీసుకు వచ్చి కాని సూబాకి వచ్చి కాని ఈ తెలుగు వారే షేర్వానీ వేసుకొని, పైన రూమీ టోపీ పెట్టుకొని ఉర్దూ మాట్లాడేవారు. దానితోనే పైరవీలు ఆఫీసు పనులు చేసుకునేవారు ఉర్దూ రాని మామూలు జనం దగ్గర నుండి పనులు చేసిపెట్టినందుకు డబ్బులు వసూలు చేసుకునే వారు. పైరవీకారులు వారి ఉర్దూ పరిజ్ఞానంతోనే బతికే వారు. ఆనాటి పాలక భాషలో మాట్లాడడం, వారిలా వేషం వేసుకోవడం గొప్ప. అప్పుడు ఉర్దూ భాష గొప్పది, తెలుగు ఎక్కిరింతకు గురయ్యే భాష. ఇదే పరిస్థితి అటు సర్కారు జిల్లాలలో ఉండేది. కాకపోతే అక్కడ ఇంగ్లీషు గొప్ప భాష తెలుగు తక్కువ భాష. అదే విధంగా ఒకప్పుడు సంస్కృతం గొప్ప భాష, తెలుగు దేశభాషలు తక్కువవి.

ప్రతి భాషలో పండితులకీ సంస్కృతం అవసరం గొప్ప భాష. ఇక రాజులు తెలుగు పోషించినపుడు తెలుగు గొప్ప భాష, మిగతా గిరిజన భాషలు తక్కువవి. నిజానికి ఆ గిరిజన భాషలలో కూడా దీర్ఘ ఇతిహాసాలు ఉండేవి మంచి సాహిత్యం ఉండేది. కాని పాలక భాష తెలుగు అది గొప్పది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత కూడా కేంద్రంలో హిందీ పూర్తి స్థాయి అధికార భాష కాలేకపోయింది.

అలాగే చాలా రాష్ట్రాలు వారి వారి భాషలను అధికార భాషలుగా చేసుకున్నారు. కాని అమలులో కొంతమంది గట్టిగా అమలు చేసుకున్నారు. పాలక భాషగా మార్చుకున్నారు. కొన్ని రాష్ట్రాలు ఇంగ్లీషు మీదనే ఆధారపడి కొనసాగిస్తున్నాయి. ఇంగ్లీషు అన్ని రాష్ట్రాల మధ్య ఒక లింక్ లాంగ్వేజ్‌గా పనికి వచ్చింది. దీనివల్ల పరిపాలన సులభం అయింది. హిందీని లింక్ లాంగ్వేజ్ గా చాలా రాష్ట్రాలు అంగీకరించలేదు. ఇంగ్లీషు అప్పటికే వారికి కొంత తెలిసి ఉండడంవల్ల ఆయా రాష్ట్రాలలో తెల్ల వారి కారణంగా అప్పటికే ఇంగ్లీషును పాలక భాషగా ఆ రాష్ట్రాలు వాడుకున్నాయి. ఈ రకంగా ఇంగ్లీషు చారిత్రక కొనసాగింపుగా పాలక భాషగా కుదురుకుంది. ఈ కారణంగా అది పాలక భాషగా తిరిగి అధికార గౌరవాన్ని పొందింది. దీనిద్వారానే ఇంగ్లీషు గొప్పభాష అయింది. భారతీయభాషలు తక్కువవి అయ్యాయి. తమిళ నాడు వంటి రాష్ట్రాలు వారి భాషని క్రమంగా అధిక స్థాయిలో పరిపాలన భాషగా అమలు చేసుకున్నారు. ఇంగ్లీషు వినియోగం అవసరం మేరకే ఉంచుకున్నారు. తమిళం భాషనే అత్యధిక గౌరవప్రదంగా ఆత్మాభిమాన చిహ్నంగా పెంచుకున్నారు. ప్రతిదీ తమిళంలోనే ఉండాలి అనే పరిస్థితికి వారు వచ్చారు. చివరికి హైకోర్టు తీర్పులు కూడా తమిళంలోనే ఉండాలి అనే దశలో ఉన్నారు వారు. ఇంత కాకపోయినా కర్ణాటకలో కూడా భాషాభిమానం ఎక్కువే. వారికి కూడా పరిపాలన భాష కన్నడం పూర్తి స్థాయికి తెచ్చుకున్నారు. ఇంగ్లీషుని అవసరం మేరకే వాడతారు. చదువు ఇంగ్లీషు మీడియం కన్నా కన్నడ మీడియమే అక్కడ ఎక్కువ. పీజి కోర్సులు కూడా కన్నడం లో అందించే స్థాయిలో వారు ఉన్నారు. సిలబస్ కమిటీలలో వారి యూనివర్సిటీ లకు నేను వెళ్ళాను. మేము సిలబస్ ని ఇంగ్లీషులో సూచించినా వారు తిరిగి కన్నడంలో రాసుకుంటారు. కోర్సులను కన్నడంలో అందిస్తున్నారు. ఇంగ్లీషు మీడియం ఉన్నా అది కావాలనుకున్నవారు అటు వెళతారు.

ఇదే క్రమంలో అటు ఆంధ్రరాష్ట్రం, ఇటు హైదరాబాదు రాష్ట్రం కలిసి పెద్దమనుషుల ఒప్పందం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంగా తొలి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రంగా అవతరించింది. దీనికి అధికారభాష హోదా నామమాత్రంగానే మిగిలింది అని పైన చెప్పుకున్నాము. పరి పాలన భాష ఉర్దూనుండి ఇంగ్లీషుకు మారింది. కాని చాలా పాలన పరమైన పదాలు ఉర్దూవి కొనసాగాయి.

తహసీల్దారు, గిర్దావరు, మోతాదు, పటేల్, పట్వారీ మాలీ పటేల్, మాల్, పేష్కస్, జమాబందీ, నాకాబందీ, కమామీషు ఇలా

చాలా పదాలు ఇంకా పాలన వ్యవహారంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో నిలిచాయి. ఈ పదాలు మహారాష్ట్ర ఇతర ఉత్తర భారత ప్రాంతాలలో కూడా పాలన పదాలుగా ఉన్నాయి. తహసీల్ అన్నది అన్నిచోట్లా నిలిచింది. వేరు వేరు చారిత్రక కారణాలవల్ల గోదావరి మాండలిక రూపం, పత్రికలు, రేడియో, సినిమా వంటి మాధ్యమాలలో నిలిచింది. కొంత వరకైనా అధికార భాషలో ఈ మాండలికమే ప్రమాణ భాషగా చెలామణి అయింది. దీని కారణంగా తెలంగాణ యాస తక్కువది ఆ భాషలో మాట్లాడడం నాగరీకం కాదు అని అవతలి వారు ఎద్దేవా చేసేవారు. తెలంగాణ మాండలికం మాట్లాడితే అగౌరవం అనే పరిస్థితి కూడా ఒక దశలో వచ్చింది. సినిమాలలో విలన్లకు హాస్యపాత్రలకు ఈ మాండలికం వాడడం పరిపాటి అయింది. తెలంగాణ ప్రత్యేక ఉద్యమంలో భాష అన్నది ఒక అస్తిత్వ చిహ్నం కావడం దీని వల్లనే జరిగింది. పాలక భాష ఒక మాండలికం అయినప్పుడు ఇక్కడ తెలంగాణ యాస తక్కువదిగా ఈసడింపునకు గురైంది. నిజానికి ప్రాచీన తెలుగు పదాలు తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. కాని ముస్లిముల పాలనలో మగ్గి వారి భాషే ఉర్దూ అధికార భాషగా దశాబ్దాలు ఉన్న కారణంగా ఇది 'తురకభాష' అని తర్వాతి పాలకులకు అనిపించింది. ఇంకా కాస్త మర్యాదగా 'తౌర్క్యాంధ్రం' అని అన్నారు. ఇక్కడపుట్టి రాసిన పాల్కురికిసోమన రాసినది ఆ తెలుగే.

తెలంగాణ ఓరుగల్లు ప్రాంతం వాడైన పోతన రాసిన తెలుగు, రాయలసీమ పెద్దన రాసిన తెలుగు, రాజమండ్రి నన్నయ రాసిన తెలుగు, పదపదాంశాల రీత్యా, వాక్య నిర్మాణం రీత్యా, ఎలా చూచినా ఒకటే. కాని తర్వాతి కాలపు రాజకీయ అధికార కారణాల వల్ల సర్కారు తెలుగు గొప్పది తెలంగాణ, రాయలసీమ మండలాల తెలుగు తక్కువది అయింది. ఈ ఎక్కువ తక్కువలకి కారణాలు రాజకీయ, పాలకులపరమైన కారణాలే కాని భాషకు అంతర్గతంగాఉండే విలువలు కాదు.

అందువల్ల శాస్త్రీయంగా ఆలోచించినప్పుడు ఒక భాషకు విలువ అనేది మనమే కల్పిస్తాము. రాజకీయ కారణాల వల్ల, సామాజిక కారణాల వల్ల కొన్ని భాషలు గొప్పవి లేదా పాలక భాషలు గొప్పవి. దేశ భాషలు అథమమైనవి అనే విచక్షణ వస్తుంది.

కాని, ఏ భాషలోను అంతర్గతంగా ఒక విలువ అనేది ఉండదు. మధురమైన భాష లేదా కాదు అనే విచక్షణకూడా మనం కల్పించేదే.

మన దగ్గర తొలి సారిగా భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రం అయిన తర్వాత పది సంవత్సరాల దాకా అధికార బాషని గురించి ఆలోచించ లేదు. 1974 లో అధికార భాషా సంఘాన్ని పెట్టారు. కాని దానికి అధికారాలను ఇవ్వలేదు. తెలుగులో పరిపాలన సాగాలనే పట్టుదల లేదు. దాదాపు ఇదే కాలంలో తెలుగు అకాడమీ వచ్చింది. తెలుగు మాధ్యమంలో చదువు ఉండాలని పివి నరసింహారావు గారు వంటి వారు ప్రయత్నించారు. భారతీయ భాషలను అభివృద్ధి పరచే దిశగా చాలారాష్ట్రాలలో కొన్ని సంస్థలను 60 వ దశకంలో మొదలు పెట్టారు. ఆ క్రమంలోనే మనకు తెలుగు అకాడమీ 1968లో వచ్చింది. పాఠ్యగ్రంథాలను పీజీ వరకు తెలుగులో తయారు చేయడం రిఫరెన్సు పుస్తకాలు ఆయా శాస్త్రాలలో ఉన్న ముఖ్యమైన పుస్తకాలను తెలుగులోనికి తేవడం దీని కార్యక్రమం దాదాపు మూడు దాశాబ్దాల పాటు మంచి పనిచేసింది తెలుగు అకాడమీ పాఠ్యగ్రంథాలు, చాలా రిఫరెన్సు పుస్తకాలు తెలుగులోనికి తెచ్చింది. నిఘంటువులు తయారు చేసింది. పారిభాషిక పదకోశాలు తయారు చేసింది. 1985 దాకా తెలుగు మాధ్యమం అన్ని డిగ్రీ కాలేజీలలో సాగింది. ఒక పక్క ఇంగ్లీషు మీడియం కూడా ఉన్నా అన్ని కాలేజీలలో తెలుగు మీడియం ఉంది.

ఒకే కాలేజీలో అటు తెలుగు ఇటు ఇంగ్లీషు మీడియములు నడిచాయి. సామాజిక శాస్త్రాలలో తెలుగు మీడియం పుస్తకాలు వచ్చాయి. ఇంగ్లీషులో పాఠాలు చెప్పినా తెలుగులో పీజీ పరీక్షలు రాయడానికి అనుమతించారు. గ్రూపు ఉద్యోగాల పరీక్షలు అన్నీ తెలుగులో రాసే వెసులుబాటు కలిగింది. కేంద్ర సర్వీసుల పరీక్షలు కూడా తెలుగు ఇతర భారతీయ భాషలలో రాయడానికి వీలు కలిగింది. కాని క్రమంగా వ్యాపారులు విద్యారంగంలో రిస్కు లేకుండా బాగా సంపాదించవచ్చుననే సూత్రాన్ని కనిపెట్టారు. క్రమంగా విస్తరించారు. ఇంగ్లీషు మీడియంని ప్రవేశపెట్టి ఇంగ్లీషులో చదువుకుంటే ఉద్యోగాలు వస్తాయి అని చెప్పడాన్ని ఒక వ్యాపార సూత్రంగా విస్తరింపజేశారు. పాఠశాల, ఇంటర్ స్థాయిలో ప్రైవేటు సంస్థలు బాగా వ్యాప్తి చెందాయి. 1980 దశకం వరకు ఉన్న తెలుగు మీడియం, తన ఆకర్షణని కోల్పోయింది. విద్యార్థులు ప్రైవేటు ఇంగ్లీషు చదువులకు ఎక్కువమంది మళ్ళడం చేపట్టిన వ్యాపార సూత్రం బలవత్తరం కావడం. సర్కారీ చదువు నిర్వీర్యమై విద్యార్థులు లేక కొన్ని స్కూళ్ళు మూసివేయడం. లేదా కొన్నింటిని కలపడం. జూనియర్ కాలేజీలను కలపడం, సెక్షన్లను కలపడం ఇలా చేస్తూ వచ్చారు. రెండు రాష్ట్రాలుగా విడిపోయిన తర్వాత ఇప్పుడు వెనక్కు తిరిగి చూచుకుంటే తెలుగు మాధ్యమానికి జరగవలసిన నష్టం అంతా జరిగిపోయింది.

రాష్ట్రం విడిచి ఉద్యోగాలకు ఇతర రాష్ట్రాలకు కాని ఇతర దేశాలకు కాని పోయే వారి సంఖ్య నిజానికి ఐదు నుండి పది శాతానికి మించదు. మిగతా వారందరు ప్రభుత్వ ఉద్యోగం కాని ప్రైవేటు ఉద్యోగం కాని తెలుగు రాష్ట్రాలలోనే చేయాలి. ఇక్కడ తెలుగు రాష్ట్రాలలో పదమూడు లక్షల ఉద్యోగస్తులు ఉంటారు. వారందరూ తెలుగులోనే తెలుగు వారికోసమే పనిచేయాలి. కాబట్టి ఈ పదమూడు లక్షల మందికి తెలుగు మాధ్యమే నిజానికి చాలా బాగుంటుంది. కాని తెలుగు అధికార భాషగా అమలు కాకపోవడానికి వెనుక కూడా ఈ వ్యాపార సూత్రమే అడ్డు వచ్చింది. ఆంగ్లమానస పుత్రులైన ఐఏఎస్ అధికారుల నిర్లక్ష్య ధోరణి అడ్డుకునే నైజం కూడా తెలుగు అధికార భాషగా అమలు కాకపోవడానికి కారణం. ఎన్టీయార్ కాలంలో ఆ తర్వాత కూడా ఈ దిశగా కొంత కృషి జరిగినా అది ఎన్నో రోజులు నిలవలేదు. పరిపాలనలో సగటున తెలుగు వినియోగం పది ఇరవై శాతం మించలేదు.

తెలుగు మాధ్యమంలో చదువుకు పరిపాలన భాషగా తెలుగు ఉండడానికి ఈ సంబంధం ఉంది. అటు తమిళనాడు, కర్ణాటక

తెలుగును బోధించడం కాదు ; తెలుగులోనే అన్నీ బోధించాలి

వారు అధికారభాషగా, పాలనభాషగా, బోధనభాషగా వారి భాషలకే అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వగా తెలుగునాట ఆప్రయత్నం నీరు గార్చిన పాపం మన పరిపాలకులదే అని చెప్పక తప్పదు.

విద్యార్థులకు చదువు చెప్పడం మాతృభాషలోనే చాలా తేలిక అని ప్రతి వ్యక్తి కోగ్నిటివ్ గా తన భాషలో అత్యధిక పాటవం కలిగి ఉంటాడని ఆ భాషలో చెబితేనే విద్య చాలా సులభంగా అందేలాగా చేయవచ్చు అని చాలా శాస్త్రీయ అధ్యయనాలు వెల్లడించాయి. ఈ కారణంగానే చైనా, జపాన్ వంటి తూర్పు దేశాలు, యూరప్ దేశాలు వారి భాషలోనే ఉన్నత విద్యవరకూ బోధించుకుంటున్నారు. ఫ్రెంచ్ వారు ఇంగ్లీషు కన్నా మా భాషే గొప్పది అనే ఆత్మాభిమానాన్ని నేటికీ కొనసాగిస్తున్నారు. చాలా చారిత్రక కారణాల వల్ల వలసరాజ్యమైన ఇంగ్లీషు వారి భాష ప్రపంచ దేశాల మధ్య ఒక అనుసంధాన భాషగా మిగిలింది. ఈ కారణంవల్లనే ఇంగ్లీషు గొప్పది మిగతా భారతీయ భాషలు తక్కువవి అయ్యాయి. నిజానికి ఇంగ్లీషు కన్నా భారతీయ భాషలే చాలా ప్రాచీనమైనవి. ఏ శాస్త్రాన్నైనా తెలుగులో కాని సంస్కృతంలో కాని ఇతర భాషలలో చెప్పవచ్చు అని ఎప్పుడో శాస్త్రీయంగా రుజువు అయింది. పదసంపద కాని పదాల ఉత్పత్తి శక్తి కాని తెలుగుకు చాలా ఎక్కువ అని ఇది కంప్యూటర్ ఫ్రండ్లీ భాష అని శాస్త్రీయంగా చెప్పారు.

రెండు రాష్ట్రాలుగా విడిపోయే రాజకీయ ఉద్యమంలో భాష ఒక బలమైన శక్తిగా నిలిచింది అని చెప్పుకున్నాము. కెసీఆర్ సిసలైన తెలంగాణ యాసలో మాట్లాడి ఉద్యమంలో దాన్ని ఒక బలమైన ఆయుధంగా వాడాడు. అంతే కాదు దానిలోని తియ్యదనాన్ని కూడా ఇక్కడి నాయకుల మాటల ద్వారా పాటల ద్వారా ప్రపంచానికి చాటారు. తెలంగాణ భాషని అధికారభాషగా చేయాలని పాఠశాల స్థాయిలో తెలుగు తప్పనిసరి భాషగా చేయాలని నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు జరిపారు. తెలుగు పట్ల తిరిగి ఆశలు చిగురించాయి. అటు ఆంధ్రలో కూడా తెలుగు తప్పనిసరి చేస్తామని అన్ని స్థాయిలలో అధికార భాష చేస్తామని మొన్నటి దాకా ఉన్న చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఆశలు కల్పించింది. కాని అమలయ్యే దశలో ఎన్నికలు వచ్చాయి. జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఇంగ్లీషు మీడియం చదువు తెస్తానని ప్రైవేటు ఇంగ్లీషు మీడియం బడులకు పోలేని వారు కూడా సర్కారు బడులలో ఇంగ్లీషు లో చదువు కొని మంచి ఉద్యోగాలు సంపాదించవచ్చునని ఎన్నికల ప్రచారాస్త్రాలలో దీన్న ఒక అస్త్రంగా వినియోగించుకున్నాడు. ఒక పక్క దళితకులాలలో కొన్ని వెనుక బడిన కులాలలో మనకు తప్పక ఇంగ్లీషు మీడియం చదువు అవసరం అని అది ఉంటేనే మంచి ఉద్యోగాలు ప్రైవేటు రంగంలో వస్తాయని ఒక భావన బలంగా పెరిగింది. ఇలా ప్రజలలో ఒక భావాన్ని సృష్టించడంలో ప్రైవేటు విద్యావ్యాపారరంగం సఫలమైంది. ఇంగ్లీషు మీడియం విద్య అనేది దళిత బహుజనులకు చాలా అవసరమైనది ఒక బలమైన భావం స్థిరపడింది. దీన్ని ఎన్నికలలో గట్టిగా వినియోగించుకోవడానికి పార్టీలు వెనుకాడలేదు. దరిమిలా జగన్ ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి వచ్చిన తర్వాత తన వాగ్దానాన్ని నిలుపుకునే దిశగా అడుగులు వేయడంతో ఎనిమిదవ తరగతి వరకూ ఇంగ్లీషు మీడియం ప్రవేశ పెడతానని అన్ని పాఠశాలలో కూడా ఇదే ఉంటుందని ఉత్తర్వులు చేయించాడు. దీని వెనుక ఇంత చరిత్ర ఉంది.

భాషా ప్రేమికులు భాషోద్యమకారులు మొదటినుండీ తెలుగు మీడియం గురించి గొంతెత్తుతూనే ఉన్నారు. ఇంగ్లీషు మీడియం బదులు తెలుగు మీడియం ప్రైవేటు సంస్థలలోకూడ తప్పనిసరి చేయాలని కోరుతూనే ఉన్నారు. ఇప్పుడు కూడా తెలుగు మీడియం పాఠశాల స్థాయివరకైనా అన్ని పాఠశాలలో పెట్టమనే కంపల్సరీ చేయమనే కోరుతున్నారు. ఉన్నత ఆదాయవర్గాల వారికే ఇంగ్లీషు మీడియం బలహీన వర్గాల వారికే సర్కారీ తెలుగు మీడియమా అనే నేటి వాదన రాజకీయ రంగు పులుముకుంది. కాని ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు అన్నీ తెలుగు మీడియం వారికే అని ప్రభుత్వం ఒక్క మాట చెబితే ఇంగ్లీషు మీడియంకన్నా తెలుగు మీడియంకే విద్యార్థులు ఎక్కువమంది వస్తారు. కాని ఆమాట ప్రభుత్వాలు చెప్పడం లేదు. కారణం విద్యాసంస్థల వ్యాపారస్థులు ఉన్నత ఆదాయవర్గం వారై ఉండి ప్రభుత్వంలో వారు కీలక స్థానాలలో ఉండి ఈ పని చేయకుండా అడ్డుపడడమే దీనికి కారణం.

అధికారభాషగా తెలుగు అమలు కాకపోవడానికి కూడా ఇదే కారణం. వెనుకబడిన తరగతుల వారు దళిత కులాల వారు ఎంత శాతం ఇతర దేశాలకు పోతున్నారు. ఒక వేళ పోయినా కావలసింది ఇంగ్లీషు భాషలో ప్రావీణ్యం కాని ఇంగ్లీషు మీడియం విద్య కాదు. ఇంగ్లీషు మీడియంలో చదువుకుంటే ఇంగ్లీషు ప్రావీణ్యం రాదు అని చెప్పడానికి నేటి మన ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు అన్నింటినీ చూపించ వచ్చు. అక్కడ కూడా సగం పాఠాలు తెలుగులోనే చెబుతున్నారు. ఈ కారణంగా వారికి అటు తెలుగు సరిగ్గా రాదు ఇటు ఇంగ్లీషు సరిగ్గా రాదు. దీని కన్నా ఇంగ్లీషునే గట్టిగా కింది స్థాయి నుండీ బోధిస్తే వారికి ఇతర రాష్ట్రాలలో కాని ఇతర దేశాలలో కాని ఉద్యోగాలు లభించే అవకాశం ఉంటుంది. తెలుగు మీడియం గురించి వాదించే వారు ఈ కారణంగానే ఒక్క సర్కారు బడులలోనే కాదు ప్రైవేటు బడులలో కూడా పాఠశాల విద్య వరకు తెలుగు మీడియం ఉండాలనే కోరుతున్నారు. అంతే కాని ఇంగ్లీషు మీడియంలో ఉన్నతఆదాయం ఉండే వారు ఉంటారు. బలహీన వర్గాల పిల్లలు సర్కారీ బడులలో ఉండాలి అని తెలుగు భాషా ప్రేమికులు కాని ఉద్యమ కారులు కాని కోరడం లేదు. నిజానికి తెలుగు మీడియంలో ఉంటేనే బలహీన వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థులైనా ప్రతిభావంతంగా నేర్చుకోగలుగుతారు.

అధికార భాషగా తెలుగు అమలు కాకపోవడానికి, దాని ద్వారా పదమూడు లక్షల మంది ఉద్యోగులు తెలుగులో పనిచేయలేక పోవడానికి, తెలుగు మీడియం పట్లనిరాసక్తత రావడానికి ఇవే కారణాలు.

పరభాషా ద్వేషం, పరభాషా దాస్యం - రెండూ తప్పే

విద్యారంగం లో ప్రైవేటు పెట్టుబడి దారీ వ్యవస్థ చొరబడడమే ప్రధాన కారణం. ఈ పెట్టుబడి దారీ కుట్రకు బలౌతున్నది బలహీన వర్గాల వారే. మాతృభాషలో తెలుగు వారు చదువుకోలేని స్థితిని తెచ్చినది కూడా ఈ పెట్టుబడిదారీ వ్యాపార రంగమే. ఇదొక విషవలయం లాగా తయారైంది.

ఇక నేడు నెలకొన్న భాషా వివాదానికి రాజకీయ కోణం మత కోణం, దళిత బహుజన కోణం అన్నీ వచ్చేశాయి. జగన్ ప్రవేశ పెట్టాడు కాబట్టి అతని వెనుక ఉన్న పార్టీ, దాని సానుభూతి పరులైన మైనార్టీ వర్గాలు దీనికి వెన్నుదన్నుగా నిలబడడం ఇతరులు అంతా తెలుగు మీడియం కోసం ఉన్నారనుకునే రాజకీయ రంగు ఇప్పుడు బాగా కనిపిస్తూ ఉంది. **దీని వెనుక ఉన్న అసలు శక్తి పెట్టుబడి దారీ వ్యాపార రంగమే అని రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల బహుజన వాదులు, సిద్ధాంత కర్తలు గుర్తించాలి.**

తన మాతృభాషలో పరిపాలన అంతా తాను చేసుకోగలగడం. తన దేశంలో ఉన్న పాలన వ్యవస్థ, న్యాయవ్యవస్థ, శాసన వ్యవస్థ అంతా తన భాషలో ఉండడం ప్రతి స్వాతంత్ర్యం పొందిన వ్యక్తికి ఉన్న హక్కు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 74 సంవత్సరాల తర్వాత కూడా పరాయి వలస పాలకులు భాషలోనే పరిపాలన చేసుకుంటున్నాము అంటే వలస పాలకుల భాషలోనే చదువుకుంటున్నాము లేదా చదువు కోవాలనుకుంటున్నాము అంటే మనం స్వతంత్ర దేశంలోనే ఉంటు న్నామా అని మనల్ని మనమే ప్రశ్నించుకోవాలి. మనకున్న ప్రాథమిక హక్కైన భాషా హక్కును మనమే మంటగలుపుకుంటున్నాము.

ఇక ఇంకొక వాదన చాలా తెలివిగా మన ముందుకు వస్తుంది. తెలుగు మీడియం ఉండాలి అని వాదించేవారిని అందరినీ అటు వైపు వారు అడిగే ప్రశ్న ఏమంటే మీ పిల్లలు తెలుగు మీడియంలో చదివారా. మీకు ఇంగ్లీషు కావాలి. వారికే తెలుగుమీడియం ఉండాలా అనేది ప్రశ్న. ఇది తెలివైన ప్రశ్నలాగే కనిపిస్తుంది.

వెనుకటికి ఒకాయన మార్క్సిజం గురించి దాని సిద్ధాంతాల గురించి మాట్లాడేవాడట దాని మీదనే నిబద్ధతగా ఉండేవాడట. అయితే ఇలా ఉండే వారందరినీ మీకు ఆస్తి ఎంత ఉంది. నువ్వు ఇంత సంపన్నుడవై ఉండి మార్క్సిజం గురించి మాట్లాడతావా అని. నువ్వే పెట్టుబడి దారువి అనే వారట. ఇక్కడ మార్క్సిజం గురించి మాట్లాడే వారంతా దరిద్రులై ఉండి అందరూ కేవలం కార్మికులుగా కేవల అల్పాదాయ వర్గాలుగా ఉండాలి ఉంటారు అనేది ఈ ప్రశ్న వేసే వారి అవగాహన. కాని అది సహేతుకమైనది కాదు.

వంద సంవత్సరాల క్రితమే ఉన్నత విద్యను ఇంజనీరింగ్ మెడిసిన్ వంటి విద్యను ఉర్దూ మీడియంలో పెట్టారు. కర్ణాటకలో ఇంజనీరింగ్ విద్యనికూడా కన్నడంలో ప్రవేశపెట్టారు. తెలుగు ఈ రెండు భాషలకన్నా విస్తృతమైన వినియోగంలో ఉండేది తెలుగులో ఇంజనీరింగ్ మెడిసిన్ కోర్సులు పెట్టాలి అని తెలుగు భాషోద్యమ కారులు అంటారు. అంటున్నారు. అంటే తెలుగు మీడియంలో ఈ కోర్సులు వచ్చినదాకా అగి అప్పుడు వారిపిల్లలను ఆ తెలుగు మీడి యంలో చేర్పించాలా. అప్పటిదాకా వారి పిల్లలను చదివించ కుండా ఉద్యమాలు చేయాలా తెలుగు మీడియం కావాలని అడగకూడదా అమలు చేయమని కోరకూడదా. అలా కాక పిల్లలు ఇంజనీరింగ్ లోను మెడిసిన్ లోనూ ఇంగ్లీషు మీడియంలో చేర్చారు కాబట్టి వారు ఇక పైన తెలుగు మీడియంలో ఇంజనీరింగ్ మెడిసిన్ కావాలని అడగకూడదా పైన మార్క్సిస్టులపైన ఎద్దేవాచేసే వాదన లాగా లేదా ఈ వాదన. ఇంగ్లీషు మీడియం పాఠశాలలో ప్రైవేటు రంగంలో బాగా పెరిగి ఉద్యోగస్తులలో కాస్త ఆదాయం పెరిగిన దృష్ట్యా, వారు పల్లెలలో ఉండి కూడా పిల్లలను పట్టణాలకు పంపిస్తున్నారు, జీతంలో చాలా ఎక్కువ భాగం వారికోసం ఖర్చు పెడుతున్నారు. వారి సుఖం దూరంపెట్టి కూడా పిల్లకోసం కార్పొరేటు రంగానికి జీతం ధార పోస్తున్నారు. బస్సులకి, డొనేషన్లకి, వారిదగ్గరే కొనే యూనిఫాంలు పుస్తకాలకి జీవితాన్ని దగ్ధం చేసుకుంటున్నారు. దీనికికారణం ప్రభుత్వరంగంలో చదువు నాణ్యత పోబట్టేగా దీనికి కారణం ఎవరు తిరిగి ఆ పెట్టుబది దారీ వ్యవస్థేగా. దీనిపైన గొంతెత్తి మార్పు కావాలి ప్రభుత్వ రంగం చదువు బాగుపడాలి ఇంగ్లీషు మీడియం పోయి తెలుగు మీడియం రావాలి అని నిలదీసి అడిగేవారంతా ఈ పరిస్థితి వచ్చిన దాకా వారి పిల్లలని చదివించకుండా ఉంచాలా. ఈ కొద్ది మంది కూడా మాతృభాషని గురించి సర్కారీ చదువుల్లో నాణ్యత గురించి మాట్లాడేవారు వారి పిల్లలు సర్కారీబడులలో లేరు కాబట్టి నోరుమూసుకోవాలి అని అంటే ఈ మాత్రం మాట్లాడేవారు లేకుంటే ఇక మన భాష పరిస్థితి ఏమిటి.

ముగింపు ఏమంటే: చరిత్రలో ఏదీ యాదృచ్ఛికంగా జరగదు అనీ దానికి చారిత్రకంగా అంటే క్రమంగా వచ్చే కారణాలు ఉంటాయి అని చెబుతుంది చరిత్ర శాస్త్రం. ఈ నాడు మాతృభాషా పరిరక్షణ వాదులు కోరేదేమంటే పరిపాలన అంతా మన మాతృభాషలోనే జరగాలి అని. ప్రతి కార్యాలయానికి కాని ప్రతి బ్యాంకుకు కాని పోయినప్పుడు మన మాతృభాషలోనే సర్కారీ పనులు అన్నీ చేసుకోవడం అన్నది స్వతంత్ర దేశ పౌరులుగా మనకున్న హక్కు. అంతే కాదు **మాతృభాషలో చదువుకోవడం అన్నది కూడా స్వతంత్రం పొందిన ప్రతి పౌరునికి ఉన్న హక్కు. దీన్ని రాజ్యాంగ బద్ధమైన ప్రాథమిక హక్కుగా మనం పొందాలి.**

జాతీయ స్థాయిలో పాఠశాల విద్యమొత్తం మాతృభాషలలో ఉండేలా ఒక చట్టం తేవాలి. ప్రపంచ ఒక కుగ్రామం అయిన నేపథ్యంలో మనం ఏ రాష్ట్రానికైనా ఏ ఇతర దేశానికైనా పోవాలన్నా అక్కడ పనిచేయాలన్నా మనకు అనుసంధాన భాషగా ఇంగ్లీషు కావాలి. అందుకు మనం ఇంగ్లీషును కూడా గట్టిగానే నేర్చుకోవాలి. మన పాఠశాలలు నాణ్యమైన ఇంగ్లీషును అందించేలా మలచు కోవాలి. మనం అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఎదిగినా మన మాతృ భాషలో మన పరిపాలన ఉండాలి మన చదువులు ఉండాలి. ఇది కేవలం ఏదో ఒక వర్గం వారికి కాదు అన్ని వర్గాల ప్రజలకు ఇదే సమన్యాయం కావాలి.

– రచయిత ద్రావిడ విశ్వవిద్యాలయం
విశ్రాంత ఆచార్యులు

ఈ వ్యాసంలో కొంతభాగం 'ఆంధ్రజ్యోతి' దినపత్రికలో వచ్చింది.

బి. హనుమారెడ్డి
94402 88080

తెలుగు మాధ్యమం రద్దు న్యాయమా?

భారతదేశం పలురాష్ట్రాల కూటమి. కొన్ని రాష్ట్రాలు అతి పెద్దవిగా వుండి ప్రపంచంలో కొన్ని కొన్ని దేశాలంత పెద్దవి. అన్ని దేశాలకు మాతృభాషలున్నట్లే మనదేశంలోనూ అన్నిరాష్ట్రాలకు వారివారి మాతృభాషలున్నై. కనుకనేనేమో మనకు జాతీయ భాషలేదు. కేవలం అధికార భాష మాత్రమే ఉన్నది.

రాష్ట్రాల విభజనకు మొదట్లో ఎన్నివాదనలొచ్చినా ప్రాథమిక సూత్రం భాషే అయింది. భాషాసూత్రంతో ఏర్పడ్డ మొదటి రాష్ట్రం ఆంధ్రరాష్ట్రమే-1953. తెలుగుల ప్రత్యేక రాష్ట్రం వెనుక నాల్గైదు దశాబ్దాల ఉద్యమం ఉన్నది. తెలుగు రాష్ట్రం ఏర్పడ్డాకనే స్టేట్స్ రీఆర్గనైజేషన్ చట్టం- 1956 వచ్చింది. ఇది అనాలోచనతో చేసిన చర్యకాదు. కనుక శతాబ్దంపై కాలంగా భాషారాష్ట్రాల వాదనలొచ్చి, మాతృభాషల ప్రాముఖ్యతను ప్రజలు, పాలకులు అంగీకరించారు. ఇపుడు తెలుగు గ్లోబల్ భాషైంది. తెలుగువాడు లేని దేశంలేదు. తెలుగు సంఘాలు, పండుగలు, దేవాలయాలు చాలదేశాల్లో వచ్చాయి. కనుక మాతృభాషకు ప్రాముఖ్యం లేదనలేము.

తెలుగువారు నైపుణ్యాలు కలవారని ప్రపంచమెరిగిన సత్యం. వారిలో ఎక్కువ శాతం మాతృభాష తెలుగు మాధ్యమంలో చదివిన వారే. ఇతర దేశాలలో తెలుగువారు ఉద్యోగ అవసరాలకు ఆంగ్లం వాడుకున్నా, మిగతా అన్ని దైనందిన కార్యక్రమాలకు మాతృభాష తెలుగునే వాడుతున్నారు.

ఐక్యరాజ్య సమితివారు కూడ బంగ్లాదేశ్‌లో మాతృభాషా ఉద్యమంలో ఉద్యమకారుల మరణాల తర్వాత దాదాపు 40 సంవత్సరాలు ప్రపంచంలోని మాతృభాషల సమస్యలను అధ్యయనం చేసి, మాతృభాషలు అంతరించిపోతున్న పరిస్థితిని నిర్ధారించి అది ప్రమాదమని అంతరించిపోకుండా రక్షించుకొమ్మని ప్రపంచ ప్రజలకు పిలుపునిచ్చి ప్రతి సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 21వతేదీని మాతృభాషా దినోత్సవం జరుపుకొనుమన్నది. మనం జరుపుకొంటున్నాం. ప్రపంచంలోని ప్రతి దేశం వారి మాతృభాషను గౌరవించి, టెక్నాలజీని, మెడికల్ మరియు ఇంజనీరింగ్ విద్యను మాతృభాష లలోనే నిర్వహించుకుంటున్నారు. చైనాలో మాండరిన్ భాషలోనే వైద్యవిద్య సాగుతున్నది.

మనదేశంలో గాంధీ, రవీంద్రనాథ ఠాగూరు, నేటి రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి మొదలైన పెద్దలు, మాతృభాషలకు పెద్దపీట వేశారు. భాషా శాస్త్రజ్ఞులు, విశ్వవిద్యాలయ మండళ్ళు వగైరా పెద్దలందరు మాతృభాషలకు తట్టు తగలనీయలేదు. సుప్రీంకోర్టువారుకూడ తీర్పుల నకళ్ళను మాతృభాషలలో కోరినవారికి అలానే ఇవ్వమన్నారు.

రాజ్యాంగంలోనూ, న్యాయపరమైన సి.పి.సి. లోనూ, సి.ఆర్. పి.సి.లో కూడ ప్రాంతీయ మాతృభాషల వాడకాన్ని చట్టబద్ధం చేశారు. తెలుగు అకాడమీ, సాహిత్య అకాడమీలు అందుకే పెట్టారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 1966 సం.లో అధికారభాషా చట్టాన్ని చేసుకొని దానిప్రకారం 1974లో G.O.M.S.485ను ఇచ్చి, జిల్లాల వారీగా మాతృభాషలను ఉపయోగించు హక్కులను ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. భాషాసూత్రం ప్రకారమే ఆంధ్రరాష్ట్రం పొరుగు తెలుగు ప్రాంతమైన తెలంగాణాను కలుపుకొని, విశాలంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌గా ఏర్పడింది.

విద్యార్థిదశలో ఒక అంశం మాతృభాష అధ్యయనంతో విశాలాంధ్రగా ఏర్పడ్డదికాదు. అదే ఒక అంశంగా ఆంగ్లం ఉండవచ్చు కదా! అదనంగా నేర్చుకునే వాళ్ళకోసం అదనపు అవకాశాలు కల్పించ వచ్చు. ఇంటిభాష, పరిసరాలభాష ఒకటిగా, బడిబాష వేరొకటిగా ఉన్నందున బాలవయసునుండి విద్యార్థికి అగమ్యగోచరమే. స్వీపర్ ఆంటీ, డ్రైవర్ అంకుల్ భాషలు ఆరోగ్యకరం కావు.

ప్రభుత్వాలు శక్తిహీనమైనందున విద్య ప్రైవేటురంగంలోకి పోతుంటే, తమకు బరువు తగ్గిపోయిందని వారు సంతోషించారు. ప్రైవేటువారు విద్యను వ్యాపారం చేసుకొని లాభాలకు భాషను ఒక పరికరంగా వాడుకున్నారు. వారి అవసరాల తీర్చునట్లుగానే పరిక్షల వ్యవస్థ, ఉద్యోగ వ్యవస్థ ప్రభుత్వమే రూపొందించింది. వ్యాపారులే రాజకీయ నాయకులు, పరిపాలకులై విద్యావిధానాన్ని తప్పుదోవ పట్టించారు.

ప్రభుత్వం ఇపుడు పేదవారికి ఇంగ్లీషు రావాలనే సాకుతో మాతృభాష తెలుగును చంపే నిర్ణయం చేసింది. అసలు సమస్య పేదరికం కనుక పేదరికాన్ని పోగొట్టే చర్యలు లేదా పేదలకు అదనపు ఆర్థిక సహాయం చేసి పేదలు ఇంగ్లీషులో చదువుకుని ఎదిగే అవకాశాలు కల్పించవచ్చు. ఇందుకు మాతృభాషను చంపపనిలేదు. రాజకీయం, ఓట్ల లభ్యతకొరకు మాతృభాషను త్యాగం చేయరాదు. భాషపై అవగాహనగాని, అధ్యయనంగాని లేని కొద్దిమంది పామరజనం పాదయాత్రలో కోరిన కోరికలకోసం మాతృభాషకు విఘాతం కల్పించుట దురన్యాయం. ఐక్యరాజ్యసమితి పామరజన సమూహంకాదు కదా! యునెస్కో అధ్యయనం ప్రకారం ఏభాషైనా 30/40 సంవత్సరాలు వాడుకలో లేకపోతే చచ్చిపోతుంది. నేటినుండి పుట్టిన ప్రతిబిడ్డకు ఇంగ్లీషు మాధ్యమమే ఉంటే 30/40 సంవత్సరాలకు తెలుగు బ్రతికుండదు.

ఏతావాతా మనరాష్ట్రంలో ఒక అంశం తెలుగు అధ్యయనంతో భారతదేశంలో తెలుగులో విద్యనభ్యసించే అవకాశం లేకుండాపోయి, కొన్ని దశాబ్దాలకు తెలుగు మౌఖిక భాషగా మాత్రమే మిగిలి మరణించే ప్రమాదం ఉన్నది. అంతేకాక ఇంగ్లీషు మాధ్యమం ఎస్.సి. వారికోసం పెట్టారు అనేభావన, ప్రజల్లోకి వచ్చినందువల్ల రాష్ట్రంలో కులభాషల వాతావరణం వచ్చింది. ఇది సమాజానికి ప్రమాదం.

భాష అందరిదీ.

దేశంలో సాంకేతికవిద్య బాగా పెరిగింది. అంతేకాక ప్రతి మనిషి చేతికీ సెల్ వచ్చింది.

మన మాటను, వ్రాతను, ఏభాషలో కావాలంటే ఆభాషలోకి అనువాద ప్రక్రియ నెట్‌లో, సెల్‌లో వచ్చింది. అఖిలభారత స్థాయి పరిక్షలకు, ఉద్యోగాలకు ఇంగ్లీషు మాత్రమేకాదు. దేశంలోని మాతృ భాషలన్నింటికీ అవకాశం ఉన్నది. లేనిచోట సాధించవచ్చు. సున్నా మార్కులొచ్చినా ఉద్యోగం వచ్చే రోజుల్లో ఎవరికైనా ఏభాషైతేనేమి? ఎందుకు మాతృభాషను చంపాలి? ప్రస్తుతం లెక్కలు తీస్తే తెలుగు మాధ్యమంలో చదివిన ఐ.ఎ.యస్., ఐ.పి.యస్. అధికారులు లెక్కకు మించి ఉన్నారు.

తెలుగు బిడ్డల మేధస్సులో సాఫ్ట్‌వేర్ తెలుగులో వుంటుంది. ఇంగ్లీషు మీడియం వల్ల మేధస్సు ప్రతిదానిని ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేసుకోవలసి వస్తుంది. తల్లిభాష వస్తే ఇతర భాషలకు అలవాటు పడటం, తెలుసుకోవటం సులువు.

``కూడుపెట్టేది నైపుణ్యమేగాని ఇంగ్లీషుభాషకాదు" అని పెద్దలు చెప్పారు. ప్రపంచంలో ఇంగ్లీషుభాష రానివారికి కూడు-గుడ్డ లేకుండా పోలేదు. దేశంలోగాని, ఇతరదేశంలోగాని ఉద్యోగవ్యాపారాలకు ఎంత, ఎటువంటి ఇంగ్లీషు కావాలో తెలుసుకోవాలి. పుట్టినప్పటి నుండి శరీరమంతా ఇంగ్లీషు మయమైపోవాల్సిన అవసరంలేదు. లెక్కలుగాని, సైన్సుగాని, టెక్నాలజీగాని, కంప్యూటరు విద్యగాని చదవ టానికి శరీరాన్ని ఇంగ్లీషులో నానబెట్టి, ఉతికి, గంజివేసి, ఆరేయాల్సిన అవసరంలేదు. వాటికి వేటికీ కర్త, కర్మ, క్రియలుండవు. మూడు - నాలుగు నెలల్లో పరాయి భాష నేర్చుకొనవచ్చు. ఎంతవరకు ఇంగ్లీషు అవసరం అని తెలుసుకోవాలి. కంప్యూటర్‌లో అన్నిభాషలుంటై.

తెలుగు రాష్ట్రంలోని వినోద మాధ్యమాలను ఏం చేస్తారు? నాణేలు, కరెన్సీ నోట్లపైని తెలుగునేం చేస్తారు? అంతటి గౌరవాన్ని సంపాదించుకున్న భాష మనది. దేశంలోను, ప్రపంచంలోను స్థాయిని సంపాదించుకున్న భాష తెలుగు. పోరాడి ప్రాచీనతను సంపాదించు కున్న కష్టం వృధాయేనా? ఒక అంశపు తెలుగు, అయిష్టపు తెలుగు జీవించలేదు. గతంలో సంస్కృతానికి పట్టినగతే తెలుగుకు పదు తుంది. ఒక దశాబ్దం తరువాత తెలుగును ఒక అంశంగాకూడ ప్రజలుకొందరు ఒప్పుకోకపోతే ప్రభుత్వానికి మార్గమేది? తెలుగు చనిపోతే తెలుగుజాతి మరియు సంస్కృతి పోయినట్లే. పోతేనేం అనే మాట మంచిది కాదు. ఇది ఇలానే కొనసాగితే ఈ ప్రభుత్వమే ఆ దుర్విధిని చవిచూడ వలసిన ప్రమాదం ఉండవచ్చు. కనుక మాతృభాషను రాజకీయానికి వినియోగించరాదు.

ప్రపంచంలోని పలు పెద్దదేశాలు వారి వారి మాతృభాషల్లోకి అంశాలను మార్చుకుంటున్నారు. మాతృభాషకు ప్రాధాన్యమిచ్చారు. మన తెలుగు వాళ్ళు ఇతరదేశాల్లో పనిలో నైపుణ్యంగావుండి పేరు తెచ్చుకున్నారు తప్ప భాషవలన కాదు. ఈ విషయాన్ని కేంబ్రిడ్జి యూనివర్సిటియే తెలిపింది. ఇంగ్లీషురాక ఎవరూ ఇతరదేశాన్నుండి తిరిగిరాలేదు. ఏభాషనైనా నేర్చుకోవాలంటే కొన్ని నెలల వ్యవధి చాలు. విద్యార్థి జీవితమంతా అవసరంలేదు. ఆమాటకొస్తే బ్రిటన్‌లో ఇంగ్లీషు వారి శాతమెంత?

నేటి ప్రభుత్వపాఠశాలల్లో ఇంగ్లీషు బోధించే ఉపాధ్యాయులు లేరు. పదవతరగతి వరకు ఇంగ్లీషులో బోధించే ఉపాధ్యాయులు ఎన్ని శతాబ్దాలకు మనకు తయారు కావాలి? యాజమాన్యంగాని, వనరులు - వసతులుగాని లేవు. విద్యార్థి చుట్టూఉన్న సమాజంలో ఇంగ్లీషు వాడే అవకాశం లేదు. విద్యార్థి బడికొచ్చేది విద్యకోసమేకాని, ఇంగ్లీషుకోసం కాదు. పర్యవసానంగా ప్రభుత్వ స్కూళ్ళు ఖాళీ అయి మెరుగైన విద్యకోసం ప్రైవేటు స్కూళ్ళుబలపడే అవకాశం ఎంతోఉన్నది. ప్రభుత్వం ఉచితంగా ఇచ్చే ఇతర దబ్బును కలుపుకొని ప్రైవేటు స్కూళ్ళలో చేరతారు. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో డ్రాపౌట్లు ఎక్కువయ్యే ప్రమాదం వున్నది. మన ప్రభుత్వం తొందర పడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం జాతీయ నూతన విద్యావిధానం తెచ్చేప్రయత్నం చేస్తుంది. అంశం చర్చల్లో ఉన్నది. కొంత ఆగవచ్చు. చర్చించవచ్చు.

మేధావులు, న్యాయకోవిదులు, భాషాశాస్త్రవేత్తలు, నిపుణులు, రాజకీయ శాస్త్రజ్ఞులు, శాసన సభ్యులు, సామాజిక కార్యకర్తలు, చరిత్రకారులు, సాహితీకారులు, విద్య ఉద్యోగవర్గాలు కలిసి చర్చించ వచ్చు. పరిష్కారం కనుగొనవచ్చు. ఇంతతొందరేల? పాదయాత్రలో తటస్థపడిన పామరుల ఆలోచనకు, మేధావులు, అధ్యయనకారుల ఆలోచనకు తేడావుంటుంది. ఆవేశాలు పనికిరావు. ఇలాగైతే మంత్రులు, శాసన సభ్యులు ప్రజల్లోకి పోయి ఏభాషలో మాట్లాడాలో ఆలోచించాలి. ఇది ఒకనాటి విషయం కాదు. ఏ ప్రభుత్వ భావ జాలమూ శిలవేసుకొని ఉండదు. ప్రభుత్వం తొందరపడకుండా పునరాలోచించి, సంప్రదింపులు, అధ్యయనం చేయటం అవసరం.

కేంద్ర మరియు రాష్ట్రాల జాబితాలలో (ఉమ్మడి జాబితాలో) విద్య సహగామిగా (కంకరెంట్) యున్ననూ, రాజ్యాంగంలో దేశంలోని మాతృభాషల నన్నింటినీ 8వ షెడ్యూలులో పెట్టి వాటిని గౌరవించింది రాజ్యాంగం. 8వ షెడ్యూలులో ఇంగ్లీషులేదు. ఇప్పటికి భారతదేశంలో ప్రభుత్వపరంగా ఆంగ్లమాధ్యమం మాత్రమే ఏ రాష్ట్రంలోనూలేదు. పైపెచ్చు రాష్ట్రాలు భాషల ప్రాతిపదికగానే ఏర్ప డ్డాయి. మనం అధికార భాషాచట్టం దాని ద్వారా సంఘం ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. వీటన్నింటిలో మాతృభాష, దాని నిర్వహణ, వాడకం, రక్షణ వ్రాసి ఉన్నది. ఇప్పుడు న్యాయస్థానాలలోనూ మాతృభాషల వినియోగం వస్తున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో పాఠశాలలో కేవలం ఆంగ్లమాధ్యమం న్యాయ పరంగా, చట్టపరంగా నిలవకపోయే ప్రమాదం ఉండటమేకాక భారత దేశంలో తెలుగు జాతికిగల గౌరవమర్యాదలకు తీవ్రనష్టం కలిగి ప్రాచీనతా గౌరవానిని కూడ మనం పొందలేము. ప్రజల్లో అలజడి వస్తుంది.

ఈ విధానంవల్ల స్థానికులకు స్థానీయంగా ఉద్యోగాలు రావు. భాషవలన ఉద్యోగం కట్టబెట్టరు. నైపుణ్యానికి భాషా విజ్ఞానానికి తేడావున్నది. మనం మూలాలను విస్మరించి ఫలాలను ఆశించ వలదు. మనమే ఇతర రాష్ట్రాల మాతృభాషలను గౌరవించి మన ప్రాంతంలోని ఆభాషీయులకు పాఠశాలలు నడుపుతున్నాం. ఇది మాతృభాషపై ప్రేమ వలననేనని గమనించి ప్రతిష్టలకు పోకుండా ప్రస్తుతప్రయత్నాన్ని ప్రభుత్వం విరమించుకోవటం అవసరం.

రచయిత న్యాయవాది,
ప్రకాశం జిల్లా రచయితల సంఘం అధ్యక్షుడు

కృపాకర్ పొనుగోటి
9948311667

భాషా మాధ్యమం ఎంపిక స్వేచ్ఛ ఉండాలి

భాషకీ – నిరుద్యోగితకీ, భాషకీ – ఆర్థిక మాంద్యానికి, భాషకీ – పెట్టుబడికీ, భాషకీ – అభివృద్ధికీ, భాషకీ – నాగరికత కీ,భాషకీ – ఆధునికతకీ, భాషకీ – కులానికీ,భాషకీ – వలస వాదానికి సంబంధముంది. భాషకీ – రాజకీయాలకీ సంబంధముంది.

బహుజన సమాజం మొత్తం, ఇంగ్లీష్ విద్యా సమాజంగా మారినా, అంతర్జాతీయ, జాతీయ ప్రభుత్వ సంస్థల్లోకి, ప్రైవేట్ ఐటీ, సాంకేతిక, శాస్త్ర సంస్థల్లోకీ ఇక్కడుండే ఆధిపత్య కులాలు బహుజనుల ను ప్రవేశించనీయవు. డెబ్బై ఏళ్ళ డేటా విశ్లేషించి, ఇప్పటి దాకా మన దామాషా రేటెంతో సరిచూడండి. కొత్తగా మన సమాజం మొత్తం ఇంగ్లీష్ చదువులకు అలవాటు పడినా, మనల్ని వ్యాపార, పారిశ్రామిక యాజమాన్యా ల్లోకి, శిష్ట అధికార వర్గం లోకీ ఆధిపత్య కులవ్యవస్థ రానివ్వదు. ఒక వేళ రానిచ్చినా, డెబ్బై ఏళ్ళ నుండి ఉన్న గొత్తితోక బెత్తెడే నిష్పత్తిలోనే ఉంచుతుందన్న ప్రమాదాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి.

ఇంగ్లీష్ చదువులు వద్దని నేను అనడం లేదు. ఖచ్చితంగా కావాల్సిందే. సాపేక్షికంగా ఇంగ్లీష్, అవకాశాల్లో ముందంజలో ఉంచగలిగే పురోగామిక భాషే. ఐతే,ఇంగ్లీషు ఎంత అభివృద్ధి చెందిన మాధ్యమం అయినప్పటికీ, అన్ని సమస్యలనీ కేవలం మాధ్యమం పరిష్కరించలేదు. ఇంగ్లీషు మాధ్యమం ద్వారా కొందరు బహుజనులు తమ పేదరిక నిర్మూలన చేసుకున్నవారు ఉన్నారు. కానీ, కుల నిర్మూలనా వాదాన్ని ప్రాక్టీస్ చేసినవారు బహు తక్కువే. మీడియంను వారి భౌతిక సౌకర్యాల కల్పనలకు వాడుకున్నంతగా ఉద్యమ నిమగ్నతకు వెచ్చించ లేకపోయారనేది చేదు నిజం.అంతేగాదు, **నాటి వలస దోపిడీ ఇంగ్లీష్ ప్రభుత్వం గానీ, వలసానంతర మనువాద ప్రభుత్వాలు గానీ, వాటి పరిపాలనా అవసరాలకే భాషా మాధ్యమాలను, ముఖ్యంగా ఇంగ్లీషును వాడుకున్నాయే తప్పా, పౌరులకు బోధించి, అందుబాటులోకి తెచ్చి, నిత్యవ్యవహారాల భావ ప్రసారం పౌరుల మధ్య జరిగే భాషగా ఇంగ్లీషును మార్చలేకపోయాయి. ఇలా మార్చడం వాటి ఉద్దేశ్యం కూడా కాదు. కేవలం ఒక అధికార రహస్య సాంకేతిక భాషగానే నేటికీ ఇంగ్లీషును కొనసాగిస్తున్నాయి.** మేము ఇంగ్లీషు మాట్లాడే యజమానుల మైతే, మా పనివాళ్ళు కూడా ఇంగ్లీషే మాట్లాడాలి కదా అనే కాడికి తెచ్చారిప్పుడు అనిపిస్తుంది.

మాధ్యమం వేరు. విజ్ఞానం వేరు. ఒక మనిషి విజ్ఞాని అయ్యుండడం, మాధ్యమం కంటే గొప్ప సంగతి. ప్రాథమిక మైనది. భావ ప్రసార మనేది రెండవది. మొట్టమొదటిసారిగా విజ్ఞాన శాస్త్రాల వర్గీకరణ అరిస్టాటిల్ ఇంగ్లీష్ లో జరపలేదు. గ్రీకులో చేశాడు.ప్రాచీన రాజనీతి భావాలను, శాస్త్రాన్ని హేతువాద పునాదులమీద ప్లేటో, అరిస్టాటిల్ గ్రీకులో అభివృద్ధి చేశారు. ఇంగ్లీష్‌లో కాదు. ప్రాచీన రాజనీతి పితామహుడు అరిస్టాటిల్ ఆంగ్లేయుడు కాదు.గ్రీకు దేశస్తుడు. బుద్ధుడు, కౌటిల్యుడు, మనువు భారతీయులు. అలాగే ఆధునిక రాజనీతి పితామహుడు మాకియవెల్లి ఆంగ్లేయుడు కాదు. ఇటాలియన్. హెగెల్, కార్ల్‌మార్క్స్‌లు జర్మన్లు. ఫ్రాయిడ్ ఆస్ట్రియన్. ఆధునిక భావాజాల విప్లవాలు జరిగింది, గొప్ప భావాజాలాలు పుట్టింది, వృద్ధి చెందిందీ ఇంగ్లీష్ దేశాల్లో కాదు. ఫ్రాన్స్‌లో, రష్యాలో, చైనాలో. జర్మనీ, వియత్నాం, జపాన్ తదితర దేశాల్లో. బుద్ధుడు, జీసస్, ముహమ్మద్ ప్రవక్త, మహావీరుడు, సంత్ రవిదాస్, గురునానక్‌లు పుట్టింది ఇంగ్లీష్ దేశాల్లో కాదు. ఆధునిక వైజ్ఞానిక, సామాజిక శాస్త్రాలను వృద్ధి చేసిన చాలా మంది శాస్త్రవేత్తలు, తత్వవేత్తలు ఆంగ్లేతరులే.

పాతికేళ్లలో కంప్యూటర్ సైన్సు ఇంజనీరింగ్ చదివిన బహుజనుల్లో ఉద్యోగాలు పొందిన వారికంటే, నిరుద్యోగుల సంఖ్యే చాలా ఎక్కువ అని అందరికీ తెలుసు. ఇదే మాదిరిగా, రేపు ఇంగ్లీషు వచ్చిన బహుజన నిరుద్యోగ సైన్యం తయారౌతుంది. తేడా అంతే!

బ్రాహ్మణ మతాన్ని పెంచి పోషిస్తున్నది, శూద్ర అగ్ర కులాల పాలకులు, నాయకులే. కొత్తగా వారిని బహుజనులు నమ్మాల్సిన అవసరం ఏమొచ్చింది? తెలుగు భాషని, మత భాషతో, మృత భాషతో కలిపి జటిలం చేశారనేది చాలా నిజం. ఐతే, ఈ వ్యతిరేకతతో నమ్మి నానబోసుకుంటే, పుచ్చి బుర్రలయ్యే మరో భాషని నమ్ముదామా? దగ్గరౌదామా? అదే పరిష్కారమా? ఆలోచించాలి.

అసలు మన సమస్య ఇంగ్లీష్ రాకపోవడం అనే భాషా సమస్య అనేది కొంత వరకే నిజం. బహుజనుల అసలు సమస్య రాజకీయ, సామాజిక నిర్ణయాత్మక శక్తులుగా తయారు కావడమనే సమస్య. ఇది సామాజిక, రాజకీయ లక్ష్యం, కార్యాచరణకు సమాయత్తం కావడానికి సంబంధించిన సమస్య.

కొద్ది మంది షెడ్యూల్డు కులాలకు చెందిన వారు, ఆదివాసులు, సంచార జాతుల వారు అగ్ర కులాల ప్రభుత్వాలలో హోం మంత్రి అయితేనో, చీఫ్ సెక్రటరీ అయితేనో, వారి పార్టీలకు అధ్యక్షులైతేనో పరిష్కారమయ్యేంత చిన్న సమస్య కాదు, బహుజనులది. భాష మనకి భావ ప్రసార సాధనం మాత్రమే. మనం, మన ఇంటి భాషను ప్రేమిస్తాము. ఇతర భాషలను గౌరవిస్తాము.కానీ, ఏ (వలస) భాషకీ బానిసలము కాబోము అనే చైతన్యాన్ని ప్రదర్శించ వలసిన సందర్భం ఇది.

భాషోన్నతి వేరు. దాన్ని అందుకోవడానికి ఉండే మాధ్యమ ఉపకరణం వేరు. విషాదం ఏమంటే, సామాన్యుల విషయంలో ఇక్కడ ఉపకరణం కూడా అందుకోలేని "ఉన్నతి"గా పరిణమిస్తున్నది! ఏ అకడమిక్, సాంకేతిక భాషాశాస్త్ర ఆర్థికమైనా, లేనివాణ్ణి ఉన్న వాడిగా చేసేది నిజం కావొచ్చేమో గానీ, అంతకంటే ఎక్కువగా ఉన్న వాడిని మరింత ఉన్నవాడిగా, లేనివాణ్ణి మరింతగా లేనివాణ్ణి చేసేదే ఇంకా నిజం.

తెలుగు మీడియం ఉండాలని కోరుకొనేవారు ఇంగ్లీష్ మీడియంను కూడా స్వాగతిస్తున్నారు. కానీ, ఇంగ్లీష్ మీడియం మాత్రమే ఉండాలని కోరుతున్నవారు తెలుగు మీడియం కూడా ఉండాలనే కాంక్షని సహించడం లేదు!? ఈ నిరంకుశ ప్రజాస్వామ్య విచక్షణని ఎంతదాకా తీసుకపోతారోనని ఆందోళన పడాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

విద్యార్థినీ, విద్యార్థులు, తల్లి దండ్రులు, పేదవాళ్ళు, ఇంకెవరైనా కావచ్చు విద్యలో ఇష్టమొచ్చిన మీడియంను స్వేచ్ఛగా ఎంపిక చేసుకోగలిగే ప్రజాస్వామిక హక్కు, వాతావరణం ఖచ్చితంగా ఉండగలగాలి. అంతేగానీ, మీడియం విషయంలో ఎంపిక తావు ఇవ్వని నిర్బంధ పరిస్థితులు ఏర్పడటం, భాషా సంస్కృతుల వృద్ధి లో దీర్ఘ కాలికంగా చాలా నష్టమవుతుంది. తప్పోతుంది. భాషలన్నీ బ్రతకాలి. దేనికేదీ పోటీ కాదు.

కొందరు అనుకుంటున్నట్టు, ఇంగ్లీష్ భాష చాలా శక్తివంతమైనదని భావిస్తే, వారి ప్రకారం, అది రాని వారంతా లింగ్విస్టికల్/కల్చరల్ మాల్ న్యూట్రిషన్‌కి గురైన వారిగా, భాషా పేదరికంతో బాధపడుతున్నవారిగా, అభివృద్ధిలో వెనకబడిపోయినవారిగా ప్రభుత్వం ప్రకటించొచ్చు. నేను అభ్యంతరపెట్టను. ఐతే, దాన్ని పోగొట్టడానికి ప్రభుత్వం ఎంచుకున్న మార్గాలు / సాధనాలు, అమలు సరియైన దిశలో, దశలో ఉన్నాయా అని ఖచ్చితంగా పరిశీలిస్తాను.

1. చదువు కేవలం ఉపాధిని కల్పించే, పరిమితికి కుంచించుకుపోరాదు 2. చదువు, సామాజిక అనువర్తిత విజ్ఞాన అంశం గా విద్యార్థుల్లో మిగల గలగాలి 3. చదువు విద్యార్థుల్లో సామాజిక బాధ్యతను, నైతికోన్నతిని పెంచగలగాలి 4. చదువుకేవలం సాంకేతిక, తర్జుమా సేవల మిషన్ స్థాయికి మనిషిని పడెయ్యరాదు 5. మీడియం ఎంపిక విద్యార్థులను విమాన వేగంతో ప్రయాణించే వారిగా, పరాయి దేశాల్లో ప్రవాసులుగా మార్చేదైతే ఫర్వాలేదు. కానీ, గతమిచ్చిన వేళ్లను చిన్నబుచ్చేదిగా, హీనపరచేదిగా, మరిచిపోయేదిగా, కృతఘ్నులుగా మారిపోయేదిగా చెయ్యరాదు.

ఇంగ్లీషు వంద భాషలతో పరిపుష్టమై ఉండవచ్చుగాక, మంచిదే. అదే పనిని తెలుగు భాషాభివృద్ధికి ఎందుకు చెయ్యరు? సంపాదించే శాస్త్ర, సాంకేతిక, పాలనా శాస్త్ర భావ ప్రసార సాధనంగా ఇంగ్లీషు ఉందనుకుందాం. తెలుగుకు కూడా ఈ స్థాయి తీసుకురావాలని, ఎందుకు ప్రయత్నించరు?

ఎన్నారైల కెవరికీ డాలర్లు సంపాదించుకునే సాంకేతికమైన ఆంగ్రేజీ తప్ప, తెలుగు సాహిత్యాన్ని బతికించుకునే ఆసక్తులు గానీ, భాషా పటిమలు గానీ లేవు, ఏ 0001% మందికో తప్ప అని నా

కవిత

మట్టి భాష

నేను నా యజమాని భాష దగ్గరే ఆగిపోయాను
యజమానికి యజమానియైన వాడిభాష దగ్గరకు
పోలేక పోయాను
ఇంతలో నా అసలు భాష మరిచిపోయాను

యిప్పుడు ప్రకృతిలో నిలబడి అరవడమే
నా స్వాభావిక భాషగా మారిపోయింది
నా పర్యావరణం ఒక సాంఘిక జైలు

తొందరలోనే
నా యజమాని రాతనీ
వాడి యజమాని రాతనీ తిరగ రాస్తాను

నా గూటాన్నే ఘంటంగా మార్చేస్తాను
మంత్రాన్నీ,యంత్రాన్నీ శాసించే కొత్త భాష పుట్టిస్తాను
దుఃఖానికి తావులేని బేగంపురా నగరాన్ని ప్రతిష్టిస్తాను

నాది చర్మకార భాష
చెప్పు భాష
సృష్టి భాష నా మట్టి భాష

– కృపాకర్ పొనుగోటి

భావన.

భాషోన్నతి వేరు.దాన్ని అందుకోవడానికి ఉండే మాధ్యమ ఉపకరణం వేరు. విషాదం ఏమంటే, సామాన్యుల విషయంలో ఇక్కడ ఉపకరణం కూడా అందుకోలేని "ఉన్నతి"గా పరిణమిస్తున్నది! ఏ అకడమిక్,సాంకేతిక భాషాశాస్త్ర ఆర్థికమైనా, లేనివాణ్ణి ఉన్న వాడిగా చేసేది నిజం కావొచ్చేమో గానీ, అంతకంటే ఎక్కువగా ఉన్న వాడిని మరింత ఉన్నవాడిగా, లేనివాణ్ణి మరింతగా లేనివాణ్ణి చేసేదే ఇంకా నిజం.

అట్లాగని, భాషనీ, వ్యాకరణాన్నీ, శిష్ట సాంప్రదాయాలతో, మత సాహిత్య, సారస్వత ఛాందస, సంకుచిత అంశాలతో నింపుతామంటే మనకు తీవ్ర అభ్యంతరం. భాష వృత్తి జీవితానికి, సాంస్కతిక జీవనానికి, ఇతర అన్ని రంగాల ప్రయోగాత్మక, నేర్చుకునే జీవితానికి ఉపయోగ పడగలగాలి. ఆ విధంగా దాన్ని అభివృద్ధి పరచుకోగలగాలి. జీవనోపాధులను అందించే అభివృద్ధి సాంకేతికత లను తెలుగీకరించ డానికి ప్రభుత్వమూ, ప్రైవేట్ సంస్థలు పూనుకోవాలి.

భాష, సామాజిక, సాంస్కృతిక, జీవన రంగాల పాదులన్నింటా వృద్ధి చెందేదై ఉండాలి. అంతేగానీ, కుల ఫ్యూడలిజం "దాతృత్వం" మీదనో, కార్పోరేట్ల "ఉదారత" మీదనో ఆధారపడేదయ్యుంటే, వాటి సేవలకు అవసరమయ్యే కొన్ని కోణాలకే భాషను పరిమితం చేస్తాయి. అది వాటి ఆధిపత్య అవసరాలకే సరిపోతుంది గానీ, మొత్తం ప్రజల సామాజిక అభివృద్ధి అవసరాలకు సరిపోదు.

వృద్ధి చెందే విధంగా మన భాషా విధానం లేదంటే, అది ఇక అంతరించిపోయే మౌఖిక భాషల సరసన చేరిందన్న మాటే. ఐతే, ఈ చేర్చడం వెనకే ఆ భాషాంతరిక ప్రజల అశక్తత, ప్రాబల్య వర్గాల ప్రయోజనాలను నెరవేర్చే ప్రభుత్వాల వైఖరి తేటతెల్లం అవుతుంది. విస్తరణ, అభివృద్ధి, ప్రయోగాల స్థానే భాషని పడావు పెట్టిన పరిశ్రమగా చేస్తున్న స్వీయ శక్తుల నిర్లక్ష్యం, అణచివేతలు ఏ స్థాయీ కారకాలో గమనిస్తే సరిపోతుంది.

భాషెప్పుడూ ఇతర భాషలతో సంలీన, వ్యాపక స్వభావం కలిగి ఉంటుంది. అది భావ ప్రసార వ్యవహారానికి, తన సౌకర్యానికి తగ్గట్టుగా, పర భాషా పదాలను తనలో కలుపుకుంటది, పర భాషలతో కలిసి పోతుంది. అంతే గానీ, తన చుట్టూ తాను గిరిగీసుకొని ఉండదు. భాషలన్నీ బతకాలి. దేనికేదీ పోటీ కాదు. ఐతే, ఏదైనా ఒక భాషని ప్రాబల్య వర్గాలు, ప్రభుత్వాలు అభివృద్ధి చెయ్యాలనుకుంటే, చెయ్య గలవు. తొక్కి పెట్టి, అంతరించి పోయేలా చెయ్యాలనుకున్నా, చెయ్య గలవు! ప్రాబల్య సమూహాల, ప్రభుత్వాల భాషా ప్రయోజనాలు, వాడుకలు, ప్రయోగాలు, విలువలు, భాషా విధానాలు గమనించ గలిగితే, ఈ సంగతి ఇట్టే అర్థమవుతుంది.

తెలుగు మీడియం ఉండాలని కోరుకొనేవారు ఇంగ్లీష్ మీడియంను కూడా స్వాగతిస్తున్నారు. కానీ, ఇంగ్లీష్ మీడియం మాత్రమే ఉండాలని కోరుతున్నవారు తెలుగు మీడియం కూడా ఉండాలనే కాంక్షని సహించడం లేదు!? ఈ నిరంకుశ ప్రజాస్వామ్య విచక్షణని ఎంతదాకా తీసుకపోతారోనని ఆందోళన పడాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రమంతా ప్రజలు మాట్లాడే భాషలు వేరు. రాష్ట్రమంతా ఒకే ఇతర, బోధనా మాధ్యమం భాష ఉండాలని అను కోవడం వేరు. బోధనా మాధ్యమంగా ఇంటి భాషలను నిర్లక్ష్యం చేసే ఈ విధానం, చివరికి ఇంటి భాషలను అవశేషాలుగా మార్చే దానికి దారి తీయవచ్చు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం చేపట్ట బోతున్న ఈ ప్రయోగం భవిష్యత్తులో కేంద్ర పాలకులకు ఆదర్శంగా మారి హిందీ భాషను జాతీయ భాషగా ద్రావిడ భాషల,ఆదిమ, సంచార, మైనారిటీ భాషల నెత్తిన రుద్దితే భిన్న భాషా సంస్కృతుల మనుగడమాట ప్రశ్నార్థకమయ్యే ప్రమాదం ఉంది.

ఇంగ్లీష్ భాష ఖచ్చితంగా కావాలి. ఐతే, అది సర్వరోగ నివారిణి కాదు. మాధ్యమ భాష ఎంపిక ఐచ్ఛికం కావాలి. ఎంపికకు అవకాశం లేని, ఏకపక్ష, అప్రజాస్వామిక విధానంగా ఉండవద్దు. అంతే కాదు, మాతృభాషేతర మాధ్యమాన్ని పూర్తి స్థాయిలో ప్రవేశ పెట్టదలుచు కున్నపుడు, మొదట ప్రయోగాత్మంగా, దశల వారీగా కొన్ని తరగతులకు, కొన్ని ప్రాంతాలకు పరిమితం చేసి అమలు జరపాలి. ఈ ఫలితాల మంచీ చెడుల ను సమీక్షించుకోవాలి. అసలు ఈ కొత్తవిధానం వెనక పాలకుల ఉద్దేశ్యాలేమిటి అనేది బహుజనులు పసిగట్టగలగాలి. ఈ నేపథ్యంలో, ఇంగ్లీషు భాషా మాధ్యమాన్ని తప్పనిసరి చేస్తూ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని మార్పు చేసుకునే దిశగా సమీక్షించు కోవలసిన అవసరం ఉంది.

రహ్మానుద్దీన్ షేక్
94930 35658

తెలుగు భాషా మాధ్యమ అవసరం, సాంకేతిక దృక్పథం

అత్తారింటికిదారేది సినిమాలో ఈ సన్నివేశం గుర్తుందా? అత్తని మర్చిపోమన్న నాన్నకి గౌతమ్ నందా ఒక కథ చెప్తాడు.

మనింటికి కష్టమొచ్చినట్టే ఒక ఊరికి వరదొచ్చింది. ఆ వరదలో ఉన్న ఒకతను భార్యాబిడ్డలను తీసుకొని అవతలి ఒడ్డుకి ఈదడం మొదలుపెట్టాడు. మధ్యలో బరువు మొయ్యలేక భార్యను వదిలేసాడు. తర్వాత కూతురిని, ఆఖరుకి భుజాల మీద ఉన్న కొడుకుని కూడా వదిలేసాడు. వాడు మాత్రం ఒడ్డుకు చేరాడు. కానీ వాడు బతికినన్నాళ్ళూ వదిలేసిన ముగ్గురినీ తలుచుకుంటూ ఏడుస్తూ బతికాడు. అదృష్టమో దురదృష్టమో మనం అత్తని ఇంకా మోస్తూనే ఉన్నాం. తనని వద్దనుకొని వదిలేసి ఒడ్డుకెళ్ళి ఏడుద్దామా? లేదంటే కొంచెం కష్టమైనాసరే మోసుకుంటూ తీసికెళ్ళి జీవితాంతం నవ్వుతూ బతుకుదామా!??

దీన్నే తెలుగు భాషకీ చెప్పుకోవచ్చు!

మన తెలుగు రాష్ట్రాలకు ఆంగ్ల వరద వచ్చింది. మన అదృష్టం కొద్దీ ఇంకా తెలుగును మనం మోస్తున్నాం. కష్టమనుకొని తెలుగును వదిలేసి మనమూ ఆ ఆంగ్ల వరదలో కొట్టుకుపోదామా? తర్వాత ఒడ్డుకి చేరి (జీవిత చరమాంకంలో) ఏమీ చెయ్యలేకపోయామని తలుచుకుంటూ బాధపడదామా?

కొంచెం కష్టమైనా తెలుగును మోసుకుంటూ, నిలబెట్టుకుంటూ ఈ వరదని దాటించి జీవితాంతం తృప్తిగా బతుకుదామా?

పదో తరగతి ఆపైన తెలుగు చదివి, ఒక స్థాయిలో వ్యవహరించగలిగిన వాళ్ళం మనదే అటువంటి చివరితరం. ఇప్పుడు కాకపోతే, ఇకముందు మనం చేయగలిగినది ఏమీ ఉండదు!

పై వాక్యాలు ఇటీవలే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఆంగ్లభాషా మాధ్యమ నిర్ణయం గురించి వీవెన్ గారి ప్రతిక్రియ నుండి తీసుకున్నవి.

మన రోజువారీ జీవనమూ, అందులో భాగమైన ప్రతీదీ, మన సొంత భాషలో ఆశించడం మన హక్కు. అలా మనకి లభించనప్పుడు, ఆ దిశగా కృషి చేయడం, పోరాడటం మన బాధ్యత.

ఈ విషయాన్ని గుర్తించనంత వరకు మనం ఏదో కోల్పోతున్నాం. ఏం కోల్పోతున్నామన్నది ఇదమిత్థంగా ఈనాడు చెప్పుకోలేకపోవచ్చు గానీ జరగాల్సిన ఉపద్రవం అయ్యాక చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకున్న జాతిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజ చరిత్రలో మిగిలిపోనుంది.

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో వ్యవహారాలు తెలుగులో జరిగితే, ఇక్కడ వస్తు సేవలు తెలుగులో లభ్యమయితే ఉద్యోగావకాశాలన్నీ తెలుగులోనే ఉంటయ్!

ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఎంత త్వరగా అర్థం చేసుకొని అమలు పరిస్తే అంత మంచిది.

ఏ దేశ ప్రభుత్వమైనా, తమ జనాభాను ఒక వనరుగా భావించి, ఆ మానవ వనరులను సద్వినియోగ పరిచే విధంగా ఉపాధి కల్పించి, తద్వారా వచ్చే ప్రత్యక్ష-పరోక్ష ఆదాయం ద్వారా ప్రభుత్వం నడపాలి.

ప్రభుత్వమే అందరికీ ఉద్యోగాలివ్వాలనో, ప్రతి ఒక్కరూ ప్రభుత్వ ఉద్యోగం చెయ్యాలనో పై వాక్య ఉద్దేశ్యం కానే కాదు.

ప్రస్తుత, సమీప భవిష్యత్తు, దూర భవిష్యత్తు - ఈ మూడింటినీ అంచనా వేసుకుంటూ, ఉపాధి-అభివృద్ధి-ఆదాయం మూడింటినీ లక్ష్యంగా చేసుకొని ప్రభుత్వం తగు పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలి, లేదా ప్రయివేట్ సంస్థలు అలాంటి పరిశ్రమలు నెలకొల్పి ప్రజలకు ఉపాధి అందించేలా చర్యలు తీసుకోవాలి.

ఇందుకోసం ప్రభుత్వం ప్రజలను వారి సహజ వాతావరణం, కట్టుబాట్లు, భాషా, నడవడికల నుండి ఎంత తక్కువ వేరు చేస్తే అంత మెరుగైన పాలనను అందించినట్టు. అభివృద్ధి పేరుతో ప్రజల భాష-ఆచారాలను సమూలంగా మార్చాలని ప్రయత్నించిన ప్రభుత్వాలు ప్రజా వ్యతిరేకతను ఎదుర్కోక తప్పదు. చరిత్రపుటల్లో అలాంటి సందర్భాలు బోలెడు.

ప్రస్తుతం ఆంగ్ల మాధ్యమ విద్యార్థులనో, ఆంగ్ల భాషా ప్రావీణ్యమున్న విద్యార్థులనో ఉద్యోగ అభ్యర్థులకు తప్పనిసరి అర్హతగా ప్రతిపాదిస్తున్న సంస్థలు, ఆ ఆంగ్ల భాషా అర్హతను అభ్యర్థుల ఎంపికకు ఒక సాకుగా తీసుకొని అనర్హత ఉన్న అభ్యర్థులను వడపోస్తున్నాయి. ఒకవేళ అందరూ ఆంగ్ల మాధ్యమం చదువుకున్న విద్యార్థులే వస్తే, వడపోతకు మరొక కొలమానాన్ని ఆ ఉద్యోగాన్నిచ్చే సంస్థలు ప్రవేశపెడతాయే తప్ప ఆంగ్ల మాధ్యమంలో చదువుకున్న ప్రతి ఒక్కరికీ ఉద్యోగాలు ఇచ్చేయవు.

అలాగే ప్రస్తుతమున్న ఉద్యోగాలలో పనిప్రదేశంలో ఆంగ్ల భాషా ప్రావీణ్యం అవసరమున్న ఉద్యోగాలు చాలా తక్కువే. ఆ ఉద్యోగాలలో కూడా ఉద్యోగుల అవసరాన్ని అనుసరించి కన్నడ, తమిళం, తెలుగులలో చాలా పని ప్రదేశాలలో సమాచార వినియోగం మొదలయి, కేవలం విదేశీ సంస్థలు లేదా విదేశీ ప్రతినిధులకు

కన్నవారినీ తోడబుట్టినవారినీ తెలుగులో పిలువలేని బ్రతుకెందుకు?!

అభిముఖంగా ఉండే ఉద్యోగులు మాత్రమే ఆంగ్లం వాడే పరిస్థితికి నేడు చేరుకున్నాం.

అయినా సరే ఏదిఏమైనా చదువు పూర్తి చేసి ఉద్యోగం చేయాలంటే ఇంగ్లీష్ తప్పనిసరి, ఇంగ్లిష్ రానిదే ఉద్యోగానికి అర్హత లేదు అన్న స్థాయిలో ప్రచారం జరుగుతున్న సందర్భంలో, ఆ ప్రచారాన్ని నమ్మి, రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని ఆంగ్ల మాధ్యమంలోనే తమ పిల్లల్ని చదివించాలనుకునే తల్లిదండ్రులు ఇప్పుడు ఉన్నారు.

ఈ పరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనూ, తెలంగాణలోనూ మాత్రమే లేదు; దేశమంతటా తల్లిదండ్రుల్లో ఇదే భావన ఉంది. తమిళనాడులో, కేరళలో, కర్నాటకలో, ఉత్తరప్రదేశ్‌లో, గుజరాత్ లోని కొన్ని ప్రాంతాలు మినహాయిస్తే, దాదాపు దేశవ్యాప్తంగా ఆంగ్ల మాధ్యమ బడులకున్న మోజు అంతా ఇంతా కాదు. ఆంగ్ల బడుల మోజులో ప్రభుత్వ బడులలో విద్యార్థులను చేర్పించడం లేదు, అలా మూత పడాల్సిన బడులను ఆంగ్ల బడులుగా మార్చి తల్లిదండ్రులను ఆకర్షిం చేందుకు అన్ని రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

ఇలా ఆంగ్ల మోజు బారిన పడిన తల్లిదండ్రుల మెదళ్ళలో పిల్లల చదువుపై కూడా ఒక నిర్దిష్ట ప్రణాళిక ఏర్పడిపోయింది. పదో తరగతి వరకు ఆంగ్ల మాధ్యమంలో విద్య - అటు పైన గణితం అబ్బితే ఇంజనీరింగ్, బయాలజీ అబ్బితే డాక్టరు విద్య, రెండూ అవకపోతే, ఎంపీసీలో చేర్పించి ఎలాగొలా ఇంజనీరింగ్ చదివించేసి, ఆపై అవసరమైతే ఎంబీయే చదివించేసి బహుళజాతి సంస్థలో ఉద్యోగంలో ఇరికించేయడం!. ఒకసారి పిల్లలు ఫలానా సంస్థలో ఉద్యోగంలో చేరారంటే, వారి జీవితం సెటిల్ అయిపోయినట్టే! ఈ మిథ్యను సంవత్సరాల తరబడి తల్లిదండ్రుల్లో జీర్ణింపచేయించిన ఖ్యాతి- మొదట కార్పొరేట్ కళాశాలలుగా, ఆపై కార్పొరేట్ బడులుగా అవతారమెత్తిన పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థది. ఆ వ్యవస్థలో పావులుగా మారినవాళ్ళలో పక్కింటి వారు, బంధువులు, బంధువులలో కెరీర్ ఎక్స్పర్ట్స్, వీరంతా ఏం చెబితే అది గుడ్డిగా నమ్మే తల్లిదండ్రులు ఉన్నారు.

పక్కింటి వాళ్ళబ్బాయి ఏ బడిలో చేరితే ఆ బడికి తక్కువ కాని 'వసతులు'న్న బడిలో మాత్రమే మావాణ్ణి చేర్చాలి అన్న విషయమే తల్లిదండ్రుల ఆశయంగా మారింది కానీ, పిల్లవాడు చదివినది గ్రహించే పరిస్థితిలో వాణ్ణి ప్రవేశ పెడుతున్నామా, అన్న సంగతి చూసుకునే తీరిక ఎప్పుడో పోయింది.

బడిలో నేర్చుకోకపోతే ట్యూషన్, అక్కడా కుదరకపోతే, మరో స్పెషల్ ట్యూషన్, అక్కడా చదువు అబ్బట్లేదంటే ఐఐటీ ఓరియంటేషన్ తరగతులు. వీటన్నిటికీ అండా దండా ఆంగ్ల మాధ్యమం!.

ఆంగ్లమనేది ఒక భాష మాత్రమే అన్న స్పృహ కోల్పోయి అంతా ఆంగ్లమే అనుకునే భ్రమ ఇదంతా.

నిజమే, ఒకప్పుడు శాస్త్ర సాంకేతికాలు ఆంగ్లంలోనే లభ్యమ య్యేవి, ఇందులో కంప్యూటర్లు, అందులో వాడే సాఫ్టువేర్లు ముఖ్య మైనవి. ఈ కంప్యూటరు సాఫ్టువేరును సాకుగా పెట్టుకొని ప్రభు త్వాలు, ప్రయివేట్ సంస్థలు కలిసి ఉద్యోగార్థులను ఆంగ్లం నేర్చు కునేలా చేసాయి. అది గత దశాబ్దపు మాట. కానీ అప్పటి సాంకేతిక అవసరాలకు, ప్రస్తుత అవసరాలకు, చాలా తేడా ఉంది.

అయితే ప్రభుత్వాలకు, ప్రయివేట్ సంస్థలకు, ఈ ఆంగ్ల భాష వడపోత బాగా పనికొచ్చింది. ఆంగ్లభాషను నేర్పించే స్పోకెన్ ఇంగ్లిష్ తరగతులకైతే ఇదొక డబ్బు సంపాదించిపెట్టే సాధనమైపోయింది.

ఎనభైల సంగతి, త్రిభాషా సూత్రం అమలుకు హిందీ టీచర్లు అధిక సంఖ్యలో కావాల్సి వచ్చింది. కొరతను తీర్చేందుకు హిందీ ప్రవేశిక, ప్రథమా, ద్వితీయా, అంటూ అర్హత పరీక్షల వ్యవస్థ ఒకటి తయారయింది, అందరూ ఈ పరీక్షలు రాసేవారు, వారి హిందీ మెరుగుపడి, తరగతి పరీక్షల్లో హిందీలో ఎక్కువ మార్కులు వస్తాయనే భ్రమలో, పరిస్థితులు కూడా వారికే అనుకూలించేలా జరిగాయి. హిందీ టీచర్లకు ఎలాంటి కొరత లేని ఈ రోజుల్లో కూడా ఆ పరీక్షలను నిర్వహించే సంస్థలు లక్షల్లో కాకపోయిన వేలల్లో డబ్బులు గడించుకుంటున్నాయి. (ప్రజలు మోసపోతున్నారు.)

అదే పరిస్థితి ఇప్పుడు కార్పరేట్ విద్యా సంస్థలదీను. వారి ప్రత్యేకతను చాటుకునేందుకు ఆంగ్ల మాధ్యమాన్ని తలకెత్తుకున్నారు, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఆంగ్ల మాధ్యమం లేని రోజుల్లో. మరిప్పుడు అన్నింటా ఆంగ్ల మాధ్యమం వచ్చేసాక, వారి ప్రత్యేకత కోసం వారు మరొకటి ఎంచుకుంటారు, తల్లిదండ్రులను ఆ మరొక దాని వైపుకు దృష్టి మార్పించనున్నారు.

ఈ మొత్తం జరుగుతుండగా, పిల్లల మనో వికాసానికి, సర్వతోముఖాభివృద్ధికి తల్లిదండ్రులు గానీ, ఆ పేరుమోసిన కార్పొరేట్ బడులు గానీ చేసేది శూన్యం.

పిల్లలు వారి చుట్టూ కనిపించి వినిపించే పదాలతో తమ భాషానిధిని ఏర్పరుచుకుంటారు, ఆ భాషానిధికి దగ్గరగా తొలినాళ్ళ బడి రోజులు కొత్త పదాలను చేర్చాలి, అప్పుడు పిల్లవాడికి చదువుపై శ్రద్ధ, ఆసక్తి కలుగుతాయి. అందుకు భిన్నంగా ఇంట్లో వినిపించే మాతృభాష అయిన తెలుగు, ఉర్దూ, తమిళం, కన్నడం, బడిలో వినిపించకపోతే పిల్లవాడు తికమక పడిపోతాడు. ఇంట్లో ఎంత చురుగ్గా ప్రవర్తిస్తే, బడిలో అంత మొద్దులా తయారవుతాడు. ఈ పరిస్థితి ముందుందు పిల్లవాడిపై వత్తిడిని పెంచి, అతని శారీరిక- మానసిక ఆరోగ్యంపై విపరీతమైన ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది.

అన్ని శాస్త్రీయ పరిశోధనలలో మనకు తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, పిల్లలలో ఆరేళ్ళ నాటికి తొంభై శాతం మెదడు వికాసం జరిగిపోతుంది. ఆ మెదడు వికాసం జరిగే సమయంలోనే ఇంటా- బడిలో వేర్వేరు మాటలువిని వత్తిడిని పిల్లవాడు తెచ్చుకుంటే, ఆ తరువాత మెదడు వికాసంపై ఇది తీవ్రప్రభావం చూపిస్తుంది. చదువు తున్న అంశాలను వినడం మొదలు, వాటిని అర్థం చేసుకుని, ఆక ళింపు చేసుకుని, తిరిగి తనమాటలలో తానుచెప్పుకునే స్థాయికి చేరు కునే క్రమంలో ఎక్కడో ఒక చోట విద్యార్థి వెనుకబడతాడు. ఆ వెనుక బడటం మనస్తాపానికి గురి చేసి శాశ్వత నష్టానికి దారి తీస్తుంది.

ఇవి జరగకుండా ఉండాలంటే కనీసం **ప్రాథమిక దశ వరకు పిల్లవాడి మాతృభాషలోనే విద్య నడవాలి. ఆంగ్ల భాషను ఒక భాషగా మాత్రమే నేర్చుకునే సత్తా కూడా పిల్లవాడిలో ఆ వయస్సులో పుష్కలంగా ఉంటుంది.**

కొత్త సాంకేతికాలను అందిపుచ్చుకోవాలంటే ఆంగ్లం కావాలి అన్నది మూర్ఖపు మాట. అధికార భాషగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో తొమ్మిది కోట్లు, బయట మరో తొమ్మిది కోట్లు తెలుగు మాట్లాడే జనాభా కలిగిన తెలుగు సముదాయం ఆంగ్లం అవసరం లేని సాంకేతికాలను సొంతం చేసుకోలేకపోతుందంటే అది తెలుగు వారి దౌర్భాగ్యమే. అంతకన్నా ఎక్కువ అది సాంకేతిక సృజన, అభివృద్ధి రంగాల్లో ఇప్పటికే పని చేస్తున్న తెలుగువారి చేతకానితనం.

ఇక సాంకేతికాంశాల వైపుకు వద్దాము.

ఆంగ్లానికి దీటుగా నేడు తెలుగు సాంకేతికంగా పరిణితి చెందిన భాష. తెలుగే కాదు, ప్రపంచంలో 300 కు పైగా భాషలలో వికీపీడియా లాంటి అంతర్జాతీయ, స్వేచ్ఛా విజ్ఞాన సర్వస్వం అందుబాటులో ఉంది. అంటే, ఆయా భాషలన్నీ సగటు మనిషి జీవితంలో కావాల్సిన సాంకేతిక సేవలను అందించే సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నాయని. ప్రయత్నం ఆ భాషను మాట్లాడే సముదాయం ద్వారా జరిగితే ఆంగ్లం అవసరం లేకుండానే అన్ని సాంకేతికాలను ఆ సముదాయం సమకూర్చుకోగలదు.

అందువలన కొత్త సాంకేతికాలను అందిపుచ్చుకోవాలంటే ఆంగ్లం కావాలి అన్నది మూర్ఖపు మాట. అధికార భాషగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో తొమ్మిది కోట్లు, బయట మరో తొమ్మిది కోట్లు తెలుగు మాట్లాడే జనాభా కలిగిన తెలుగు సముదాయం ఆంగ్లం అవసరం లేని సాంకేతికాలను సొంతం చేసుకోలేకపోతుందంటే అది తెలుగు వారి దౌర్భాగ్యమే. అంతకన్నా ఎక్కువ అది సాంకేతిక సృజన, అభివృద్ధి రంగాల్లో ఇప్పటికే పని చేస్తున్న తెలుగువారి చేతకానితనం. ఆ చేతకానితనం వలన తెలుగు ఆంగ్లానికి ఒక ఇరవై ఏళ్ళు వెనకబడి ఉంది. అదీ ఒకందుకు తెలుగు, ఇతర ఆంగ్లేతర భాషలకు మంచిదే. ఆంగ్ల భాష ఆధారిత ఉద్యోగాలకు ప్రమాదమే.

ఎందుకంటే **కృత్రిమ మేధస్సు మరో పక్క నుండి దూసుకు వస్తోంది. ఇప్పటికే వినియోగదారుడి సేవలలో చాటింగ్ ద్వారా, ఫోన్ ద్వారా చేసే సహాయానికి చాలా వరకు కంప్యూటరులే ఉంటున్నాయి.** మన బ్యాంకు సేవల కొరకో, విద్యుత్ ఉపకరణాలకు సంబంధించిన ఫిర్యాదు కొరకో సంప్రదించే ఫోనుల్లో మనతో ఇప్పుడు కంప్యూటరులే చాలా భాగం మాట్లాడేసి, అప్పటికీ సమస్య తీరకపోతే, అప్పుడు మానవ సహాయం వస్తోంది. ఇది దాదాపు అన్ని సహాయ సహకార సేవలకు వృద్ధి చెందుతుంది. పైన చెప్పిన ఉద్యోగ క్షేత్రంలో ఆంగ్లభాష అవసరమున్న ఒకే ఒక ప్రదేశం – ఆంగ్ల సందేశాల లావాదేవీలు, ఆ సామర్థ్యంతో ఇప్పటికే కంప్యూటర్ మేధస్సు సిద్ధంగా ఉంది. పొడి పదాలను వాడి సందర్భానుసారం వాక్య నిర్మాణం చేయటం, ఒక పదం తరువాత వచ్చే మరో పదాన్ని చేరుస్తూ వాక్యం మొత్తం మనిషి భావాన్ని వ్యక్తపరిచేలా రూపొందించడం, మనిషి హావభావాలను పరిశీలించి అతను వచ్చిన ప్రశ్నకు ఇవ్వాల్సిన జవాబులను తయారుచేసి ఒక మీటతో పేరాలు పేరాలు సమాధానాలు పంపడం, సందర్భానుసారం వక్తృత్వ పాత్యాన్ని తయారు చేసి ఇవ్వటం – ఆంగ్లంలో ఇవన్నీ కంప్యూటర్/కృత్రిమ మేధస్సు సాధించేసింది.

2020 నాటికి కృత్రిమ మేధస్సు మనిషి ఆడే ఆటల్లోనూ నైపుణ్యం సాధించనుంది, ఇప్పటికే చదరంగంలో మనిషిని ఓడించేసింది. త్వరలో కవితలు, కథలు, నవలలు, రాసేయనుంది. చిత్ర లేఖనంలో మనిషికి లేని సిమ్మెట్రీ, ఆకార సౌష్ఠవంలో నిర్దుష్టత కంప్యూటర్లు గీసే బొమ్మలలో వచ్చేస్తాయి. అయితే ఇది ఆంగ్ల భాషలో ముందు జరుగుతోంది.

టెలిమార్కెటింగ్, అకౌంట్లు చూసుకోవడం, రిసెప్షనిస్ట్, ప్రూఫులు దిద్దటం, కంప్యూటర్ పాడైనప్పుడు బాగు చేయడం, వస్తువులను – సేవలను అమ్మడం – ఇలా దాదాపు ఇరవై ఐదు శాతం ఉద్యోగ శ్రేణిని ఇప్పటికే కంప్యూటర్లు ఆక్రమించేసాయి. ఆయా ఉద్యోగాలలో ఉన్న వ్యక్తులు నిరుద్యోగులయ్యారు, వేరే ఉద్యోగాల కోసం వెతుకుతున్నారు.

అయితే మనుషులతో నేరుగా మాట్లాడి వారితో మానవత్వ సంబంధాలు కలిగి ఉండే ఉద్యోగాలను కంప్యూటరులు ఆక్రమించడానికి కనీసం మరో అర్ధశతాబ్దం పట్టవచ్చు. ముఖ్యంగా ఆంగ్లేతర భాషలు మాట్లాడే భూభాగాలలో ఇంకా ఈ ఉద్యోగాలకు మనుషులకే అవకాశం ఉంటుంది. వినోదం, ఆహ్లాదం, అందించే వ్యక్తులు, నర్సులు, సలహాదారులు, ఈ కోవకు చెందిన ఉద్యోగస్థులు.

డాక్టరు చేసే ప్రతి పని – రోగి గుండె చప్పుడు తెలుసుకోవడం, బిపి, రక్తంలో చక్కెర శాతం, మొదలగునవి పరిశీలించి రోగ నిర్ధారణ చేయటం కంప్యూటరులు చేసేయగలవు. కానీ నర్సులా రోగికి ఏం కావాలో దగ్గర ఉంటూ కనుక్కుని సేవలందించే నర్సు పనిని మాత్రం అంత త్వరగా కంప్యూటరులు హరించలేవు.

ఒక వ్యక్తి చేసిన డబ్బు ఖర్చును, అతనికి వచ్చే ఆదాయాన్ని పరిశీలించి, ఆ వ్యక్తి చేయాల్సిన పొదుపు గురించి సలహాలిచ్చే కంప్యూటరు వ్యవస్థలు వచ్చేసాయి గానీ, అదే వ్యక్తి మానసిక పరిస్థితిని తెలుసుకొని అతనికి కావాల్సిన ప్రశాంతతను ఇచ్చి, నాలుగు మాటలు చెప్పడానికి మనిషే కావాలి.

ఇక్కడే తెలుగు, ఇతర ఆంగ్లేతర మాతృభాషల ప్రాముఖ్యత బయటకు వస్తుంది. ఆంగ్లంలో తమ శారీరిక, మానసిక సమస్యలను, అవసరాలను వ్యక్తం చేసుకోలేని తెలుగువారు ఇరు తెలుగు రాష్ట్రాలలో ఏడు కోట్ల పైనే. ఇప్పటికిప్పుడు వారందరినీ ఆంగ్ల భాషా ప్రవీణులను చేయలేం. అలానే వారికి ఫలానా సేవలు ఆంగ్లంలోనే అందుబాటులో ఉన్నాయి కాన, ఆయా సేవలు నిరాకరించలేము. వారి కోసం ఈ రంగాలలో తెలుగులో మాట్లాడి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వగల సలహాదారుల ఉద్యోగాలు మనుషులకు రాబోయే ఇరవై నుండి యాభై సంవత్సరాలలో అందుబాటులో ఉండే ఉద్యోగాలు.

ఆనాటికి తెలుగులో సేవలందించాలంటే తెలుగు వచ్చి, తెలుగులో వ్యవహరించగలిగే తరం ఒకటి సిద్ధంగా ఉండాలి. ఇలా ఆంగ్ల మాధ్యమం మోజులో ఆ తరాన్ని బలి తీసుకోవడం రాబోయే తరాలను మనది కాని సముదాయానికి అర్పించటమే అవుతుంది. ఆలోచించండి!

రచయిత తెలుగు వికీపీడియా నిపుణుడు

సడ్లపల్లె చిదంబరరెడ్డి
9440073636

ఏమిటీ పరభాషా బానిసత్వం?!

ఒకటో తరగతి నుంచే బడులలో ఆంగ్ల మాధ్యమం ప్రవేశ పెడుతున్నట్లు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు వెలువడ్డాయని వార్తలు వస్తున్నాయి. ఇదే గనక నిజమైతే చాలా శోచనీయమైన విషయం.

ఎందుకంటే కొన్ని వేల సంవత్సరాలు సంస్కృతం, వందల యేళ్ల పాటు ఆంగ్లభాష అధికారం చెలాయించినా నూటికి 80 శాతం ప్రజల నిత్య వ్యవహార భాషలపై వాటి ప్రభావం పడలేదు. ఆయా స్థానికి భాషలు వారి పెదవుల మీద సజీవంగా నిలిచే ఉన్నాయి.

ఐదు సంవత్సరాల వయసు పిల్లలకు వారి ఇళ్లలోనూ, పరిసరాల్లోనూ వాడుకలో ఉన్న పదాలపై పట్టు లభించి ఉంటుంది. తల్లి శరీరం నుంచి బిడ్డకు రక్తమాంసాలు అనుసంధానమై ఒక రూపాన్నీ, రంగునూ, ఆలోచనా విధానాన్ని అందించినట్లు...పిల్లలు పెరుగుతూ అక్కడి గాలీ, నీరూ, మన్నూ, వంకలూ, వాగులూ,పక్షులూ, జంతువులూ, కీటకాలూ తదితర పరిసర సంపదను స్థానిక పదజాలంతో ముడి వేసుకొని ఉంటారు. అక్కడి సహజమైన నిజరూపాన్ని భౌగోళికంగా అమ్మ నుడుల సాయంగా మాత్రమే వ్యక్తపరచ గలరు కానీ ఏ యితర పర భాషలకుసాధ్యం కాదు.

కాబట్టి పదో తరగతి వయస్సు పదైదు యేళ్లదాకా వారి నిత్య వ్యవహారాల భాషా యాసలలోనే పాఠ్యాంశ బోధన జరిగితే అప్పటికి పిల్లలకు భాష గురించి ఒక అవగాహన వస్తుంది. అటు తర్వాత వారి జీవిక కోసం ప్రపంచంలో ఏ భాషనైనా మాతృభాష ఆధారంగా నేర్చుకో గలరు. అలా కాక ఒకటో తరగతి నుంచే ఆంగ్ల మాధ్యమం అంటే అమ్మ కడుపు నుంచి బయట పడ్డ బిడ్డకు తల్లి పాలుకాక పోత పాలో, మరో దురాలోచనల అనుకరణల వ్యాపారాల ద్రవాలో పట్టించినట్లు అవుతుంది.

ప్రపంచంలోని వైద్యశాస్త్ర వేత్తలంతా బిడ్డల ఆరోగ్యమైన పెరుగుదలకు, రోగ నిరోధక శక్తి వృద్ధికీ అమ్మ పాలకు మించిన ప్రత్యామ్నాయం లేనే లేదని, పాలు వదిలేశాక ఇష్టమైన ఆహారం తీసుకోవచ్చని నిర్ధారించినట్లే...... ఆ సూత్రం విద్యా మాధ్యమానికీ, విధానానికీ వర్తిస్తుంది.

ఒక ఉదాహరణ. నేను 15 వయస్సు దాకా కర్ణాటకలోని కోలారు జిల్లాలో నివసించాను. అక్కడ బడులలో తప్ప నిత్య వ్యవహారంలో ఏ ఒక్కరూ కన్నడాన్ని మాట్లాడరు. చివరికి పెళ్లి పత్రాలూ, సినిమాలుకూడా తెలుగువే!! స్వతంత్రం వచ్చి వారి రాష్ట్రంలో కన్నడం బోధిస్తూ 72 యేళ్లు దాటినప్పటికీ భౌగోళికంగా ఉద్భవించిన తెలుగును మరిచిపోలేక ఉన్నారు.

మరొక్క ఉదాహరణ. నేను మడకశిరా ప్రాంతంలో ఎనిమిది సంవత్సరాల పాటు తెలుగు ఉపాధ్యాయుడిగా పని చేశాను. అక్కడకూడా బడుల్లో 72 యేళ్ల నుంచీ తెలుగు మాధ్యమంలోనే బోధన జరుగుచున్నప్పటికీ నిత్య వ్యవహారంలో ఏ ఒక్కరూ తెలుగులో భాషించరు. ఎన్నికల సమయంలో మన తెలుగు నాయకులుకూడా కన్నడంలోనే ఓట్లను అడిగే పరిస్థితి. ఇక విద్యార్థుల పరిస్థితి ఎంత భయంకరమో అక్కడ పని చేసిన ఉపాధ్యాయులకు మాత్రమే తెలుసు. తెలుగు పదజాలం మీద ఏమాత్రం అవగాహన లేదు!! హిందీ, ఆంగ్లం భాషల లాగా గుడ్డిగా కంటస్తం చేయడమే!!

ఈ పోలిక చెప్పడం ఎందుకంటే ఈ రెండు భాషలూ ఒకనాటి మూల స్థావరమైన ద్రావిడభాష నించీ విడిపోయిన సోదర స్వరాలు. చాలా దగ్గరి పోలికలున్నప్పటికీ ఒక్కొక్క ప్రాంతంలోని మట్టి, నీరూ, వాతావరణాన్ని బట్టి కొన్ని మొక్కలు, పంటలు మాత్రమే వృద్ధి చెంది మనం పట్టుబట్టి పెంచేవి పండక పోతున్నట్లు రూఢి అవుతుందికదా!!

అటువంటిది ఖండాలకు అవతల ఉన్న భాషను బలవంతంగా అందరి మెదళ్ల మీదా రుద్దడం భరింపరానిది. కాలాను గుణమైన కంప్యూటరు వగైరాలు నేర్చుకొనే జీవిక కోసం ఆంగ్లం అవసరం అనుకొంటే ఆ విద్య నేర్చిన వారిలో నూటికి నూరు శాతం ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని భరోసా ఇవ్వగలరా!!

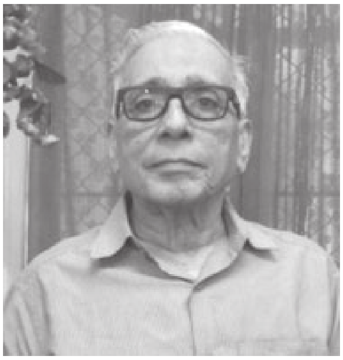
ఇప్పటికే ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాలల్లో రెండుమాధ్యమాలూ ఉన్నాయి. ఆంగ్ల మాధ్యమం పిల్లలు యాంత్రికంగా నేర్చుకోవడం తప్పితే ఏమాత్రం భాషల లోతులు అందుకోలేక పోయి, కొద్ది రోజులకే మరలా తెలుగు మాధ్యమంలో చేరడం నా కళ్ల ముందే జరిగింది. ప్రపంచంలో ఏ భాష గొప్పది అని అంటే దేనికది గొప్పదే!! కాక పోతే ఒక్కోసందర్భంలో మనం ఇచ్చే విలువను, ప్రోత్సాహాన్ని బట్టి కొన్ని భాషలకు ప్రాధాన్యత సంతరించవచ్చు!! అట్లని దానికి మించింది లేదని గుడ్డిగా అందరినీ ఆ మూసలో కలిపి వేయడాన్ని ఏ భాషావేత్తకూడా సమర్థించడు.

మరొక్క విషయం. మనది ప్రజాస్వామ్యం. ఈ వ్యవస్థలో ఆంగ్లం వద్దని అమ్మ భాష మాధ్యమంగా చదవడానికి విద్యార్థులకు హక్కు ఉన్నది. అటువంటి వారి పరిస్థితి ఏమిటి??

ఇప్పటికే కార్పొరేటు కొండచిలువలు లేనిపోని ఆకర్షణల ప్రకటనలతో పిల్లల తల్లిదండ్రుల మెదళ్లమీద ఊహాతీతమైన కలల లోకాన్ని సృష్టించి సరైన వసతులు, ఆటాపాటలు లేని జైళ్లవంటి వాటిలో కుక్కి కేవలం మార్కుల సాధింపులే జీవితం అనేలా తయారుచేసి వారి జీవితాలతో చెలగాటం ఆడేస్తూ ఉన్నాయి. కేవలం మార్కుల జాబితాతో బయటికి వచ్చి సమకాలీన బయటి సమాజం అర్థం కాక నేటి యువత చాలా కోల్పోతూ ఉంది. కాబట్టి ఒకటో తరగతి నుంచే ఆంగ్ల మాధ్యమం అమలు చేస్తున్నట్లు వస్తున్న ఉత్తర్వుల్ని వెంటనే ఉపసంహరించాలని మనవి.

వ్యాస రచయిత ఉపాధ్యాయుడు,
ప్రముఖ రచయిత

డా॥ గోవిందరాజు చక్రధర్
98498 70250

'తెలుగు వికాసంపై పాలకుల్లో చిత్తశుద్ధి లేదు'

- అధికారభాషా సంఘ పూర్వ అధ్యక్షుడు, ప్రసిద్ధ జర్నలిస్టు డా॥ ఎబికె ప్రసాద్

సమకాలీన పత్రికారంగంపై ఎ బి కె ప్రసాద్‌ది విలక్షణ ముద్ర. ఒకటి రెండు మినహా తెలుగులో వెలువడిన అన్ని పత్రికల్లోనూ పనిచేశారు. ఈనాడు, ఉదయం, వార్త డైలీలు, సుప్రభాతం వీక్లీ, ఎబికె సారథ్యంలోనే మొదలయ్యాయి.

స్వీయ ప్రతిభ, నిరంతర పఠనంతోపాటు ప్రతిభావంతులను ఎంచుకుని మంచి టీమును తయారు చేసుకోవడం కూడా ఎబికె ప్రసాద్‌కు విజయసోపానమైంది. 2005 నుంచి నాలుగేళ్లపాటు అధికార భాషా సంఘం అధ్యక్షులుగా తెలుగు వికాసానికి తనవంతు కృషి చేశారు. పాలకులు చొరవ తీసుకుని అధికారులపై ఒత్తిడి తేగలిగితే అధికారభాషగా తెలుగును అన్ని స్థాయిల్లో అమలు చేయడం పెద్ద దుర్లభమేమీ కాదని అంటారు ఎబికె. అయితే పాలకుల్లో చిత్తశుద్ధి కొరవడిందని అన్నారు.

తాను వివిధ పత్రికల్లో పనిచేసినపుడు ఎడిటర్ హోదాలో అన్ని మాండలికాలకు ప్రాచుర్యం కల్పించడంలో చేసిన కృషిని వివరించారు. హైదరాబాద్ కొండాపూర్‌లోని సి.ఆర్.ఫౌండేషన్‌లో ఉంటున్న ఎబికె ను పత్రికా రచయిత డాక్టర్ గోవిందరాజు చక్రధర్ ప్రత్యేకంగా ఇంటర్వ్యూ చేశారు. ఆ విశేషాలు ఎబికె మాటల్లోనే....

2005 నుంచి 2009 వరకు అధికార భాషా సంఘం అధ్యక్షుడిగా పనిచేశాను. నాకంటే ముందు నాలుగేళ్లపాటు ఈ పదవిలో ఎవరూ లేరు. ఒక్క రికార్డూ అందుబాటులో లేదు. నేను పదవిని చేపట్టాక బూజు దులిపి పరిస్థితిని చక్కదిద్దుకోవటానికే ఆరు నెలలు పట్టింది. బడ్జెట్ మంజూరు చేయించుకోవడం కోసం కూడా పట్టు వదలకుండా ప్రయత్నం చేయాల్సి వచ్చింది. ఇటు ఆనాటి ఆర్థిక మంత్రి కె. రోశయ్యను, అటు ముఖ్యమంత్రి వై యస్ ను స్వంతంగా వెళ్లి కలుసుకున్నాక చివరకు రెండున్నర కోట్ల బడ్జెట్ మంజూరైంది.

ప్రపంచబ్యాంకు ఒత్తిడి

వై.యస్.రాజశేఖరరెడ్డి హయాంలో మొదట్లో బాగానే జరిగింది. మధ్యలో ప్రపంచ బ్యాంకు ఒత్తిడితో ప్రభుత్వం పంథా మార్చుకుంది. మాతృభాషల్లో విద్యాబోధన సాగితే దైనందిన జీవితంలో ఇంగ్లీషు వాడకం తగ్గుతుంది. అప్పుడు బహుళజాతి సంస్థల ఉత్పత్తులను గ్రామసీమల వరకు తీసుకు వెళ్లి మార్కెటింగ్ చేసుకోవడంలో ఇబ్బంది ఎదురవుతుంది కనుక ఇంగ్లీషు వాడకం తగ్గకుండా చూడాలని ప్రభుత్వంపై ప్రపంచబ్యాంక్ ఒత్తిడి తెచ్చింది.

దీంతో ఒకటవ తరగతి నుంచి ఇంగ్లీషును నిర్బంధం చేస్తూ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. సంపన్నుల పిల్లలతో సమానంగా పేదవారి పిల్లలకు కూడా కాన్వెంటు చదువులు అందుబాటులోకి తేవాలని వై.ఎస్. ఆకాంక్షించారు.

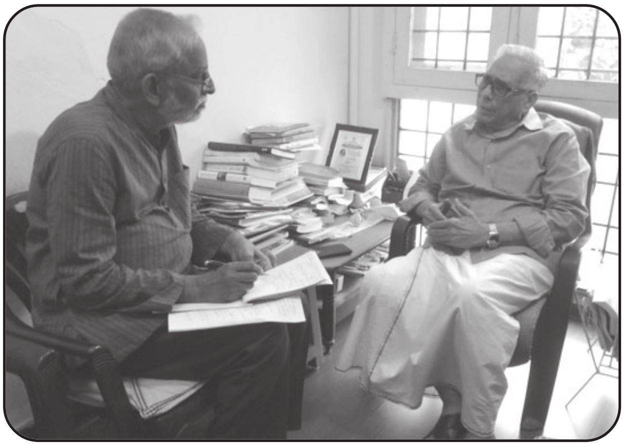
'నా ప్రకటనను చూసిన వై.ఎస్ తన వైఖరిని మార్చు కున్నారు.

ఆ సమయంలో నేను వై.ఎస్.పేరు ప్రస్తావించకుండా అధికార భాషాసంఘం అధ్యక్షుడి హోదాతో ఒక ప్రకటన జారీ చేశాను. ఇంగ్లీషు ప్రభావంతో స్థానిక భాషలు అంతరించి పోయే ప్రమాదం గురించి ఆ ప్రకటనలో హెచ్చరించాను. ప్రపంచంలోని 7 వేల భాషల్లో రాబోయే పదిహేనేళ్లలో 4 వేల భాషలు అంతరించిపోతాయని శాస్త్రీయ అధ్యయనాలను ఉటంకిస్తూ వివరించాను. నా ప్రకటన వై.ఎస్ దృష్టికి వెళ్ళింది. ఆయన తన వైఖరిని మార్చుకున్నారు. ఒకటి నుంచి అయిదవ తరగతి వరకూ మాతృభాషలోనే విద్యాబోధన సాగాలని, అయిదులోపు ఇంగ్లీషు అక్షరాలు నేర్పితే సరిపోతుందని నిర్ణయించారు. ఆ పై తరగతులలో క్రమంగా ఇంగ్లీషు బోధనను పెంచుకుంటూ రావచ్చునని స్పష్టం చేశారు.

'ఒక్క అధికార భాషా సంఘంతోటే మార్పులు రావు'

బడ్జెట్ మంజూరైనప్పటి నుంచి భాషా సంఘం కార్యకలాపాలను ఉన్నతంగా చేపట్టాను. సమైక్య ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని 23 జిల్లాలలో రెండుసార్లు పర్యటించాము. మండల స్థాయి వరకు తెలుగులో అధికారిక ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపేందుకు వీలుగా అధికారులకు శిక్షణ తరగతులు నిర్వహించాం. తెలుగులో రాసే నైపుణ్యాలను సానబెట్టి వారికి పరీక్షలు కూడా నిర్వహించాం. ప్రతిభ చూపిన వారికి నగదు ప్రోత్సాహకాలను అందించాం. మా కృషి ఫలితంగా మూడు జిల్లాలలో అధికార భాషగా తెలుగును పూర్తిగా అమలు చేయగలిగాం. కొన్ని జిల్లాల్లో సగం వరకు అమలు చేశాం.

అయితే ఇది సరిపోదు. ఈ కృషికి

కొనసాగింపుగా ముఖ్యమంత్రి కూడా చొరవ తీసుకుని నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తే మంచి ఫలితాలు పూర్తిగా సాధించ వీలయ్యేది. వీడియో కాన్ఫరెన్సుల్లో ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ అధికారులపై ఒత్తిడి తెస్తుంటే తెలుగు అమలు అసాధ్యమేమీ కాదు. ఒక్క అధికార భాషాసంఘంతోటే ఆశించిన మార్పులు వస్తాయనుకోవడం పొరబాటు.

అన్ని మాండలికాలకు పట్టంగట్టాను

ఒక్క ఈనాడు అనే ఏముంది? ఎడిటర్‌గా నేను ఏ పత్రికలో పనిచేస్తున్నా మాండలికాలను ప్రోత్సహిస్తూ వచ్చాను. ఆయా ప్రాంత రచయితలు, జర్నలిస్టులతో మాండలిక భాషల్లో కాలమ్స్ రాయించాను. వారంలో ఏడు రోజులు ఏడు మాండలికాలకు పట్టం గడుతూ కాలమ్స్ ప్రవేశపెట్టాను. అబ్బూరి వరద రాజేశ్వరరావుతో వరద కాలమ్, ఉత్తరాంధ్ర మాండలికంతో పతంజలి భాష్యం, తెలంగాణ మాండలికంలో తెలిదేవర భానుమూర్తి చల్నేదో బాలకిషన్ కాలమ్‌ను, చిత్తూరు మాండలికంలో నామిని సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు కాలమ్‌ను ప్రవేశపెట్టాను. ప్రాంతాలకు అతీతంగా ప్రతిభను ప్రోత్సహించాను.

విశాఖ ఈనాడులో ఉత్తరాంధ్ర భాషలోనే రిపోర్టర్లు వార్తలు రాస్తే ఆ భాషలోనే ప్రచురించేవాళ్లం. శీర్షికా రచనలో క్లుప్తతను, పేజి డిజైన్‌లో వైవిధ్యాన్ని ప్రవేశపెట్టాను.

మనసెప్పుడూ ఎవర్‌గ్రీన్‌గా ఉండాలి

దారితప్పే వాళ్లను దారిలో పెట్టగలిగేది జర్నలిస్టులే. రచయితలు, జర్నలిస్టులు తమ మనసులనెప్పుడూ ఎవర్‌గ్రీన్‌గా ఉంచుకోవాలి. విసుగు, విరామం లేకుండా నిరంతర అధ్యయనాన్ని కొనసాగించాలి. ఇక చాలు అని మనసుకు తట్టేవరకూ చదువును, రాతను ఆపకూడదు. ఈ కాలపు యువత మరీ ముఖ్యంగా యువ పాత్రికేయులు, సాంకేతిక పరంగా ఎంత నైపుణ్యం సంపాదించినా, విజ్ఞానమనే స్పర్శను పోగొట్టుకోకూడదు. టెక్నాలజీ మోజులోపడి పుస్తకం చదవడం మరవకండి. పుస్తకం హస్తభూషణమే కాదు. మస్తక భూషణమనే వాస్తవాన్ని మరవకూడదు.

నిర్విరామంగా చదవడం వలనే నేను రాతకు ఫుల్‌స్టాప్ పెట్టలేదు. ఏదైనా వార్త చదివినపుడు ఆ అంశానికి సంబంధించిన గతంలో చదివిన విషయాలు గుర్తుకు వస్తాయి. వర్తమాన పరిణామాలకు పూర్వాపరాలను జోడించి విశ్లేషణాత్మకంగా రాయటానికి వీలవుతోంది. అ

కవిత

యుద్ధం వద్దు

నిజానికి యుద్ధం
సరిహద్దుల్లోనే జరగదు.
లోపలి భావోద్వేగాలపైన
ఒక వల విసరుతుంది.
దిక్కులన్నీ ముసురు పట్టినట్టు,
ఏ రుతువూ కాని
ఒక వైకృత వాతావరణం
భయానికి జన్మనిచ్చినట్టు.

అందరూ శాంతి భాషలోనే మాట్లాడుతారు
దేశభక్తికి నిర్వచనం మారిపోతుంది.
మనవాడే మన పక్కవాడే
పరమ నికృష్టంగా కనపడతాడు.
దేశమంటే ఏమిటో
ఇరువైపుల వారికీ అవగాహన వుండదు.
జనం
గిన్నెలోని అన్నం మెతుకుల్లా
గిజగిజలాడిపోతారు.

యుద్ధానికి
చంపడం చావడం తప్ప
మరో ఫిలాసఫీ వుండదు.
పత్రికలకు అంకెలు తప్ప
మరేమీ కనపడవు.

పేదరికంతో
పోరాటం చెయ్యలేనివాడే
ఆయుధాలు చేతబడతాడు
సంక్లిష్టత సీరియల్ కతలా తీగసాగుతుంది
అంతా ఎదుటివారి చేతిలోనే వున్నట్టు
ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతాయి.

ఓట్ల ఆధిక్యంతో
పెరిగిన గర్వం
ప్రజాస్వామ్యం ముసుగేసుకుంటుంది.
కోట్లతో బలిసిన ధనం
రక్త నదులకు గేట్లు తెరుస్తుంది.
ట్రిగ్గర్ నొక్కాలా వద్దా!
బాంబులు వర్షించాలా వద్దా!
అరే భాయ్
యుద్ధం వద్దు, వద్దే వద్దు
యుద్ధం ఒక అకవిత్వం
చెల్లా చెదురయ్యే మానవత్వం

– డా. ఎన్. గోపి
9391028496

నవల

డి.పి. అనూరాధ
9010016555

(జరిగిన కథ)

ఆస్ట్రేలియాలో స్థిరపడాలని కోటి ఆశలతో విమానమెక్కుతాడు సూర్యవర్మ. బ్యాంకాక్ విమానాశ్రయంలో ఓ అపరిచితుడితో పరిచయం అతడి గమ్యాన్ని మారుస్తుంది. విదేశీ నేలలపై తెలుగు జాతి ఘనకీర్తి చరిత్రను వెలికి తీసే బాధ్యతను తెలుగు తల్లి పరోక్షంగా అతడికి అప్పగించినట్టుగా తెలుసుకుంటాడు. అందుకే కాలాతీతంగా ప్రయాణాలు సాగిస్తుంటాడు. అలనాటి సువర్ణభూమిని చేరుకుంటాడు. కాలచక్రంలో పయనిస్తూ ప్రాచీన కాలంలో తెలంగాణ నుంచి మయన్మార్ కు వలస వెళ్లిన మన్ జాతీయుల్ని, బ్రిటీష్ కాలంలో వలస వెళ్లిన తెలుగు వారినీ కలుసుకుంటాడు. ఆ విదేశీ గడ్డపై తెలుగు వారి ఘనకీర్తిని, ఆనాటి ఆనవాళ్లనూ కళ్లారా చూస్తాడు. మయన్మార్ నుంచి అతడి తదుపరి మజిలీ ఎక్కడ?

ఏదో సభ రాజుల కాలం నాటి సభలాగా ఉంది. మంత్రులు, సైన్యాధ్యక్షులు ఇలా అందరూ సభలో ఉన్నారు. రాజసింహాసనం మాత్రం ఖాళీగా ఉంది. అందరూ పెద్ద పెద్ద ఆసనాల్లో కూర్చుని ఉన్నారు. పట్టు పంచల్లాంటి వస్త్రాలు ధరించారు. తలపాగాలు పెట్టుకున్నారు. పరిచారికలు వింజామరలు విసురుతున్నారు. కొంత మంది భటులు నిలచుని ఉన్నారు.

నేను కూడా ఓ ఆసనంలో కూర్చుని ఉండడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది. మయన్మార్లోని మౌల్మీన్ మ్యూజియంలో మగాడి శిల్పం ముందు నిలుచున్నంత వరకూ గుర్తుంది. ఆ తరవాత ఏం జరిగిందో కానీ నేను ఇక్కడ ఉన్నా. ఇది ఏ ప్రదేశం, మయన్మారేనా లేక మరో దేశమా.. ఈ రాజ్యం కూడా తెలుగు వారిదేనా? వీరి రూపురేఖలు భిన్నంగా ఉండడం వల్ల ఎవరో పోల్చుకోలేకపోతున్నా... ఇంతలో..

"మహాసామ్రాజ్ఞి శ్రీశ్రీశ్రీ చామదేవి విచ్చేయనున్నారహో.." అన్న ప్రకటనతో అందరూ లేచి నిలబడ్డారు.

మహారాణి ఇద్దరు బాలురతో సభలోకి ప్రవేశించింది. వాళ్లిద్దరూ కవలల్లా ఉన్నారు. రాకుమారులై ఉండొచ్చు. ఆమె మధ్య వయస్కురాలు. కొడుకులకి పదేళ్ల వయసు ఉంటుంది.

నడుముకు వడ్డాణం, అరవంకీలు, పాపిడి బిల్ల ధరించింది. ఎడమవైపు పైటతో చీర కట్టులో ఉంది. ప్రశాంతమైన వదనంతో, చిరునవ్వుతో దేవతలా మహారాణి వెలిగిపోతోంది. ఆమెకు సభికులందరూ ప్రణమిల్లుతున్నారు.

సింహాసనంపై ఆశీనురాలై అందరినీ సుఖాసీనులు కమ్మని సెలవిచ్చింది.

సభనంతా పరికిస్తున్న ఆమె చూపు నాపై ఆగిపోయింది.

తదేక దీక్షతో చూస్తున్న నాకు ఆమెను ఇదివరకే కలుసుకున్న విషయం స్ఫురణకు వచ్చింది. మయన్మార్లో నాతో కలిసి అన్ని ప్రదేశాలు చుట్టిన చిమ్మయి ఆమెనే. నా ఊహ నిజమే. ఒక్కలప్పులాగానే చిమ్మయి కూడా ఏదో సందేశం ఇవ్వడానికే నన్ను కలిసింది. మయన్మార్ విషయాలన్నీ నాకు గుర్తుకు వచ్చిన విషయం మహారాణి గ్రహించినట్టుంది ఆమె వదనంలోనూ చిరునవ్వులే. సభను ఉద్దేశిస్తూ..

'సభికులారా.. ఈ విశిష్ట అతిథి పేరు సూర్యవర్మ... తెలుగు జాతి ఘనకీర్తి చరిత్రను సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించడానికి భవిష్యత్తు నుంచి ప్రయాణం చేసి వచ్చాడు. కాలగతిలో కరిగిపోయిన తెలుగు వారి వలస రాజ్యాలను స్వయంగా విహరించే గొప్ప వరాన్ని తెలుగు తల్లి ఇతడికి ప్రసాదించింది. దీనికి గుర్తు అతడి ఎడం భుజంపై కన్పిస్తోన్న 'హంస' పచ్చబొట్టు. హంసావతి రాజ్యాన్ని సందర్శించి ప్రస్తుతం మన హరిపుంజాయి రాజ్యానికి వచ్చాడు.'

" సూర్యవర్మా... హరిపుంజాయి రాజ్యానికి స్వాగతం... సుస్వాగతం.." అంటూ నా గురించి క్లుప్తంగా వివరించింది.

సభికులందరూ కరతాళ ధ్వనులతో 'సూర్యవర్మకు స్వాగతం.. స్వాగతం' అంటూ నన్ను ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు.

నేను కూడా లేచి నిలబడి మహారాణికి, సభికులకు అభివాదం చేశాను.

ఓ వ్యక్తి లేచి నిలబడి మహారాణిని ఉద్దేశిస్తూ ...

"మహారాణికి జయం.. ఇప్పుడే వేగుల నుంచి రహస్య సందేశం అందింది.

లాన్నా రాజు వీరాంగ తన సైన్యంతో హరిపుంజాయిపై దండయాత్రకు బయల్దేరాడని కీలక సమాచారం మహారాణి".

"సైన్యాధ్యక్షా.. వీరాంగ దగ్గరున్న సైన్యం ఎంత?" మహారాణి ప్రశ్నించింది.

"యాభై వేల కాల్బలం, పది వేల అశ్వబలం.. అయిదు వేల గజ బలం.."

" మన దగ్గర అంత బలం లేదు. యుద్ధం చేయకుండా ఏదైనా తరుణోపాయం ఆలోచిద్దాం" అంది మహారాణి.

ఇంతలో ఓ భటుడు ప్రవేశించాడు.

''మహారాణికి జయం... రాజు వీరాంగ పంపించిన రాయబారులు తమని కలుసుకోవడానికి ఎదురుచూస్తున్నారు" అని సమాచారం అంద జేశాడు.

"వారిని వెంటనే ప్రవేశపెట్టండి"

మహారాణి ఆదేశంతో ఇద్దరు యువకులు ప్రవేశించారు. వీళ్లతో పోలిస్తే వారి రూపురేఖలు కాస్తభిన్నంగా ఉన్నాయి. ఆటవిక జాతుల వారిగా ఉన్నారు.

'చామదేవి మహారాణికి వందనాలు. శ్రీశ్రీశ్రీ వీరాంగ మహారాజు మిమ్మల్ని వివాహమాడాలని ప్రతిపాదన పంపిస్తే మీరు దాన్ని తోసిపుచ్చారు. దాంతో ఆయన కోపోద్రిక్తులై హరిపుంజాయి రాజ్యం మీదకి దండెత్తి వచ్చారు...' సందేశం తెలియజేశారు.

చామదేవి మహారాణి కించిత్ ప్రశాంతతను కూడా వీడలేదు. అటూ ఇటూ కూర్చున్న ఇద్దరి కొడుకుల తలలను నిమురుతూ పైకి లేచింది.

"బుద్ధ భగవానుడి పాదపద్మములను ఆశ్రయించిన వారలం. యుద్ధం చేయడం మా కల్లో కూడా అసాధ్యమైన పని. బలపరాక్రమాలలో వీరాంగను మించిన వారు లేరని విన్నాం. ఆయనకో విన్నపం. ఆ మహారాజు మమ్మల్ని వివాహమాడాలని ఇష్టపడుతున్నాడు. దానికి ఇరువైపుల సైన్యాలను బలిదీయడం ఎందుకు? మేం పెట్టే పోటీలో వీరాంగ మహారాజు నెగ్గితే అతడిని వివాహమాడడం మాకు సమ్మతమే.. కోటకు ఎదురుగా ఉండే దాయిసెతుప్ పర్వతం నుంచి ఆయన మూడు ప్రయత్నాల్లో బల్లాన్ని మా కోటలోపలికి వేయాలి.

ఈ పోటీకి సమ్మతమేనా తెలుసుకుని రండి.."అంటూ ఎంతో యుక్తమైన షరతును ప్రతిపాదించింది.

"చిత్తం మహారాణి" అంటూ ఆ రాయబారులు వెనుదిరిగారు.

"మంత్రివర్యా, మన రాజ్య విశేషాలను సూర్యవర్మకు చూపించండి" అని నా పక్కనున్న కురువృద్ధుడిని ఆదేశించింది.

"తప్పకుండా మహారాణీ" అంటూ ఆయన నా వంక చూశారు.

నేను వెంటనే లేచి నిలుచున్నా. ఇద్దరమూ మహారాణి దగ్గర సెలవు తీసుకుని బయటకి వచ్చాం.

ఏనుగు అంబారీపై బయల్దేరాం. ఇటుకలతో నిర్మించిన సువిశాల రాజప్రాసాదమది. పైకప్పంతా కలపతో చేశారు. కోట చుట్టూ పన్నెండు అడుగుల ఎత్తుతో ప్రహరీ గోడ. కందకం కూడా ఉంది. ఆ నీళ్లలో మొసళ్లు తిరుగుతున్నాయి.

కట్టుదిట్టమైన బందోబస్తు కన్పిస్తోంది.

చామదేవి ఎవరు? ఆమె కథ ఏమిటి? అని మంత్రివర్యుల్ని అడిగాను.

"మన్ జాతికి చెందిన రాకుమారి చామదేవి. లోప్ బరి రాజు కుమార్తె.

హరిపుంజాయి నగరాన్ని బౌద్ధ గురువు సుతెప్ నిర్మించారు. ఈ నూతన ప్రదేశాన్నంతా పరిపాలించేందుకు రాకుమారిని పంపించాల్సిందిగా లోప్ బరి రాజును కోరారు. ఆనాటికే చామదేవికి వివాహమైంది. మన్ జాతికే చెందిన రామన్నగర రాకుమారిడిని వివాహమాడింది. ఛావో ప్రాయో ... పింగ్ నదులలో ఏడు నెలలు

నౌకా ప్రయాణం చేసి హరిపుంజాయి ప్రాంతాన్ని చేరుకుంది.

ఎందుకో తెలియదు కానీ ఆమె భర్త ఇక్కడికి రాలేదు, తను ఒంటరిగానే ఇక్కడికి వచ్చింది. అప్పటికే తను మూడు నెలల గర్భవతి. వచ్చిన కొన్ని రోజులకే మగ కవల పిల్లలకు జన్మనిచ్చింది. తనతో పాటు వివిధ శాస్త్రాలకు చెందిన 500 మంది ఆచార్యులను, బౌద్ధ గురువులను, వివిధ వృత్తుల వారిని ఇక్కడికి తీసుకువచ్చింది.

ఆమె ద్వారానే బౌద్ధం, భాష, వ్యవసాయం, వివిధ కళలు ఈ నేలకి తెలియవచ్చాయి. ఆనతి కాలంలోనే పెద్ద రాజ్యంగా హరిపుంజాయి ఎదిగింది.

అడవిగా ఉన్న ఈ ప్రాంతాన్నంతా నగరీకరణ చేయడమే కాదు ఇక్కడి ప్రజలకు నాగరిరకతను నేర్పిన తల్లి ఆమె.." చామ దేవి ఘనతంతా వివరించారు.

నాలో ఆలోచనలు మొదలయ్యాయి. ఒక్కలప్ప, చామదేవి ఇద్దరూ మన్ జాతీయులే. రాజ్యపాలన చేసిన వాళ్లే. ఒక్కలప్ప నేటి దక్షిణ మయన్మార్లో రాజ్యానికి రాజు. మరి హరిపుంజాయి రాజ్యం నేడు ఏ దేశంలో ఉందో?

ముందుముందు తెలుస్తుందేమో.. ఆలోచనలకు విరామమిచ్చి పరిసరాలను పరిశీలించడం ప్రారంభించాను.

వ్యవసాయ ప్రధానమైన రాజ్యం హరిపుంజాయి. పచ్చని పొలాలు, పళ్లతోటలు పలకరిస్తున్నాయి. బుద్ధ విహారాలు... బౌద్ధ భిక్షువులూ ఎక్కువగా కన్పిస్తున్నారు.

ఓ చోట వందల సంఖ్యలో కార్మికులు స్థూపాన్ని నిర్మిస్తున్నారు.

గ్రామాల్లో కూడా కలపతో నిర్మించిన ఇళ్లే.

ఓ పచ్చని చెట్ల మధ్య సుందరంగా ఉన్న ఓ బౌద్ధవిహారం చేరుకున్నాం.

అంబారీ దిగగానే కొందరు బౌద్ధభిక్షువులు వచ్చి మాకు స్వాగతం పలికారు.

విహారం మధ్యలో ఉన్న మందిరానికి వెళ్లాం. అక్కడ పన్నెండు అడుగుల ఎత్తున్న బుద్ధ విగ్రహానికి విశేష పూజలు నిర్వహిస్తున్నారు. విగ్రహం అంతా బంగారు తాపడం చేయడంతో ధగధగ మెరుస్తోంది. చుట్టూ ఎన్నో దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. అగరవత్తుల సువాసనలు ఆ విశాల గదినంతా ఆవహించాయి.

కాషాయ దుస్తులు ధరించిన బిక్షువులు మంత్రమాలను తిప్పుతూ ఏదో స్మరిస్తున్నాయి. కొంతమంది యువతులు ధ్యానం చేస్తూ తివాచీలపై కూర్చున్నారు.

ఓ యువతి నా దృష్టిని ఆకర్షించింది. రాకుమారిలా ఉంది. ఆమె పట్టు ఓణీ, పరికిణీ ధరించింది. వంకీల జుట్టులోంచి నుదిటి మీదకు వేలాడుతున్న రత్నాల పాపిడి బిల్ల. మెడలో నాను పతకం, చంద్రహారం, చేతులకు అరవంకీలు, గాజులు, నడుముకు ఒడ్డాణం... తదేకంగా ఆమెను చూస్తున్నాను.

ధ్యానం అయిపోయినట్టుంది. వెండి కలువల లాంటి కళ్లరేకులను తెరచింది. నాలో పెద్ద ఎత్తున విస్మయం. ఈమెను ఎక్కడో చూసిన గుర్తు. దేవుడి విగ్రహానికి మోకరిల్లి పైకి లేచింది. ఆమెతో పాటు సఖులు కూడా. వాళ్లందరూ వెలుపలకు వెళ్లేందుకు సిద్ధపడ్డారు.

అక్కడే ఉన్న మంత్రివర్యులను చూసి ఆగిపోయింది ఆ యువతి అడుగు. ఆయన్ని పలకరించడానికి మా వైపు అడుగులేస్తూ వస్తోంది. నేను ఆమెనే చూస్తున్నాను. ఈ యువతిని ఇదివరకే ఎక్కడో చూశాను. ఎక్కడన్నది కచ్చితంగా తెలియడం లేదు.

"మంత్రివర్యులకు అభివందనం" అంటూ నమస్కరించింది.

"ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధిరస్తు" ఆశీర్వదించారు ఆయన. పక్కనే ఉన్న నన్ను చూపిస్తూ.. " ఈ యువకుడు సూర్యవర్మ.. బహుదూరపు బాటసారి..

ప్రస్తుతం మన అతిథి.." అని పరిచయం చేశారు.

ఆయన నా వైపు తిరిగి 'రాకుమారి ప్రవల్లిక, రాణిగారి పినతండ్రి కూతురు' అని తెలిపారు.

ఆమె నా ఎదురుగా వచ్చి కళ్లలోకి చూస్తూ అభివాదం చేసింది.

ఆనాడు మయన్మార్లో ఒక్కలప్ప శత్రువుల బారి నుంచి నన్ను రక్షించిన యువతి తనే.

సంభ్రమాశ్చర్యాలతో... "మీరు..."

ఆమె కళ్లతో నవ్వుతోంది. మనసు మంచుపూలలో పెట్టినట్టుగా అన్పించింది.

ఇంతలో రాజప్రాసాదం నుంచి మంత్రివర్యులకి పిలుపు వచ్చింది.

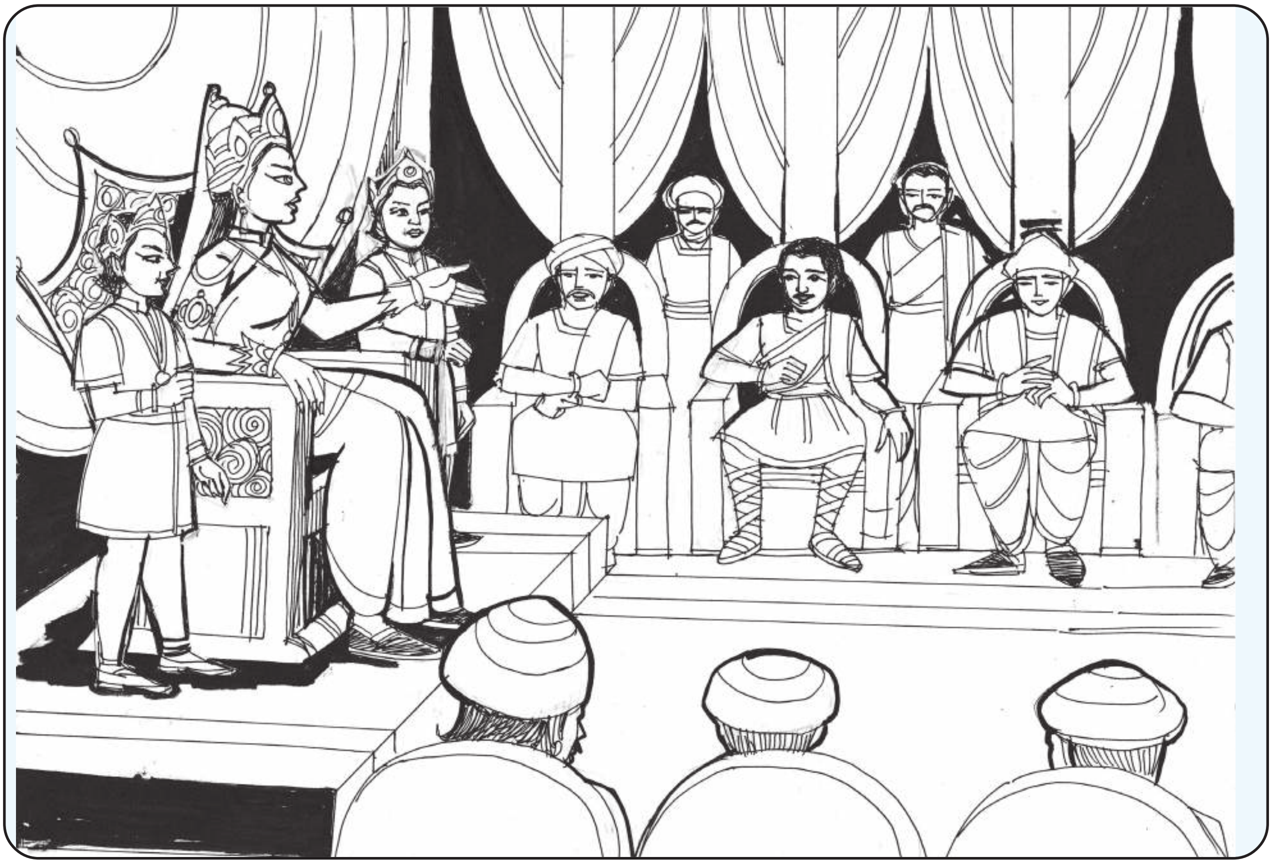
"ప్రవల్లికా.. నేను అత్యవసరంగా వెళ్లవలసిన పరిస్థితి. మన రాజ్యం నాలుగు దిక్కులా రాణిగారు నిర్మించిన బౌద్ధారామాలను చూపించి, రాజమందిరానికి అతిథిని తీసుకురా తల్లీ.. " అంటూ ఆమెకు నా బాధ్యత అప్పగించి ఆయన వెళ్లిపోయారు. మేమిద్దరమూ ముందుకు సాగుతున్నాం. మా వెనక కాస్త దూరంలో ఆమె చెలికత్తెలు అనుసరిస్తున్నారు.

"మనం ముందే కలుసుకున్నాం కదా" అంటూ మాట కలపబొయాను. తను ఏదో దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తోంది.

"మా అక్క పేరుకి రాణి కానీ ఇక్కడ ఆమెను అందరూ ఓ దేవతలా పూజిస్తారు. బుద్ధుడి తరవాత అంతటి మాననీయిరాలు. ఆమె వచ్చినప్పుడు ఇక్కడ కేవలం కోట మాత్రమే ఉండేది. రాజ్యాన్ని విస్తరించింది. ఎన్నో విహారాలు, ఆరామాలు నిర్మించింది. ఇక్కడ అన్నపానాలకు కోశాగారానిదే బాధ్యత.

అడవినంతా చదును చేసి వేల గ్రామాలను ఏర్పాటుచేసింది. వ్యవసాయం, చేతి వృత్తులు, సంగీత, నాట్య కళలను వృద్ధి చెందేలా చేసింది. గురువులు, ఆచార్యులు, కుమ్మరులు, కమ్మరులను తనతో తీసుకువచ్చింది. ఓ రకంగా ఇక్కడి ప్రజలకందరికీ నాగరికతను నేర్పించింది" అంటూ చామదేవి ఘనకీర్తిని వివరించింది.

మన్ జాతి మహిళ అంటే కచ్చితంగా తెలుగు నేలతో సంబంధం కలిగిఉండాలి.

తెలుగువారిలాగే ఆమె పేరు ఉంది. చామదుంపలు, చామన ఛాయ పదాలు కూడా మనం ఎక్కువగా వాడుతుంటాం. చరిత్ర తొలినాళ్లలో తెలుగు వారు ఎన్నో ఘనవిజయాలు సాధించారు. పేర్లు, ఊర్లు, శాసనాల్లో వాళ్ల పేర్లను బట్టి వివిధ దేశాల్లో మన చరిత్ర తెలుసుకోవచ్చు నా మనసు పరిపరి రకాలుగా ఆలోచిస్తోంది.

'ఉత్తరాన ఉన్న సంఘారామానికి వెళ్లేందుకు ఏర్పాట్లు చేయండి'..అన్న ప్రవల్లిక మాటలకు నా ఆలోచనలు ఆగిపోయాయి.

నా వైపు చూస్తూ సన్నగా నవ్వింది.

మంచుపూలలో మనసును పెట్టినట్టుగా మళ్లీ అన్పించింది.

కాలేజీ, ఆఫీసుల్లో ఎంతో మంది అమ్మాయిలు తెలుసు. కానీ ఎప్పుడూ ఇలాంటి ఫీలింగ్స్ కలుగలేదు. ఈ అమ్మాయి నా మనసులో సునామీ సృష్టిస్తోంది.

దేవకన్యలా ఉంది. నా తలపులు పట్టించుకోకుండా తన లోకంలో తానుంది.

"అంబారీ సిద్ధం రాకుమారీ" .. ఓ భటుడు వచ్చి సమాచారం అందజేశాడు.

"రండి, సూర్యవర్మా..రవమర్యా"అంటూ ముందుకు సాగింది.

ఇంతందంగా ఇప్పటివరకూ నా పేరును ఎవరూ పిలవలేదు. ఆమె వెనకే అలా నడుస్తూ ఉన్నాను. పూల తోటల సోయగాలు నన్ను మరింత ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి. నా మనసులో మాట ఎలా అయినా ఆమెతో చెప్పాలని నిర్ణయించుకున్నా.

ఎదురుగా పది అడుగుల ఎత్తున్న తెల్ల ఏనుగు అంబారీ, ఆ ఏనుగును చూస్తూ అలాగే ఉండిపోయా. ఇప్పటి వరకూ తెల్ల ఏనుగును ఎక్కడా చూడలేదు. దాని పైన ఇద్దరు వ్యక్తులు కూర్చునేలా ఏర్పాటుచేశారు. ప్రవల్లిక అవలీలగా ఎక్కి కూర్చుంది. నేను ఎక్కేందుకు సహాయంగా తన కుడి చేతిని కిందకి చాచింది. తటపటాయిస్తూనే ఆమె చేతిని పట్టుకుని పైకి ఎక్కి ఆసనంలో కూర్చున్నా. అక్కడ పళ్లు, ఫలహారాలు, నీళ్లు కూడా ఉన్నాయి. నల్లని ద్రాక్ష గుత్తిని అందిస్తూ నన్ను చూసింది.

నా గుండె కొట్టుకోవడం ఆగిపోయింది.. ఇక నా భావనలు దాచడం అసాధ్యం అన్పించింది.

" ప్రపంచంలో చాలా మంది అమ్మాయిలని చూశాను. కానీ నిన్ను చూసినప్పటి నుంచి నా మనసు మనసులో లేదు. నీ మీద తొలిచూపులోనే ప్రేమ ఏర్పడింది. నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను "అంటూ ఎదురుగా ఉన్న గులాబీ కలువను ఆమెకు అందించాను.

నిశ్చేష్టలా నన్నే చూసస్తూ... ''మీరు వచ్చిన పని మరచిపోతున్నారు."

నా చేతిలోని గులాబీని తీసుకుని జారవిడిచింది.

నా మనసు ముక్కలైనట్టుగా అన్పించింది. అశాంతితో మౌనంగా కూర్చుండిపోయాను.

తనూ మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించలేదు. అలా ఎంత సేపు ఉన్నామో...

'విహారం వచ్చింది రాకుమారీ.. ' భటుడు పిలుపుతో ఒక్కసారిగా ఈలోకంలోకి వచ్చా.

ఎదురుగా ఉన్న బౌద్ధ విహారాన్ని చూస్తూ తను అంబారీ దిగి... నాకు చేయి అందించింది.

సువిశాలమైన బౌద్ధ విహారం ఇది. వందల కొద్దీ బౌద్ధ భిక్షువులు ఉన్నారు.

ముందుగా బౌద్ధ గురువుగారి దగ్గరికి వెళ్లాం.

"మహారాణి చామదేవి పెట్టిన షరతులో వీరాంగ ఓడిపోయాడు. అతడి బల్లెం కోట గోడ వరకూ కూడా రాలేదట. ఆవేశంతో రగిలిపోతూ వెనుదిరిగాడట" ఆయన సంతోషకరమైన వార్తను అందించారు.

ప్రవల్లిక ఉప్పొంగిపోయింది. "మహారాణికి ఇక తిరుగులేదు, గురువుగారు మీరెప్పుడూ మా హరిపుంజాయి సామ్రాజ్యాన్ని ఇలాగే పరిరక్షిస్తూ ఉండాలి." అంటూ ఆయనకు నమస్కరించింది.

'అది నా బాధ్యత తల్లీ'.. ఆయన ఆశీర్వదించారు.

ఆయన నా గురించి ఏమీ అడగలేదు. తనూ ప్రత్యేకంగా ఏదీ చెప్పలేదు. నేనూ ముభావంగా ఉండిపోయా. గురువర్యుల నుంచి సెలవుదీసుకుని బయటకు వచ్చాం.

అక్కడ వాతావరణం ఎంతో అహ్లాదకరంగా ఉంది.. సెలయేర్లు, జలపాతాలు, తటాకాలు, ఉద్యానవనాలు.. చూట్టూ పచ్చని కొండలు.

తను మౌనంగా నన్ను పరిశీలిస్తోంది.

ఓ తటాకంలో ఎక్కడ చూసినా కలువ పూలే. తటాకం మధ్యలో కాస్త పెద్దగా తెల్ల కలువ ఉంది. మా ఇద్దరి దృష్టి దానిపై పడింది.

"నేనంటే చాలా ప్రేమ అన్నావ్ కదా, నీ ధైర్యసాహసాలని

పరీక్షించదలచుకున్నాం. ఆ తెల్ల కలువ కోసుకురాగలవా" అని నేరుగా పరీక్ష పెట్టింది.

అక్కాచెల్లెళ్లు ఇద్దరూ షరతులు విధించడంలో నిపుణుల్లా ఉన్నారు. అయితే తను నాతో మాట్లాడింది. నా ప్రేమను పరీక్షించదలచుకుంది. అది చాలు నాకు.

"నీ కోసం ఏమైనా చేస్తా".. అంటూ వెనకాముందూ ఆలోచించకుండా నీళ్లలోకి దూకేశా.

వేగంగా ఈదుతూ తటాకం మధ్యలోకి వెళ్లా. ఓసారి వెనుదిరిగి చూశా తను నన్నే చూస్తోంది.

ఈ పోటీలో నేనే గెలిచాననే గర్వంతో ఆమెను చూస్తూ తెల్ల కలువ కోయబోయాను. తను ఆనందంగా నన్నే చూస్తోంది. ఏదో అగాధంలోకి కూరుకుపోతున్నాను. నా కాళ్లు, నడుము బురదలోపలికి వెళ్లిపోయాయి. నా మెడ కూడా కాసేపట్లో కూరుకుపోయి భూస్థాపితం అయిపోతానని అర్థం అయింది. ఇక నా కథ ముగిసిందని అర్థం అయింది.

'ప్రవల్లిక... ఐలవ్యూ ... నా ప్రాణం కంటే ఎక్కువగా నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను..

వచ్చే జన్మలో కలుసుకుందాం.. " అని బలాన్నంతా కూడ గట్టుకుని గట్టిగా అరిచా.

"సూర్య... సూర్య " అంటూ తను తల్లడిల్లిపోతోంది.

తన కోసమైనా పైకి రావాలని ఎంతో ప్రయత్నించా. కానీ కుదరలేదు. కళ్లనిండా ఆమె రూపాన్నే నింపుకుంటూ బురదలోకి పూర్తిగా మునిగిపోయా.

(తరువాయి వచ్చే సంచికలో...)

కవిత

తెలుగు రైతు

పచ్చని పల్లెతనంలో కరిగి,
పంటభూమిగా విస్తరిస్తాడు
చినుకు రాలి, చింత తీరగానే
ఆశయాల విత్తులు నాటి
వరికంకులై మొలకలెత్తుతాడు
తీరని వేదనా భారాన్ని
గుండెకింద అణిచిపెట్టి
చిరునవ్వును పెదాలపై చిలకరిస్తాడు
పంట పురుగులు
ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కొరికేస్తావున్నా,
అప్పులు, వడ్డీలలో నాని
హృదయాన్ని పిండేస్తా వున్నా,
చెదరని హుందాతనాన్ని
తలపై పాగా చేసి నిలుపుతాడు
పంట పరువానికొచ్చిన వేళ
పొలంగట్టు మీద నులక మంచమై
కళ్ళల్లో, దివిటీలు వెలిగించుకుంటాడు
అనుభవించిన కష్టాలన్నింటినీ
శ్రమస్వేదంలో కడిగేసి,
జాతి నోట అన్నం మెతుకవుతాడు
పండుగలు సంబరాలైనప్పుడు
పల్లెగుమ్మానికి
పచ్చతోరణమై పరవశిస్తాడు
గుడిలో గంటై మ్రోగి
జనసీమను మేల్కొల్పుతాడు
ముంగిట్లో రంగవల్లై
అందరినీ పలుకరిస్తాడు
తనే పండుగై శోభిస్తాడు
ప్రజల జీవనాధారిగిన తెలుగు రైతు!

– ఎస్.ఆర్.పృథ్వి
9989223245

డా॥ పి. శివరామకృష్ణ 'శక్తి'
9441427977

సాహిత్యం, శాస్త్రీయవిద్య మధ్య చిక్కిపోయిన తెలుగు బోధనామాధ్యమంగానన్నా నోచుకోని దుర్దశ.

తెలుగు భాష నేటి దుస్థితికి దారితీసిన పరిణామాలను విరసం కార్యకర్త త్రిపురనేని, కొ.కు, కె.ముత్యం, వరవరరావు వగైరాల వ్యాసాల నుండి తెలుసుకోటం, దిద్దుబాటుకు చాలా అవసరం.

'పాలకవర్గాలు ఈ నాటికీ (బతుకు తెరువుకు ఆధారమైన) తెలుగుసాహిత్యాన్ని జానపదసాహిత్యం అని ముద్దుపేరో మొరటు పేరో పెట్టి విస్మరిస్తున్నారు. నిరాదరిస్తున్నారు'. (పుట109. 'సాహిత్యం లో వస్తు శిల్పాలు'. త్రిపురనేని మధుసూదనరావు.) నాయకరాజుల కాలంలో...కులసంబధాలలో దూరం తగ్గిపోయింది. స్త్రీ పురుష సంబధాలలో కొంత స్వేచ్ఛ శృంగార సమస్యల బహిరంగ చర్చ కనిపిస్తుంది...మొత్తం మీద మౌఖిక సాహిత్యం ప్రభావం బలంగానే ఉంది.శ్రమ జీవులు దుర్భర దరిద్రాన్ని అనుభవించారు. (పుట 186)

తెలుగు సాహిత్యం అంటే అనువాద సాహిత్యమే అని బహుళ ప్రచారం చేస్తున్నారు. పుట (109). సొంతకవిత్వం సృష్టించి పెట్టిన వాళ్ళు శ్రామిక సాహిత్యాన్ని సృష్టించలేరు.(108). లేఖన ప్రక్రియను మాత్రమే కవితా విప్లవాలకు చోదక శక్తిగా చెప్పటం అర్థరహితం. లేఖన ప్రక్రియ కవిత్వం కోసం పుట్టదు, శారీరక, మానసిక శ్రమ విభజన నుంచి ఏర్పడుతుంది. (74)

'సమాజంలో విద్యావంతులై కవిత్వం సృష్టించగల అనుభవించ గల ఒక బృందం ఉంది.కవిత్వ అభిరుచికి అర్హతలు, సంస్కారం గల శిష్టవర్గం ఇది.వీళ్ళు సమాజంలో చిన్న చిన్న ముఠాలుగా ఏర్పడి కవిత్వాన్ని గురించి చర్చించు కుంటూ అభినందించు కుంటూ ఉంటారు, ఈ బృందంలో కవులూఉంటారు, అభిరుచికారులూ ఉంటారు. కవిత్వ ఆరాధన కారణంగానే అచ్చుకు ధనసహాయం చేసే వాళ్ళు ఉంటారు.ప్రజారాశులకులేని సంస్కృతి తమకు ఉన్నదనే గుర్తింపును పొందటంకోసం ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. సామాన్య ప్రజలకు నీచాభిరుచులు ఉంటాయి. ఉత్తమ కవిత్వాన్ని అనుభవించే శక్తి వాళ్ళకు ఉండదు. శిష్టుల సామాన్యప్రజల అభిప్రాయాల, అభిరుచుల సంఘర్షణనుంచి శిష్టులవైపుగా కవిత్వ అభివృద్ధి పొందు తుంది. (145). ఆధునిక రచయితలు సాహిత్యభాషను వ్యావహారిక భాషకు దగ్గరగా తీసుకురావటంకాక వ్యావహారిక భాషనే సాహిత్య భాషగా మార్చారు. తెలుగు ఇంగ్లిషు పదాల కలయిక, ఇంగ్లీషు వాక్యనిర్మాణ పద్ధతులని ప్రవేశపెట్టి వ్యావహారిక భాషని ప్రజలకు దూరం చేసారు. (118).

సాహిత్యం అమ్మకపు సరుకైంది. కళ వ్యాపారకళగా మారి పోయింది. పాలకవర్గ మార్కెట్టుకు అవసరమైన సాహిత్యాన్ని రచయితలు ఉత్పత్తి చేయటం ప్రారంభించారు. వెన్నెముకలేని మధ్య తరగతి సాహిత్యంలోకి ప్రవేశించింది. (117). త్రిపురనేని పేర్కొన్న అనువాద సాహిత్యంలోకి రష్యన్ సాహిత్యం,మన పాఠ్య గ్రంథాలలోని పాశ్చాత్య విజ్ఞానంకూడా వస్తుంది. ఇక ఆయన ప్రశంసించిన విప్లవ సాహిత్యం గిరిజనులకు దూరమై, కార్యకర్తలమధ్యే మిగిలిపోయిన పరిస్థితికి కారణాలను ఉద్యమ సాహిత్యం పరిశోధకుడు ముత్యం ఇలావివరిస్తాడు.

'గిరిజన సంస్కృతిలోని సంప్రదాయాలను స్వీకరించి (నేస్తం కట్టటం) తమదృక్పథానికనుగుణంగా మలుచుకోవటం ఏజన్సీ గిరిజ నోద్యమం మొదటి దశలో సాగింది. 60 తరువాత మైదాన ప్రాంత జీవిత వాస్తవికతను చిత్రించే, ఆ ప్రాంత ప్రజల సంస్కృతిలో భాగ మైన నాటకాలను ఏజెన్సీ లో ప్రదర్శించటమే కాని, గిరిజన సంస్కృతి లోని దృశ్యరూపకాలను స్వీకరించలేదు. ప్రదర్శించలేదు...కార్యకర్తల ప్రచారలక్ష్యం నెరవేరినా,ప్రజలు తమ అనుభవాలను కవితా బద్ధం చేయటానికి, వారికి కార్యకర్తలు వినిపించిన పాటలను ఆదర్శంగా భావించటంతో, ఆ స్థాయిలో రాసినవే పాటలనీ, తాము ఆ స్థాయిలో రాయలేమని భావించటంతో, తమ అనుభవాలకు కళారూపం ఇవ్వ లేకపోయారు'. (138, 179 శ్రీకాకుళోద్యమ సాహిత్యం, కె.ముత్యం. 1993) ఈ పరిస్థితిని సామాజిక పరిశోధకులు 70లలోనే గమనిం చారు. సాహిత్యంలో పెద్దరికం తో పాటు, భూమి సర్వే, లెక్కల పట్ల తిరస్కారం, జనంలో పాలకవర్గాన్ని అదుపుచేసే ఆలోచన రగిలించలేక పోయింది. నేర్పలేకపోయింది.

"as many members of Naxalite group were from the interior of Andhra Pradesh, they could not easily assimilate with the local people of the Orissa border. The district of Srikakulam and the oriya language in the border area posed another problem for them. When five surveyors went into the interior on official work, they were arrested by them and later released with instructions not to enter into the' red land' area again' (p 369.Tribal movements in India. ed K.S. Singh.1982.Manohar.)

దేశి సాహిత్యాన్ని ఈసడించినా, ఉద్యమసాహిత్యం తాకిడికి అంతరించటాన్ని వరవరరావు ఒప్పుకోక తప్పలేదు.

'జానపద బాణీల్లో గెరిల్లాలు ప్రవేశపెట్టిన సరిగ్గా నూరేళ్ళ కిందటి గాథలు వినిపించాయి కానీ అమ్మమ్మ నాయనమ్మ కథలు వినిపించలేదు'. (జంగల్ నామా2010). 'సమాజంలోంచి సాహిత్యం పుడుతుంది కానీ సాహిత్యానికి సాహిత్యం పుట్టదు. చెట్టుకు పువ్వు పూస్తుంది కానీ పువ్వుకు పువ్వు పూయదు' అని నాడే సమష్టి సృజనాత్మ కత, జానపద కళలు,(అమ్మమ్మ, నాయనమ్మ కథలు) అంతరించటం వల్ల వచ్చే లోటును కొ.కు. గమనించారు. హెచ్చరించారు.

'అభ్యుదయవాదం అవలంబించిన వారిలో అనేకులు మార్పు మనిషికి బహిరంగంగానూ, సామాజిక వ్యవస్థలోపలను వస్తేగాని సమాజ స్వరూపం అభ్యుదయకరంగా మారదని గుర్తించికూడా, మార్పు తెచ్చే బాధ్యత ఇంచుమించు పూర్తీగా అతిధులకు,అభ్యుదయ దృక్పధంగల రాజకీయ వర్గాలకు వదిలేసి, జనాన్ని వర్గరహిత సమాజంకేసి సుముఖులను చేయటానికి,సమాజాన్ని విమర్శించటానికి ఎక్కువ పాటు పడ్డారు. (పుట 10, 88 కొ.కు. శతజయంతి ప్రత్యేక సంచిక ప్రజాసాహితి నవంబరు 2009) కథలు, కవితలు రాయడమే ఉద్యమంగా భ్రమపడవద్దు అని మొత్తుకుంటున్నారు. (భూమితో మాట్లాడు. వరవరరావు. 2006)

మాతృభాషలో విద్యాబోధనకు నాంది పలుకుతున్న రోజుల్లో, నాటికే ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చిన తెలుగుపదాలతో పాటు కొంతకాలం అవసరమైన ఆంగ్లపదాలుకూడా జనం నోట్లో నానితే, తద్భవ రూపం పొందుతాయి. వాటిని స్వీకరించటం మంచిది అన్న భద్రిరాజు సలహా తోసిపుచ్చి, దేశమంతా శాస్త్ర పరిభాషను ప్రమాణికరించదలచుకున్న అకాడమి పండితులు. ప్రభుత్వ విధానానికి తలవొగ్గి, సంస్కృత పదాలతో కుక్కారు. అవి బోధనరంగం దాటి జనంలోకి పోలేదు. వీళ్ళు సంస్కృతం బాటపడితే, ప్రచార సాధనాలు, ముఖ్యంగా దృశ్య మాధ్యమాలు ఇంగ్లిష్ మాటలు ప్రచారంలోకి తెచ్చాయి.మధ్యలో అచ్చతెలుగు, పిచ్చితెలుగు అంటూ కొందరు దూరారు. కొందరు మానసిక వైద్యనిపుణులు మాతృభాషలో బోధించటం తప్పనిసరి అని వేదికలెక్కి వాదించసాగారు. ఇలా వీరందరూ పాశ్చాత్య విజ్ఞానానికే దుమువులు చేర్చారు.

కుమ్మరి పదకోశం ముందుమాటలో సామాజిక, మానవ శాస్త్రవేత్తలు ఈవృత్తులలో సాంకేతికపరిజ్ఞానంవల్ల వస్తున్న మార్పులు అధ్యయనం చేయాలని సూచించారు. అప్పుడాయన కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం కులపతిగా ఆ పనికి పూనుకోలేక పోయారు.

ఈ మధ్య తెలుగువారి (సంప్రదాయ) విజ్ఞానం గుర్తింపు పొందితే తప్ప తెలుగు అంతర్జాతీయ భాషగా గుర్తింపు రాదు అంటూ తరచు సలహా ఇస్తున్న వెల్చేరు నారాయణరావు. 1960 లలో తయారు చేసిన వృత్తి పదకోశాలను,గ్రామనామాల అధ్యయనాన్ని,త్రిపురనేని తరచు పేర్కొన్నజానపద వాంగ్మయం గుర్తుచేయటం లేదు... సాహిత్య గాళ్ళు సరే సరి, తెలుగుభాష కమ్మదనం అంటూ కవిత్వాలు దంచేస్తారు. కొందరు భాషావేత్తలు, ఆర్థికశక్తిగా ఎదిగే దేశాల శాస్త్రాలకే ఆదరణ ఉంటుందని, వారి ఆధునిక విజ్ఞానం మాతృభాషలో బోధిస్తేనే అర్థమౌతుందని శాస్త్రీయవిద్య ప్రచారకులతో కలసి నచ్చ చెపుతున్నారు. కానీ చాలా బడుగు దేశాలు 1960లలోనే తమ భాషలో శాస్త్ర పరిభాషను ఆవిష్కరించాయి. ('zeltal plant/zoological classification') మన గ్రామనామాల పరిశోధన , 'లింగ్విస్టిక్ ఎనాలిసిస్ ఆఫ్ బర్డ్ నేమ్స్ ఇన్ తెలుగు' అటువంటివే.ఈ పరిభాషలో మౌలిక సూత్రాలమీద ఇంతవరకు వారు చర్చ మొదలు పెట్టనే లేదు. వారి పరిశోధనలు వ్యాకరణం దాటి పోలేదు.

ఇలా తలోదారిన తమ తమ పరిమితులతో ఏటికి కోటికి లాగుతూ తెలుగును ఈ స్థితికి తెచ్చారు. వీరంతా పీటలు దిగకుండా గగ్గోలు పడుతుంటే, క్షేత్ర స్థాయిలో పనిచేసే వారు తమపని తము చేసుకు పోసాగారు. సర్వేయర్లను వెనక్కు పంపిన శ్రీకాకుళంలోనే భూమి లెక్కలు నేర్పటానికి వెళ్ళారు. ('Sivaramakrishana and his team of experts on land issues have been requested by me to pilot in one mandal for a period of one month by conducting training to the activists identified by PD, Srikakulam, District. - CEO, SERP.Feb,2002.)

తెలుగు గిరిజన మాండలికం, వారి సాహిత్యం మీద పనిచేసిన వారు ప్రభుత్వంతో కలసి, జీవవైవిధ్య చట్టం, మేధో సంపత్తి హక్కులు, అటవీ హక్కులగుర్తింపు ('In Andhra Pradesh, civil society groups were commissioned by the Government to help special groups like Chenchu tribes to make customary use maps for claiming community forest rights. Report of National Commission on Forest rights Act-A joint committee of Ministry of Env &Forests and Ministry of Tribal affairs Dec' 2010), తీరప్రాంత మత్స్యకారులువేటాడే ప్రదేశాల నమోదుచేపట్టి ఆ పదసంపదకు శాస్త్రగౌరవం తెస్తున్నారు ('High resolution maps to be developed on pilot basis by NRSA. Sakti will take - up the traditional mapping and train the coastal fishermen in 33 villages in Vishakhapatnam and East Godavari district. The Hindu. Oct 6,2017)

సేంద్రియ సాగు, తృణధాన్యాలకు గిరాకి పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో, తెలంగాణ వ్యవసాయ విద్యాలయం వ్యవసాయ పదకోశాన్ని నవీకరించే పనికి పూనుకొన్నది. ఇలా, ఇంతకాలం బతుకు తెరువులు, సాధికారిత జోలికి పోకుండా తమచుట్టు తాము తిరుగుతున్న సాహిత్యగాళ్ళు, ఉద్యమ కారులు, విజ్ఞాన వేదికలు, వేతనశర్మలమధ్య చిక్కిపోయిన తెలుగు స్థానాన్ని గూర్చిన సగటు అంచనాను 'ఇప్పటి తెలుగుభాష, ఇంట్లో సంభాషించుకోటానికి, తెలుగురచనలు, సినిమా రచనలు, జర్నలిజం, కొన్ని ప్రవేశ పరీక్షలలో తప్ప వాడుకలోలేదు. ఈ రంగాలలో కొందరికే ఉపాధి కలుగుతుంది' అంటూ ఆంగ్లంలో ఆచార్య సునీత (అనంతపురం జాగృతి). స్పష్టంచేస్తూ, ఇంగ్లిష్ మాధ్యమాన్ని సమర్థించారు. రిజర్వేషన్‌తో రెక్కలొచ్చాయి, ఆంగ్లంతో నోరుకూడా వస్తుందను కుంటున్నారు. ఈ చదువులు తెలుగులో ఉన్నా, ఆంగ్లంలో ఉన్నా అవి మెదలు వంచే చదువులు కానీ, ప్రశ్నించటం నేర్పేవి, వనరులు పంచేవి కావు. ఈ భ్రమలు తొలగడానికి అట్టే కాలం పట్టదు. అసంఘటితరంగంలోగల స్వయంఉపాధి రంగం, ఉపాధి రంగం కంటే పెద్దది. అక్కడ తెలుగు కొంత రూపాంతరం చెందినా వాడుకలోనే ఉంటుంది. దాంట్లో పనిచేసే వాళ్ళకు అంత చదువురాదు. ఉద్యోగాలమీద ఆశ ఉండదు. కొందరు వ్యాపార రంగంలోకి ప్రవేశిస్తారు.

వీరుకాక, అడవులు,సముద్రం, బీడు భూముల మీద బతికే అభాగ్యులెందరో ఉన్నారు.ఉత్పత్తి రంగంలో పనిచేసే వీరు కొత్త వంగడాలను, భాషలో పలుకుబడులను ప్రవేశ పెడతారు. వాటిని పసిగట్టటం, వారికి ఊతమివ్వడం అసలు పని.ఆ 'బతుకు తెరువులను పట్టించుకోకుండా భాషను బతికించుకోలేము'

ధారావాహిక

నంద్యాల నారాయణ రెడ్డి
9360514800

సాతంత్రకాల సదువులు 7

పరసల [redacted]

మేము [redacted] లకు (సెలవులకు) ఇంటికి పోతిమి "ఏమిరా పరస(తిరునాళ్ల) కు పోవాల, ఎద్దుల్ని కుర్రల్ని అమ్మాల, అక్కడ దుడ్ల లెక్కల దగ్గర ఏమారిపోతాము. బిడువులే కదా, మీరూ రండి పోదాము" అనిరి మా పెద్దోళ్లు. మా సంబరాన్ని పట్టేకే కాదు.

ఆ రెండోనాడే మా పరసపయనం సురువయింది. మా అగ్గురారం నింకా మూడు ఎద్దులబండ్లు బయలుదేరినాయి. మాదీ, పెద్దరెడ్డోళ్లదీ, టీరాంగ్సామి వాళ్లది. బండ్లు లేనివాళ్లు కొందరు వాళ్ల సరుకుల్ని మా బండ్లల్లో సర్ది, వాళ్ల ఎద్దుల్నీ కుర్రల్నీ గొర్రెల్నీ తోలుకొని బయలుదేరిరి. పేట జతగాళ్లము ముగ్గురమూ ఎగిరి బండ్లపైకి ఎక్కితిమి.

"రేయ్ అబ్బయ్యలారా, అపుడే పైకెక్కితే ఎట్లరా, మనం పోతుండేది పెద్దసప్పలమ్మ పరసకి. ఇక్కడనింకా ఇరవై ఐదు మైళ్లదూరంలో రాజా ఇలాకాలో నడిసే పరస అది. మనూరినింకా కగ్గదాసం మీదగా బాగలూరుకంటా బండిదడము. బాగలూరునింకా మాలూరుకంటా తారుదాట. మాలూరునింకా మడివాళము మీదగా పరసకంటా తిరగా బండిదడము. మనకూ ఎద్దులకూ కాళ్లు నొప్పులు లేకుండేకి నడనడాన ఒక రెండు తావుల్లో టెంకి (బస) వెయ్యాల. మీరు సిన్నోళ్లు కాబట్టి అంతదూరం నడిసేకి గాసి పడతారు రవంతపొద్దు నడుస్తా రవంతపొద్దు బండ్లో కూకొంటా రండ" అనిరి మా పెద్దోళ్లు. ఆ మాటతో బిరబిర బండ్లు దిగేస్తిమి. బండ్లు బయలుదేరినాయి.

బండెనక బండిగా మూడుబండ్లూ దడాన్ని ఎక్కినాయి. జీవాల మేతకోసరం ఎత్తిపెట్టిండే ఎండు జొన్నకడ్ల కట్టలు, గింజలు ఒలిచేసిన ఉలవ, అనప పొట్టు మూటలు; జీవుల తిండికోసరం గంట్లుకట్టి పెట్టుకొన్న బియ్యం బేడలు సంబారాల సంచులు; కదలకుండా కుదిర్చి పేర్చిండే వంటయానాలు (పాత్రలు); పరసలో పరుచుకొనేకి చాపలు కంబళ్లు...అన్నిటినీ నింపుకొన్న బండ్లు రాజుగారి తేరులట్లా ఉండాయి. బండ్లకు వెనక సంతలో అమ్మకానికి పోతుండే బలమైన ఎద్దులూ కుర్రలూ ఆవులూ గొర్రెలూ పొట్టేళ్లూ తేరు వెనక పోయే దండు మాదిరిగా నడుస్తుండాయి. వాటి పగ్గాలను పట్టుకొని నడిపిస్తా దండుని నడిపించే దళపతులట్లా పోతుండారు ఆసాములూ సేద్యగాళ్లూ. అంతా కలిసి వేటాటకో పోరాటకో పోయే పరివారమట్లా ఉండాది.

మేము కగ్గనూరు ఎల్లను దాటేలోగా ఆ వూరివి ఇంకొక నాలుగు బండ్లు మాకు జతపడినాయి. బండిని తోలుతుండే ఆయన ఏల పదాన్ని ఎత్తుకొన్నాడు. పదానికి గొడ్ల మెడగంటలు తాళమేస్తే దిక్కులు దణి(వంత) పలికినాయి.

రాగులిసిరే సిన్నదాన / రాతికన్నా గట్టిదానా
రాగిసేనులో నీసేత / రాగాలు తీయిస్తా
సింతమాను ఎక్కుతాను / సింతకాయ కొట్టుతాను
సింతకాయ లేరేదాన్ని / ఎంగరేసుకుపోతాను
యాతాలు వేసూరు / కాలువలు మూనూరే
యాతాము దొక్కే సిన్నదాన్ని / ఎగిరేస్తా సూడి
మాటాడిస్తే మూతి తిప్తది / ఈలేస్తే తిరిగి సూస్తది
కన్నుగొటితే సైగసేసి / కసువామి తాక్కి రమ్మంటది
సెండ్లుసెండ్లు మల్లెసెండ్లు / రంగు రంగు నిమ్మపండ్లు
రాయె నీ వొళ్లంత / సెమట పుట్టిస్తా.

పదము నిలిసేలోగా ఇంకొక బండినింకా ఇంకొక పదము ఆరంభమాయె. పాటల నడాన దోవ సాగిందే తెల్లేదు. బాగలూరు దగ్గర తారుబాటను ఎక్కేసిందాము. ఆ బాటంతా బండ్లతో నిండిపోయి ఉంది. కొన్ని బండ్లు టెంకేసిందాయి.

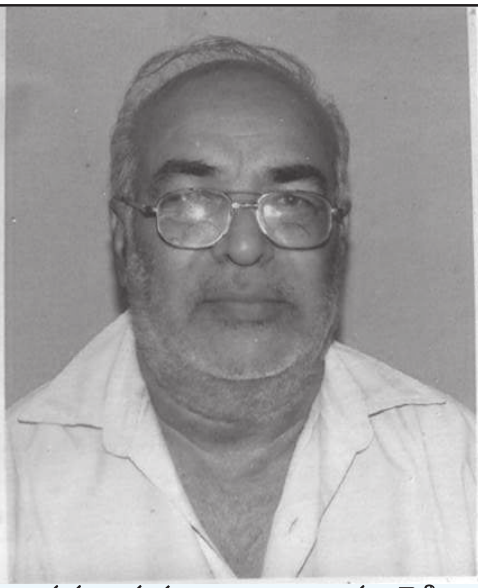
"ఇన్ని బండ్లా" అని నోర్లు తెరిస్తిమి మేము.

"అవున్రా, పెద్ద సప్పలమ్మ పరసంటే సామాన్యమా, పదైదు నాళ్లు నడిసే పరసది. చుట్టుముట్టా నూరారు మైళ్లనింకా వెయ్యారు బండ్లూ జనాలూ వస్తారు ఆ పరసకి". చెప్పిరి మా పెద్దోళ్లు.

''ఇందరు జనాలు ఉండేకి అక్కడ తావుంటుందా?'' అడిగితిమి.

''అది పెద్దతోపు. లెక్కలేనన్ని మర్రిమానూ రాగిమానూ కానగమానూ నిండుకోనుంటాయి. ఆ తోపులో తోపు నట్టనడాన పెద్ద సప్పలమ్మ గుడి. అక్కడికి దగ్గర్లోనే పెద్ద చెరువు. పంటలకాలం తీరిపోయినంకనే కదా పరసలు వచ్చేది. చేన్లన్నీ పరిగలుపోయి బీళ్లు అయిపోయింటాయి. అక్కడా అంతే వేల ఎకరాలు బయలు ఉంటుంది. బయళ్లలో బేరాలు, మాన్లకింద బస, వాడికకు చెరువు నీళ్లు. ఇంకేల దిగులు సెప్పండ" అని మా ఆశ్చర్యాన్ని పోగొట్టిరి పెద్దోళ్లు.

అంతలోనే పెద్దరెడ్డోళ్ల సేద్యగాడు నోరిప్పి 'ఇక్కడేమి

రచయిత:నంద్యాల నారాయణరెడ్డి

సూసిందారు, పరసకు పదండ తెలుస్తుంది. రకరకాల అంగళ్లు, కూటిళ్లు (హోటిల్స్), తెరాట (సినిమా) కొటాయిలు, దొమ్మరాటలు, దిమ్మరాటలు (సర్కస్) చూసేకి రెండు కండ్లు సాలేలేదు (చాలవు). పద్దైదునాళ్ళ పరస పెద్ద సప్పులమ్మది. ఏడు నాళ్ల పరస చిన్న సప్పలది. మన ఆవులపల్లిలో నడిసేది చిన్న సప్పులమ్మ పరస. పరసల్లోకే పేరైన పరసలు ఇవి రెండూ" అని చెప్పి, తిరిగి మా నోర్లను తెరిపించినాడు.

మాటల్లోనే దోవ సాగతా ఉంది. ఎపుడో తెల్లవారి చుక్కపుట్టే పొద్దుకు బయలుదేరితిమి. గొడ్లు విప్పే పొద్దు ఎపుడో దాటిపోయింది. పొద్దప్ప చుర్రుమని తల మీదకు ఎక్కుతా ఉండాడు. మా కడుపుల్లో పేగులు నిదరలేచి ఆవులిస్తా ఉండాయి. సంపంగిరి అనే ఊరిని దాటితిమి. ఈ వూరినింకా రాజా ఇలాకా (మైసూర్ స్టేట్) సురువు అయితుందంట. అక్కడొక తావున మా బండ్లను నిలిపి టెంకి వేసిరి. మూటకట్టి తెచ్చుకొన్న రాగి రొట్టెలనూ చద్దినీ కడుపునిండా తిని, రవంతసేపు సుదారించుకొని తిరిగి బయలుదేరితిమి.

పొద్దు మునుగుతా మునుగుతా ఉండేనపుడు మడివాళం అనే పల్లెకు చేరుకొంటిమి. అక్కడ ఇంకొక టైంకిని వేసిరి మా పెద్దోళ్లు.

“ఇంకా వెలుగు ఉంది కదా, ఇక్కడకు దగ్గిర్నే అంటారే పరస, చేరుకొనేయచ్చుకదా, ఏల ఇక్కడ ఆగింది?” అని అడిగితిమి.

‘మబ్బు (చీకటి)లో పోతే తావును వెతుక్కొనేది గాసి, ఇక్కడే రెయ్యి గడిపి పొద్దున్నే పోదాము” అనిరి పెద్దోళ్లు.

మా అట్లానే ఇంకా ఎందరో వచ్చి టెంకేసిందారు అక్కడ. ఆ మదుకు (మూల) నింకా ఒకటీ ఈ మదుకు నింకా ఒకటీ, ఆ తట్టునింకా ఒకటీ ఈ తట్టునింకా ఇంకొకటీ, ఏలపదాలూ పల్లెపాటలు సురువైనాయి. అన్నీ తెలుగులోనే. తెలుగుపాటల ఒడిలో ఊయలలూగతా నిదరపోతిమి మేము. మా జతలో ఆవులూ జీవాలూ గువ్వలూ మానులూ మబ్బులూ అన్నీ నిదరపోయినాయి. ఇన్ని మాటలేల, రెయ్యమ్మే రవంత పొద్దు తూగిడించింది తెలుగుపాటల తియ్యదనానికి.

పొద్దుపొద్దున్నే లేచి మొకాలు కడిగి బండ్లను బయల దేలించితిమి. అక్కడకు దగ్గరే పెద్ద సప్పులమ్మ పరస. పరస బయలుకు చేరుకొంటిమి. బయలుకు నాలుగు పక్కలా సుంకం వసూలు చేసే గుడారాలు ఉండాయి. జీవరాసులకు ఒకరకం, బండ్లకు ఒకరకం, లారీలకు ఒకరకం సుంకాన్ని వసూలు చేస్తా ఉండారు. మేమూ సుంకాన్ని కట్టి లోపలకు పోతిమి.

లోపల లెక్కలేనంత మంది జనం వరసలు వరసలుగా గూటాలను నాటి వాళ్లవాళ్ల ఎద్దుల్ని కట్టేసుండారు. మా బండ్లను ఒక తావున నిలిపితిమి. బండ్ల చుట్టూ కంబళి పరదాలు కట్టి గుడారాలను చేసుకొంటిమి. కింద వరికసువును పరుచుకొని, కసువుపైన చాపలనో కంబళ్లనో పరుచుకొంటిమి. ఒకపక్కగా వంటకోసం పొయ్యిని పెట్టి, కట్టెలనూ ఏనాలనూ అక్కడపెట్టుకొంటిమి. ఇంక మా బేరాలు మొదలయినాయి.

నానా దిక్కులవాళ్లూ పరసలోకి దిగిండారు. కొనేవాళ్లూ అమ్మే వాళ్లూ దళారులూ నిండిపోయిండారు. ఎద్దుల బేరాలు ఎట్లుండా యంటే; అమ్మేవాడు తన ఎద్దుకు ఒక వెల చెప్తే, కొనేవాళ్లు ఇంకొంచెం తగ్గించి అడుగుతారు. కుదురుతా కుదురుతా ఉండగా ఇద్దరూ ఒక దగ్గర బిగుసుకొంటారు. ఇంత వరకూ పై బేరం. ఇంక దళార్లు వచ్చి దూరి లోబేరానికి దిగుతారు. చుట్టుముట్టిన వాళ్లకు కనపడకుండా కొనేవాడి చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకొని చేతిమీద తువ్వాలుని వేస్తాడు దళారి. ఆ ముసుగులో వేళ్లను పట్టి చూపుతూ ఒక వెలను కుదిరిస్తాడు. అనెంక అమ్మేవాడి చేతిని అట్లే ముసుగులోకి తీసుకొని వేళ్లతోనే వెలను చెప్తాడు. ఇట్లా లోబేరం జరిపి జరిపి నాలుగయిదుసార్లకు ఇద్దర్నీ ఒక కొలిక్కి తెస్తాడు దళారి. పరస జరిగినన్నినాళ్లూ బండ్ల దగ్గర ఇదే సందడి.

ఒకపక్క మా బండ్ల దగ్గర బేరాలు జరగతా ఉంటే, ఇంకొకపక్క పలకల మోత నడుమ, ఒక ఒంటెద్దు బండి తిరుగుతా ఉంది. దానికి రెండు పక్కలా తెరాటబొమ్మల తడకల్ని కట్టిండారు. బండినింకా చిన్నచిన్న వన్నెల కాగితాలు ఎగిరి వచ్చి పడతా ఉంటే జనం ఏరుకొని చూస్తా ఉండారు. “రాజకుమారుడు ఎన్టీరామారావూ మాయలఫకీరు ఎస్వీరంగారావుల భయంకర పోరాట పాతాళభైరవి, నేడే చూడండి” అని బాకాలో అరిసి చెప్తా ఉండారు. ఇంకొకపక్క మల్లీశ్వరి భానుమతి ఆటపాటల్ని వర్ణిస్తూ ‘మల్లీశ్వరి’ బండి. దిమ్మరాట వాళ్ల బండి, కేళికల వాళ్లబండి...అన్నీ బాకాల ప్రచారంతో పరసను హోరెత్తిస్తా ఉండాయి. అంతా తెలుగే ‘మన కుంపిణీ ఇలాకా మాదిరిగానే ఈ రాజా ఇలాకాలో కూడా అంతా తెలుగే నడస్తా ఉందే’ అని ఆశ్చర్యపోతిమి మేము.

“అబ్బబ్బా, మనము ఈ పొద్దు పాతాళభైరవిని చూసే తీరాలరా” అన్నాడు రాంగ్సామి.

“రేయ్ నేను ఓసూర్లో పాతాళభైరవిని చూసేస్తి, మల్లీశ్వరికి

ప్రజల భాషలో పరిపాలించేదే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం

పోదాము, దాంట్లో భానుమతి భలే కుణుస్తుందంట" అన్నాడు పుట్టిగాడు. మా ముగ్గురికీ తెరాట తిక్కలు తలకెక్కేసింది.

మా పెద్దోళ్లకి వినపడకుండా మాలోమేమే గుసగుస మాట్లాడుకొంటా, ఎపుడు పొద్దు మునుగుతుందా అని ఎదురు చూస్తా ఉండాము. మేము ఒక ఒప్పందం చేసుకొంటిమి. ఎవరి ఎద్దులు ముందుగా అమ్ముడుపోతే వాడు అందరికీ తెరాట సెలువు (కర్చు) పెట్టుకోవాల అనే ఒప్పందం అది.

ఒకొకరి ఎద్దులకూ బేరాలు వస్తా ఉండారు. మేము కుషీగా ఎద్దుల్ని అట్లాయిట్లా తిప్పి చూపిస్తా, నోళ్లను గింజి పళ్లను చూపిస్తా, సుడుల్ని చూపిస్తా సిపాయిల మాదిరిగా పనిచేస్తా ఉండాము. ఎద్దులకు మేతానీళ్లూ సిస్తుగా చూస్తా ఉండాము. ఎద్దులు వెలబోతే రాత్రి తెరాటలకు కాసులు గుంజాల కదా, అందుకనే పెద్దోళ్ల కళ్లలో పడేనట్ల పని చేస్తా ఉండాము.

పొద్దుమునిగింది కానీ ఒక్క ఎద్దూ అమ్ముడవలేదు. "అబ్బా వరస చూసుకోని వస్తామబ్బా" అని బేలాడినాడు టీరాంగ్సామి. వీడు టీ తాగేది నేర్చి, టీ కావాలని ఎప్పుడూ ఇంట్లోవాళ్లని పీడిస్తా ఉండెనంట. అందుకే వీడిని టీరాంగ్సామి అనేది.

"ఏయ్, ఎద్దో ఆవో దూడో ఏదైనా అమ్మనీ ఉండ్రా, ఇప్పుడు కాసుల్లేవు. నీ పాటికి నువ్వు పరసకుపోతే, బేరగాళ్లకి ఎద్దుల్ని తిప్పి చూపించేది ఎవరు?" అని గదిరేసినాడు ఆయప్ప. ఇంక మా వాళ్లూ మమ్మల్ని అట్లే కుమ్ముతారు అనుకొని ఉసురుతీయకుండా మూసుకొని పడుకొంటిమి, రేపు చూడబోయే తెరాటలని కలలుకంటా.

పొద్దిన్నే లేచేసరికి పరసంతా రకరకాల తెలుగు పలుకులతో దణి(ధ్వని) పలకతా ఉంది. కళ్లను ఉజ్జుకొంటా మాయబ్బ దగ్గరకు పోయి, "ఏలబ్బా మన ఊర్లట్లానే ఈ తావులంతా తెలుగోళ్లే ఉండారే" అని అడిగితిని.

"అబ్బయ్యా, జీవాలని కొనేకి క్రిష్ణగిరి, దరుమపురి, సేలం, కోయంబత్తూరు, మైసూరు, బెంగుళూరు, తుముకూరు, కోలారు, బళ్లారి, చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం తావుల్నింకా జనాలు వస్తారు. ఈ తావుల్లో అంతా తెలుగోళ్లే జాస్తి, కన్నడమోళ్లూ తమిళోళ్లూ ఉంటేనూ వాళ్లకీ తెలుగు వస్తుంది. ఇక్కడ బేరాలన్నీ తెలుగులోనే నడస్తాయి. దానికనే రకరకాల తెలుగు మాటలు వినపడతా ఉంటాయి పరసల్లో" చెప్పినాడు.

మా జతకు పెద్దరెడ్డోళ్ల సేద్యగాడు ఒకడు వచ్చిండాడు. "పెద్దరెడ్డి కొడుకు ఓసూర్లో శానా పెద్ద సదువు సదవతా ఉండాడంట అనెంక బెంగుళూరుకు పొయి బియ్యే బియ్యాల డింగ్రీ సదవతాడంట" అని జంబాలు చెప్పతా ఉంటాడు వాడు. దానికనే వాడికి డింగ్రీ లింగడు అని అడ్డపేరు పెట్టిండాము. వాళ్ల ఎద్దులను కూడా అమ్ముకోని రమ్మని మాయబ్బవాళ్లకి అప్పగించి, ఈ డింగ్రీగాడిని పంపించి ఉండారు పెద్దరెడ్డి. వాని అదృష్టమేమో, ముందుగా వాళ్ల ఎద్దులు మంచి వెలకు అమ్ముడయిపోయె. బిడువుగా కూకోనుండేది ఎందుకని మా ముగ్గురికి తోడుగా ఉండాడు.

ఎద్దులమ్మిన కాసుల్లో వానికి పగ్గం కాసులని వస్తాయి. ఐదు రూపాయల్ని సెలవుకు తీసుకోనుండాడు. మేము ముగ్గరమూ వానిని బుట్టలో వేసుకొంటిమి. రాంగ్స్వామిగాడూ డింగ్రీగాడూ మెల్లిగా తప్పించుకొని పోయి, ఏఏ కొటాయిలో ఏఏ తెరాట ఆడుతుందో తెలుసుకోని వచ్చేసిరి. పొద్దు మునిగిందో లేదో, మెల్లగా ఒకొకరమూ పరసలోకి జారుకొంటిమి. నలుగురమూ ఒక తావున కలుసు కొంటిమి.

కొత్తగా వచ్చిందని ముందుగా మాయాబజారుకు తోడుకొని పోయినాడు డింగ్రీ. ఆటచీటి ఒకొకరికీ ఆరు అణాలు, నలుగురికీ కలిపి ఒకటిన్నర రూపాయి.

“మన ఓసూర్లో అయితే మూడణాలే, ఇక్కడ డబల్‌డబ్రా, నా కొడుకు పరసజంబం వెలపెట్టిండాడు” అన్నాడు డింగ్రీలింగడు.

“వానికీ తెలుసులేరా, మనట్లా పరసజంబం నాయాళ్లు వస్తా రని” పుట్టిగాని మాట.

సరేలే అనుకొని ఒక రూపాయకి కల్యాణికారాలూ ఇంకొక రూపాయికి వేసిన సెనక్కాయలూ కొనుక్కొని కొటాయిలోకి దూరి, ఇసకను ఉద్దలు చేసికొని వాటిమీద కూకొంటిమి. తినేకుల్లోకి నలుగురమూ నాలుగుచేతులూ పెడతా ఉండగానే ‘నమో వెంకటేశా నమో తిరుమలేశా’ పాట వినపడింది. గంటసాలప్ప గొంతును వింటానే అందరమూ గప్‌చిప్.

తినేకులు నంజుకొంటా, మంచి సీన్లు వచ్చినపుడు ఒకరి నొకరం గుద్దుకొంటా కుషీకుషీగా మాయాబజారుని చూసేస్తిమి. అది అయిపోతానే ఇంకొక మూల నుండే ఇంకొక కొటాయికి పారిపోతిమి. దాన్లో పాతాళభైరవి. జనాలంతా ఆటచీట్లకోసం కిందేట్లు మిందేట్లు పడతా ఉండారు. మా డింగ్రీ లింగడు బలే గాటీ నాయాలు, బలమై నోడు, జనాన్ని తోసుకొని పోయి నాలుగు చీట్లు తెచ్చేసినాడు. వాని నిక్కరు పంచరైపోయిండాది, బనీనంతా చెమటతో నానిపోయిండాది. వాని తావ కాసులు కూడా అయిపోయె. తినేకి ఏమిరా చేసేదని మా నిక్కర్లను తడికితే నాలుగణాలు ఎనిమిదణాలూ తూటు కాసులూ చిక్కె. వాటితో చెక్కిలాలు కొనుక్కొని లోపలికి పోయి పాతాళభైరవిని చూసేస్తిమి.

ఎప్పుడో నడిరేయి దాటినంకనో చుక్కపుట్టేకి ముందరనో దొంగలట్లా వచ్చి, మా గుడారం అంచులోని వరి కసువులో దూరు కొనేస్తిమి. అప్పటికైనా ఆ పాడు తెరాటలు మమ్మల్ని వదిలితే కదా! మాయలపకీరు కూతలూ రామారావు చేతలూ నాగేశ్రావు సావిత్రిల విరహబాధలూ కలలై వచ్చి మా కళ్లకింద దూరినాయి. వెలుగయి ఎండెక్కినా మేము నిదరపోతానే ఉండాము.

మేము కనపడక ఎక్కడెక్కడో వెతికేసిరి మా పెద్దోళ్లు. కడసీగా ఎద్దులకు వెయ్యడానికి వరికసువును ఎత్తిత్తే గొరకలు కొడతా పడుండాము మేము. మా పిర్రల్ని వాయించి లేపిరి. లేచి చెరువు తట్టుకుపోయి మొకాలు కడుక్కొని వస్తిమి. పెద్దోళ్లు వంటపనికి దిగి, బేరగాళ్లకు ఎద్దుల్ని చూపించేపనిని మాపై పెట్టిరి.

బాగా ఎండెక్కింది. కడుపులో ముద్దపడింది. కళ్లు ఈడస్తా ఉండాయి. రాత్రంతా రంగారావు, రామారావు నాగేశ్రావు సావిత్రమ్మల పాలైపోయిన నిద్రమ్మ మమ్మల్ని నెట్టి తోస్తా ఉంది. బేరాలు నడిచే తావున గుర్రుపెట్టి నిద్రపోరాదంట. ఎవరి బండి దగ్గరా నిద్ర పోనియ్యరు. ఎట్లో మెల్లిగా వరి కసువులోకి దూరుకొనేసి నాడు టీరాంగ్స్వామి. అట్లే డింగ్రి లింగడూ పుట్టిగాడూ అవులిస్తా గుద్దుకొచ్చిన పెట్టకోడి తావుల్ని చూసినట్లు వెతుక్కొంటా ఉండారు. నాపని అట్లే ఉందికానీ, మాయబ్బను చూసి దిగులుతో నిదరను దూరం చేసుకొంటా ఉండాను.

రాంగ్స్వామిగాని మొకంపైన ఉండే కసువు కొంచెం తొలగింది. బండికిందనింకా చూస్తే ఇరుసలో కందెన కనబడింది. నాకు రాత్రి చూసిన మాయల పకీరు గుర్తుకొచ్చినాడు. ఒక కడ్డితో కందెనను అద్ది టీరాంగ్స్వామికి మీసాలూ గడ్డాలూ కోరలు పెట్టి తమాస చూస్తా ఉండాను. ఆ తమాసలో నా నిదర దూరమయింది. అట్లే పుట్టిగాడినీ డింగిరిగాడిని వెతకి పట్టి, నిద్రపోతుండే వాళ్ల మొకాలనీ సింగారిస్తిని.

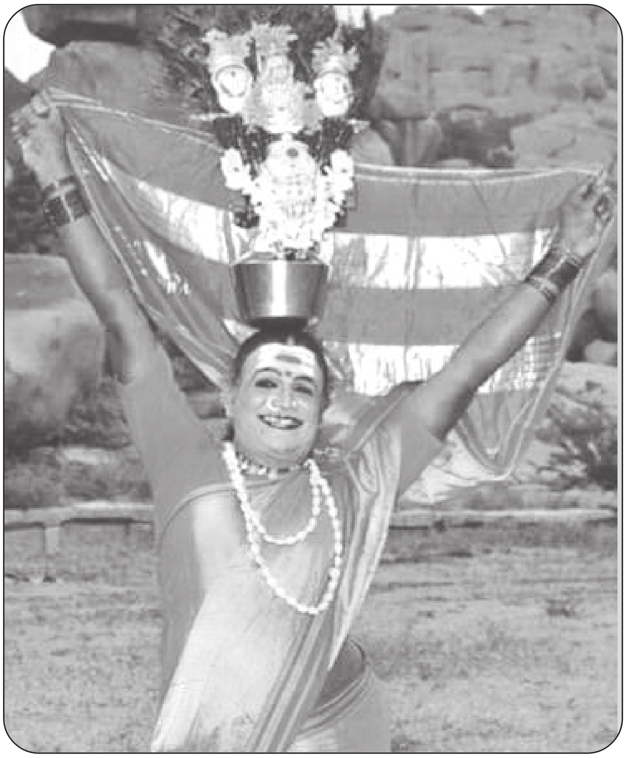
అంతలో పుట్టిగాని ఎద్దులకు బేరగాళ్లు వచ్చిరి. వాళ్లబ్బ గట్టిగా “పుట్టిగా పుట్టిగా” అని రట్టు చేస్తే, నేను వాడి కాళ్లను గిల్లితిని. వాడు ఎగిరిపడి లేచి ఇవతలకు వచ్చినాడు. బేరగాళ్లు వాని మొకాన్ని చూసి పడిపడి నగతా ఉండారు. అపుడే లేచి వచ్చిన రాంగ్స్వామిగాడు కూడా పుట్టిగాడిని చేసి నగతా ఉంటే, వీడు వాన్ని చూసి నగతా ఉండాడు. సమయానికి డింగ్రీగాడు కూడా వచ్చినాడు. ఇంక చూసుకోండి, వాళ్లు ముగ్గురూ ఒకర్ని చూసి ఒకరూ, ఆ ముగ్గుర్నీ చూసి అందరూ నగినగి చచ్చిరి. ఇంక ఆ పగలు కంటిమీదకు కునుకు వచ్చింటే ఒట్టు.

ఇట్లే రెండుమూడునాళ్లు సువర్ణసుందరీ మల్లీశ్వరీ తెరాటలూ, కేళికలూ, తోలుబొమ్మలాటలూ, దొమ్మరాటలూ అన్నిటినీ చూసేస్తిమి. మా గొడ్లలో కొన్ని తప్ప అన్నీ అమ్ముడయిపోయినాయి. మా అబ్బోళ్లు వేరే ఎద్దుల జతల్ని కొనుక్కొన్నారు. మిగిలిన కాసులతో తినేకుల్ని కొని సంచుల్ని నింపిరి. బాలనాగమ్మ, సారంగధర చరిత్ర, సహస్ర శిరచ్ఛేద అపూర్వ చింతామణి, పెద్ద బాలశిక్ష, కైవారం తాతగారి చరిత్ర వంటి పొత్తాలను కొనిరి. అనెంక, అమ్మగా మిగిలిన కొత్తగా కొన్న గొడ్లను తోలుకొని అక్కడక్కడా టెంకి వేస్తా ఊరుకు చేరు కొంటిమి.

(తరువాయి వచ్చే సంచికలో...)

ధారావాహిక

జోగిని మంజమ్మ ఆత్మకథ ⑤

కన్నడ మూలం
డా.చంద్రప్ప సొబటి

అనువాదం
రంగనాథ రామచంద్రరావు
90597799289

(గత సంచిక తరువాయి...)

జీవితం దుర్భరంగా ఉందని రోజుకొక ఆట దొరుకుతుందా?

వేరే ఇల్లు వెదుక్కున్న తరువాత ట్యూషన్ చెప్పడానికి కుదరలేదు. అప్పుడు నాకు తెలిసింది కేవలం కథ చెప్పడమే. కథ చెప్పడం మొదలుపెట్టి చుట్టుపక్కలున్న పల్లెలకు వెళ్ళేదాన్ని. పల్లెల్లో మేము చెప్పే కథలు ప్రతిరోజూ ఎవరు వింటారు? దాంతో ఆ వృత్తి కష్టమైంది. మా జీవనం దుర్భరంగా ఉందని రోజుకొక ఆట దొరుకుతుందా? లేదు. ఒక్కొక్క రోజు ఆట దొరకేదే కాదు. అవకాశాలు ఉండేవే కావు.

అప్పుడు జీవినం సాగించడం దుర్భరమైంది.

జీవనానికి ఏదో ఒక ఆసరా ఉండాలని ఇడ్లీలు చేసుకుని అమ్మడం మొదలుపెట్టాను.

ఉదయం అయిదు గంటలకు లేచి ఒకటిన్నర కేజీ పిండితో ఇడ్లీలు చేసుకుని, టిఫిన్ బాక్స్‌లో చట్నీ నింపుకుని అమ్మకానికి ఊళ్ళో వెళ్ళేదాన్ని. కొద్దిసేపట్లోనే ఇడ్లీలన్నీ అయిపోయేవి.

అప్పుడు నాకు 'ఇడ్లీ జోగమ్మ' అని పేరుపడింది. అందరూ అదే పేరుతో పిలిచేవారు.

ఇడ్లీలు అమ్మడానికి వీధివీధికి తిరగాల్సి వచ్చేది.

అప్పుడు పిల్లలు, వారి తల్లితండ్రులు వారి పిల్లలకు ట్యూషన్ చెప్పమని వొత్తిడి పెట్టారు.

దాంతో సాయంకాలం ట్యూషన్ మొదలుపెట్టాను. ఇరవై మంది పిల్లలు రాసాగారు. ఇలా ఒక సంవత్సరం గడిచింది. అప్పటికే ఊరిజనం నాకు అత్యంత ఆత్మీయులయ్యారు. గ్రామ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల్లోనూ పాల్గొనేదాన్ని.

ఒకరోజు నలుగురైదుగురు నా దగ్గరికి వచ్చి "మీరొక్కరే కథ చెబితే బాగుండదు. ఈ గ్రామం పక్కనే ఉన్న గొల్లరహళ్ళిల్లో సోమక్క అనే జోగిని ఉంది. ఆమె నీలా కథలు చెబుతుంది. ఆమెతో కలిసి మీ ఆట ప్రదర్శిస్తే బాగుంటుంది. ఆమెను ఒక రోజు ఇక్కడికి పిలిపిస్తాం. మా ఊళ్ళో ఒక రోజు ప్రదర్శించండి" అన్నారు.

నేను సంతోషంతో ఒప్పుకున్నాను.

ఊరు నా మీద పెట్టిన అభిమానానికి నేను కాదనలేకపోయాను.

నా నృత్యకళ అభివృద్ధికి ఆ ఊరువారి కానుక గొప్పది.

కళను నేర్చుకుంటున్న ఆ రోజుల్లో నన్ను ఎంతగానో ప్రోత్సహించారు.

ఇంటి కొడుకులా, కూతురులా నన్ను చూసుకున్న గ్రామమది. ఆ గ్రామస్థులకు నా హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు.

చెప్పినట్టే వాళ్ళు ఒక రోజు సోమక్కను పిల్చుకొచ్చారు. 'జోగిని కళ'లో ఆమె పరిణతురాలు. గురువు కాళవ్వ జోగిని దగ్గర నేర్చుకుంది. ఆమెతో కలిసి వేలాది ప్రదర్శనలు ఇచ్చిన వ్యక్తి. నాతో చాలా తొందరగా, చక్కగా కలిసిపోయింది. నాకు అవగాహన కలిగిస్తూ ప్రదర్శన ఇచ్చింది.

జనం చాలా సంతోషపడ్డారు.

కలెక్షన్ కూడా బాగా అయ్యింది.

నేను పాడటం, నృత్యం చేయడం చూసిన సోమక్క ఇక్కడి నుంచి వెళ్ళిన తరువాత కాళవ్వకు నా గురించి చెప్పింది. వాళ్ళిద్దరూ నా కోసం వచ్చారు. నిజానికి అంతకన్నా ముందే నేను కాళవ్వను ఒకసారి చూశాను. అయితే పరిచయం ఉండలేదు. నేను జోగమ్మ అయిన రోజున మా మామయ్య గాందెమ్మ కాళవ్వ జోగమ్మను పిల్చుకుని వచ్చాడు. ఆమెకు నన్ను పరిచయం చేసి ఆమెతో, 'నీలా నాటకాలు ప్రదర్శించడం మంజుకు నేర్పు' అని చెప్పాడు. ఆమె

కూడా అందుకు అంగీకరించింది. అంతే నేను ఎన్నడూ ఆమెను కలువలేదు.

పైగా కాళవ్వ గురించి జోగమ్మలలో చాలా కథలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. ఆమె మంచిదికాదు. పెద్ద మంత్రగత్తె, ఆమె దగ్గరికి పోతే ఆ జోగమ్మలకు చేతబడిలాంటివి చేయిస్తుంది. మళ్ళీ వాళ్ళని తిరిగి పంపదు. తన దగ్గర చాకిరీకి పెట్టుకుంటుంది. ఆమె వెంబడి వెళ్ళినవాళ్ళు ఎవరూ అభివృద్ధిలోకి రాలేదు. అందువల్ల నువ్వు వెళ్ళనే వద్దని చెప్పారు.

ఆ మాటలనే నమ్మిన నేను ఆమె దగ్గరికి వెళ్ళనే లేదు.

అయితే సోమక్క చిలకనట్టికి కాళవ్వను పిల్చుకుని వచ్చింది.

అలా వచ్చినామె మా మామ ఇంటి దగ్గరికి రాలేదు.

"హోటల్లో కూర్చుందాం రా" అని సోమక్క పిలిచింది.

నేను రానన్నాను.

అయినావదల్లేదు.

పట్టుబట్టి పిల్చుకునిపోయింది.

దారంతా ఏవేవో ఆలోచనలు.

తల్లితండ్రుల నుంచి, ఇంటివాళ్ళ నుంచి లభించని ప్రేమ ఆ ఊళ్ళో దొరికింది.

నన్ను ఎల్లమ్మ, హులిగమ్మ, దేవి అనుకున్నారు.

ఇంటికి పిల్చుకునిపోయి పాదపూజ చేశారు.

నలకంబళి గద్దెను వేసి కూర్చోబెట్టి పూజ చేశారు.

ఇంత గౌరవ మర్యాదలు ఎవరి నుంచీ, ఏ ఊళ్ళోనూ దొరకలేదు.

కాళవ్వ ఈ ఊరిని విడిపించి, తీసుకుపోయి ఎక్కడికి పంపేస్తుందో? నన్ను కొట్టి, తల్లిలాంటి ఊరి నుంచి తరిమేస్తుందో ఏమో అనే భయం కలిగింది. ఆ భయంతోటే వెళ్ళి ఆమెముందు నిలబడ్డాను. నమస్కారమూ చేయలేదు. వృద్ధులు, తమకంటే పెద్ద అయిన జోగమ్మలను చూసినపుడు నమస్కారం చేయాలనే సంప్రదాయం జోగమ్మలలో ఉంది. ఆమెను చూసినపుడు భయం వేసిందే తప్ప నమస్కరించాలనే ఆలోచన రాలేదు.

నేను దూరంగా నిలబడ్డాను.

దగ్గరికి రమ్మని పిలిచి 'డాన్స్ బాగా చేస్తావట. చెయ్ చూద్దాం' అని –

గావారాజ నీవు మంచన మలగిదవను

బహు సుందర తానిరుతిహను

తన్ననె రాగవను మన తన్ననె పాడితే

తరుణ కాలవేనె ఇదు వరనకురితు మనవి

– అనే పాటను పాడింది.

ఇష్టంలేని మనస్సుతో పాటకు నృత్యం చేశాను.

అది చూసి,"బాగాచేస్తావు. నువ్వు మా వెంబడి వచ్చెయ్.

రోజుకొక్క ఆట దొరుకుతుందా...

త్వరలోనే పక్కనున్న హారనాళ గ్రామంలో 'యల్లమ్మ నాటకం' వేస్తున్నాం. నువ్వూ ఒక పాత్ర వెయ్. అప్పటివరకు మా దగ్గరికి వచ్చి తర్ఫీదు తీసుకోవాలి" అని చెప్పి వెళ్ళింది.

అప్పుడు ఈమె వెంబడి వెళితే ఏం చేస్తుందో?

ఈ ఊరి జనం ఎందుకన్నా సోమవ్వ పరిచయం చేశారని తిట్టుకుంటూ ఇంటికి వెళ్ళాను.

భోజనం చేయబుద్ధికాలేదు.

ఆ రోజు నిద్రపట్టనే లేదు.

అయినా మరుసటి రోజు ఆమె దగ్గరికి వెళ్ళాను.

కాళవ్వ గురించి భయం ఉన్నప్పటికీ ఊరి జనం పెట్టుకున్న ప్రేమ కోసం అక్కడికి వెళ్ళాను.

అయితే జోగమ్మలు చెప్పిన దానికన్నా భిన్నమైన గుణాలు, జీవిత విధానం, కాళవ్వలో కనిపించింది. ప్రేమతో 'జోగిని నృత్యకళ' నేర్పింది. ఈ రోజు కళాకారిణిగా అభివృద్ధి చెందటానికి కాళవ్వనే కారణం.

అలాంటి జోగమ్మ నాకు గురువుగా దొరకటం నా పూర్వజన్మ పుణ్యం.

మగజోగమ్మల నాటక బృందం మాదొక్కటే !

మగజోగమ్మలు, మంగళముఖులమైన తాము ఇతరులకన్నా తక్కువకాదు అని ఈ రోజు అనేక పనులు చేసిచూపిస్తున్నారు. ఇది మంచి మార్పు. మేము ఇతర కళాకారులకన్నా తక్కువకాదని నిరూపించాలని మా అందరికి కాళవ్వ జోగమ్మ ఆ రోజే చెప్పింది. అందువల్లనే 'యల్లమ్మ నాటకం' ప్రదర్శిస్తున్నాం. ఆ కాలంలో

మగ జోగమ్మల బృందాలు తయారు చేసి వాళ్ళకు జోగిని నృత్యం నేర్పుతూ...

మగజోగమ్మలు నాటకాలు ప్రదర్శిస్తున్న బృందం మాదొక్కటే. ఆ బృందం నాయకురాలు కాళవ్వ జోగమ్మ. మా బృందం శ్రీ రేణుక యల్లమ్మ, బడవి లక్ష్మమ్మ అనే నాటకాలను ప్రదర్శించేది. ఆ నాటకాలలో వచ్చే ఆడ, మగ పాత్రలన్నీ మేమే వేసేవాళ్ళం. అక్కడ మగవాడు ఆడదానిలా, ఆడది మగవాడిలా నటించే అవకాశాలు దొరికేవి. ఆ పాత్రలు మాలాగే మగవాడు ఆడదానిలా, ఆడది మగవాడిలా కనిపించేటటువంటివి. అందువల్ల ఆ నాటకాల్లో వచ్చే పాత్రలను మనసారా అనుభూతి చెందేవాళ్ళం. నేనైతే ఒకే నాటకంలో అయిదారు పాత్రలు నిర్వహించేదాన్ని. కాళవ్వ జీవించినంత కాలం నేను శ్రీరేణుక యల్లమ్మ నాటకంలో కామధేనువు, గౌడసాని, గంగమ్మ, నాగేంద్రుడి పాత్రలను చేసేదాన్ని. అంతేకాకుండా నాటకం మధ్య మధ్యన డ్యాన్స్ చేసేదాన్ని.

అంటే పరశురాముడు జన్మించే వరకు నాటకం మధ్య మధ్యన నృత్యం చేసేదాన్ని. మా ఆసక్తి లేదా నాటకం గొప్పదనం కోసమో నృత్యం చేస్తుండలేదు. మా బృందం కడుపు నింపడం కోసమే ఇలా నృత్యం చేస్తుండేదాన్ని. అప్పుడు200 రూపాయలకు ఒక నాటకం ప్రదర్శిస్తుండేవాళ్ళం. ఆ నాటకం చేస్తున్నప్పుడు నాటకం మధ్యన చుడీదార్ వేసుకుని డాన్స్ చేసేదాన్ని. ఇలా చేయడం వల్ల నాటకానికి, మా సంప్రదాయానికి అన్యాయం చేస్తున్నామని దుఃఖం కలిగేది. కళను అవమానిస్తున్నామని అనిపించేది. అయినా కడుపు తిప్పల తప్పని పరిస్థితుల వల్ల ఇలా చేస్తున్నాం.

డాన్స్ చేస్తే ప్రేక్షకులు కొంత డబ్బు ఇచ్చేవాళ్ళు.

కొందరు రూపాయి, రెండు రూపాయల నోట్లను దండగా గుచ్చి మా మెడలో వేసేవాళ్ళు.

ఆ కాలంలో అయిదు రూపాయలు ఇచ్చినవాడు గొప్పదాత. ఎవరైనా అయిదు రూపాయలు ఇస్తే చాలు ఆ రోజు మా బృందంలోని వారందరికి సంతోషం కలిగేది. ఈ రోజు అయిదు వందల రూపాయలు ఇచ్చినా ఆ సంతోషం దొరకదు. 500 రూపాయల నోటును చూసినప్పుడంతా1990లో ఎచ్.ఎల్. నాగేగౌడగారు ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమం గుర్తుకొస్తుంది. ఎందుకంటే ఆ కార్యక్రమంలో నృత్యం చేసినపుడు నాగేగౌడగారు పదిరూపాయలు ఇచ్చారు.

అబ్బా ! పదిరూపాయలు ఇచ్చారుకదా అని చాలా సంతోషంతో నృత్యం చేస్తూ ఆ నోటును నోటితో అందుకున్నాను.

అది చూసి శ్రీమతి చిందోడి లీలాగారు 500 రూపాయల నోటు తీసుకోమ్మని పెట్టారు.

500 రూపాయల నోటు చూడటం అదే మొదటిసారి.

ఇదేమిటిది ఇంత పెద్దగాఉంది, ఇది ఏ నోటు, దొంగ నోటుకాదుకదా అని అనిపించింది.

ఆ రోజు మా కార్యక్రమంకన్నా ఆ 500 రూపాయల నోటు గురించే ఎక్కువగా చర్చ జరిగింది.

బడవి లక్ష్మమ్మ నాటకంలో కాళవ్వ దేవి (అంటే హులిగమ్మ) పాత్రను నటిస్తే, నేను లక్ష్మమ్మ పాత్రను నటించేదాన్ని. ఆ నాటకంలో లక్ష్మమ్మకు పధ్నాలుగు మంది పిల్లలు. నా తల్లికి కూడా చాలామంది పుట్టారు. ఆ కారణంగానే నేను ఆ పాత్రను చాలా ఇష్టపడేదాన్ని. ఆ పాత్రను పోషిస్తున్నప్పుడల్లా అమ్మ జీవితం గుర్తుకొచ్చేది. ఆ పాత్రద్వారా మా అమ్మ జీవితాన్ని అనుభవిస్తున్నాననే భావన కలిగేది.

కాళవ్వ చనిపోయిన తరువాత రేణుక ఎల్లమ్మ, చాకలి మాళమ్మ, కొరవంజి పాత్రలను చేస్తుండేదాన్ని. ఈ పాత్రల కంటే నాకు గౌడసాని, పరశురాముని పాత్రలు చాలా ఇష్టమయ్యేవి. ఆ పాత్రలను చేస్తున్నప్పుడు కలిగేటంత సంతోషం ఆ పాత్రల్లో కలగదు. గౌడసాని పాత్ర అయితే చాలా చక్కగా చేసేదాన్ని. నాటకం ఆరంభంలో అహంకారంతో మెరిసేటటువంటి పాత్ర; సగం నాటకం తరువాత రేణుక యల్లమ్మ శాపానికి గురై కటిక పేదరికాన్ని అనుభవించే పాత్ర అది. ఈ రెండు సందర్భాలను ఇష్టంతో నటించేదాన్ని.

గౌడసాని పొగురుబోతు అభినయాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు ఒకసారి నాటకాన్ని చూస్తున్న ప్రేక్షకులు, "ఎంత మురిసిపోతావో మురిసిపోమ్మా, ముందుంది ముసళ్ళ పండుగ" అని అనే మాటలను విన్నాను. గౌడసాని పేదరాలు అయిన సందర్భంలోనూ అంతే చక్కగా చేశాను.

నేను అసలే ఏడ్పుగొట్టుదాన్ని. గౌడసానికి పేదరికం వచ్చినప్పుడైతే ప్రతినాటకంలోనూ ఏడ్చేదాన్ని. నా ఏడ్పు చూసి ఆడవాళ్ళే కాదు, మగవాళ్ళు ఏడ్చారు. పొగరుతో మండిపోయే గౌడసాని పాత్రను, ఆ ఏడ్పులో మరిపించేదాన్ని. అందువల్ల ఆ

మగ జోగమ్మల బృందంతో...

పాత్ర నాకు చాలా పేరు తెచ్చిపెట్టింది.

పరుశురాముడి పాత్రను చేసిన అనుభవం దీనికన్నా భిన్నమైంది. నేను జీవితంలో మగవాడిగా బతకలేదు. ఓ పాత్రలోనైనా మగవాడిగా కనిపిస్తానుకదా అని అనుకుని చేసేదాన్ని. ఇప్పుడు 'మోహినీ భస్మాసుర' నాటకాన్ని చేస్తున్నాం. మా బృందానికి చాలా మంచి పేరు తెచ్చిన నాటకమది. ఆ నాటకంలో భస్మాసురుడి పాత్రను చేస్తున్నాను. ఆ పాత్ర అభినయాన్ని చూసిన జనంలో కొందరు ఎన్.టి.ఆర్.లా నటిస్తున్నావని, మరికొందరు డా. రాజ్‌కుమార్, మరికొందరు వజ్రముని అభినయాన్ని నీలో చూస్తున్నామని అన్నారు.

'మోహినీ భస్మాసుర' నాటకం రాసినటువంటిది. అయితే 'శ్రీయల్లమ్మ నాటకం' మౌఖికంగా ఒకరి నుంచి మరొకరికి వచ్చింది. నేను కాళవ్వ జోగమ్మ నుంచి నేను నేర్చుకున్నాను. ఆమె తన గురువు 'యల్లప్ప జోగమ్మ' నుంచి నేర్చుకుంది. యల్లప్ప బళ్ళారి జిల్లా సుండూరు తాలూకా చోరనూరు' గ్రామస్థుడు. ఆయన తన గురువు దగ్గర నేర్చుకున్నాడని కాళవ్వ చెప్పేది. నేను కాళవ్వ ఒత్తిడి వల్ల ఈ రంగానికి వచ్చినదాన్ని. లేదా ముఖానికి రంగు పూసుకున్నదాన్ని.

నా ముఖానికి మొదటిసారి రంగు పూసింది బసలింగమ్మ అనే జోగమ్మ. ఆమె లింగాయత సముదాయానికి చెందింది. గొప్ప వంశానికి చెందింది. ఐశ్వర్యవంతుల కుటుంబానికి సంబంధించింది. పరుశురాముని పాత్రను అత్యంత అద్భుతంగా నటించేది. అలాంటి వారి తర్ఫీదులో నేను నైపుణ్యాన్ని సంపాదించినదాన్ని. అందువల్ల అభినయం నాకు కరతలామలకమైంది.

అంతేకాకుండా గురువు కాళవ్వ జోగమ్మను నేను ఎన్నటికీ మరిచిపోను.

నేనేమైనా ఈ 'జోగిని కళ'లో పేరు సంపాదించివుంటే అది ఆమె ఆశీర్వాదం వల్లనే.

ఆ రోజు కాళవ్వ జోగమ్మ నన్ను ఈ రంగానికి తీసుకుని రాకపోయివుంటే నేనెక్కడ ఉండేదాన్నో ఊహించలేను.

అందరిలా ఓ సామాన్యమైన జోగమ్మలా ఉండేదాన్నని మాత్రం చెప్పగలను.

కవిత

మరిగి మరిగి తరిగిపోగా...

మరిగి మరిగి తరిగి
    పరవళ్లు తొక్కే
నీటి హొయలు చూశావా?
మంట కైపెక్కి
    కణలికణలి
తరిగిపోతున్న
    వయస్సును గమనించావా?
జీవితమంతా కాలిపేలి
అడుగులోకి చేరిన
    ప్రాణాలను చూసావా?
"బాయిలింగ్ పాయింట్"కు
    చేరుకొనేలాగా
రససిద్ధికోసం
    ఎంత తపన ఎంత మదనం,
మంటతగ్గితే
    లోలోన పయనం
మంట ఆగితే
    చల్లారే జీవకణాలలో
దాగిన మరణ రహస్యం!

– నిఖిలేశ్వర్
9177881201

మీరు 'అమ్మనుడి' చందాదారులేనా...

'అమ్మనుడి పత్రికకు చందాదారుల చందాలసొమ్మే ఆధారం.

1. తాము చందాదారులైతే మీకు పంపే పత్రిక కవరుపై చందా ఏ నెల వరకు ఉన్నదీ పేర్కొని వుంటుంది. దయచేసి దానిని గమనించి, సకాలంలో మీ చందా సొమ్మును పంపించి పత్రికను ఎల్లప్పుడూ అందుకోండి.

2. తాము చందాదారులు కాకపోయినా, తమకు గౌరవ ప్రతిగా (కాంప్లిమెంటరీగా) అందుతూ వుండవచ్చు. అటువంటి వారికి పత్రిక నచ్చితే, దయచేసి చందాను/ విరాళాన్ని పంపించి తోడ్పడ గలరు. పత్రిక నచ్చకపోయినా, మీకు ఆసక్తి లేకపోయినా 'పత్రికను పంపవద్దు' అని దయచేసి ఒక కార్డుపైగాని, ఎస్.ఎం.ఎస్ / మెయిల్‌గాని పంపించి సహకరించగోరుతున్నాము.

3. పత్రికకు చందాను చెల్లించేవారు తమ ఇష్టాన్ని బట్టి శాశ్వత చందా (రు. 5000/-) గాని, 5 సం॥ల చందా (రు.1000/-లు) గాని, 3 సం॥ల చందా (రు. 700/-లు) గాని పంపి పత్రికను ఆర్థికంగా తోడ్పడగలరు. వీలుగాకపోతే సం॥ చందా రు. 240/-లు పంపించి ఏటా పునరుద్ధరించుకోవచ్చు. – ప్రచురణకర్త, అమ్మనుడి.

పిట్టచూపు

గ్రామీణ భారత్ వత్తిడికి తలవంచిన మోదీ ప్రభుత్వం

చలసాని నరేంద్ర
9849569050

ఈమధ్య కాలంలో మొదటిసారిగా మోదీ ప్రభుత్వం తీసు కున్న ఈ నిర్ణయం కార్పొరేట్ శక్తులకు నిరాశ కలిగించింది. ముఖ్యంగా సంఘ్‌పరివార్‌లోని స్వదేశీ జాగరణ్ మంచ్, బిఎంఎస్ వంటి వారు సహితం అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తుండడంతో ప్రభుత్వం ఈ ఒప్పందంను తిరస్కరించక తప్పలేదు.

ప్రాంతీయ సమగ్ర ఆర్థిక భాగస్వామ్యం (ఆర్‌సీఈపీ) పేరుతో నూతన స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంపై సంతకం చేయడానికి బ్యాంకాక్‌లో జరిగిన సదస్సులో ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీ నిరాకరించడం ఆర్థిక సంస్కరణల యుగం ప్రారంభమైన తర్వాత మొదటిసారిగా గ్రామీణ భారత్ సాధించిన విజయంగా చెప్పవచ్చు.

1991లో ఆర్థిక సంస్కరణలను వాటి పై విశ్వాసంతో కాకుండా, తప్పనిసరి పరిస్థితులలో పివి నరసింహారావు, మన్మోహన్ సింగ్ ప్రారంభించినప్పటి నుండి ఆ తర్వాత వచ్చిన ప్రభుత్వాలు అన్నీ అన్యమనస్కంగానే కొనసాగిస్తూ వస్తున్నాయి. ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వం తీసుకొనే కీలకమైన విధానపర నిర్ణయాలలో కార్పొరేట్ శక్తులు నిర్ణయాత్మక పాత్ర వహిస్తున్నాయి.

అదే వారసత్వం కొనసాగిస్తూ, తొలి నుండి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఆర్థిక, విదేశాంగ విధానాలను పారిశ్రామిక వర్గాలు నియంత్రి స్తున్నాయని ఆరోపణలు చెలరేగుతున్న సమయంలో ఆయన ఇటు వంటి నిర్ణయం తీసుకోవడం కొన్ని వర్గాలకు విస్మయం కలిగించింది. కేవలం రైతులు, చిన్న వ్యాపారులు, గ్రామీణ వర్గాలకు చెందిన వారి నుండి వచ్చిన వత్తిడులకు ప్రభుత్వం తల వంచక తప్పని పరిస్థితులు నెలకొన్నాయని చెప్పవచ్చు.

ఈమధ్య కాలంలో మొదటిసారిగా మోదీ ప్రభుత్వం తీసు కున్న ఈ నిర్ణయం కార్పొరేట్ శక్తులకు నిరాశ కలిగించింది. ముఖ్యంగా సంఘ్‌పరివార్‌లోని స్వదేశీ జాగరణ్ మంచ్, బిఎంఎస్ వంటి వారు సహితం అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తుండడంతో ప్రభుత్వం ఈ ఒప్పందంను తిరస్కరించక తప్పలేదు.

ఈ ఒప్పందం కోసం 2012 నుండి సంప్రదింపులు జరుపు తున్న వారిలో 10 ఆసియన్ దేశాలు, జపాన్, దక్షిణ కొరియా, న్యూజీలాండ్, ఆస్ట్రేలియా, చైనాలున్నాయి. మోదీ విముఖత వ్యక్తం చేయడంతో ఈ ఒప్పందం ప్రక్రియకు ప్రస్తుతం విఘాతం కలిగిన్నట్లు చెప్పవచ్చు. ఈ ఒప్పందం కేవలం వాణిజ్యంకు పరిమితం కాకుండా సమగ్రమైనది.

పెట్టుబడులు, వ్యవసాయం, పాల ఉత్పత్తులు, తయారీ రంగం, ఇ – కామర్స్, డేటా వంటి పలు రంగాలకు కూడా విస్తరించి ఉంది. ఈ ఒప్పందాన్ని రైతులు, పాల ఉత్పత్తులకు సంబంధించిన వారే కాకుండా ఉక్కు, రసాయనాలు, టెలికాం, ఆటోమొబైల్, సైకిళ్ళు, టెక్స్ టైల్ లతో సహా దాదాపు తయారీ రంగానికి చెందిన వారంతా వ్యతిరేకిస్తున్నారు.

ఈ మధ్యకాలంలో ఆర్‌సీఈపీలో చేరడం పట్ల భారత్‌లో పలు ఆందోళనలు వ్యక్తం అయ్యాయి. ఈ సందర్భంగా భారత్ వ్యక్తం చేసిన పలు అభ్యంతరాలను, అంశాలను ఒప్పందం ముసాయి దాలో చేర్చలేదు. పాల ఉత్పత్తులు, వ్యవసాయం, తయారీ ఉత్పత్తు లతో సహా సుంకాలు లేకుండా దిగుమతులకు అనుమతించడం ఈ ఒప్పందంలో ప్రధాన సమస్య.

దిగుమతి సుంకాలను రద్దుచేయడం ద్వారా ఉచితంగా వస్తువు లను దిగుమతికి అనుమతించడం స్వేచ్ఛ వాణిజ్య ఒప్పందాల మూల సూత్రం. అదే విధంగా చైనా నుండి దిగుమతి అయ్యే వస్తువులలో 80 శాతం వరకు, ఇతర దేశాల నుండి 90 నుండి 95 శాతం వరకు క్రమంగా సుంకాలు లేకుండా దిగుమతికి అవకాశం ఇవ్వాలని ఆర్‌సీఈపీలో ప్రతిపాదించారు.

మనకు ఇప్పటికే 10 ఆసియన్ దేశాలతో 2011లో చేసుకున్న

స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం ఉంది. ఈ ఒప్పందం తర్వాత ఆసియన్ దేశాలతో మన వాణిజ్య లోటు దాదాపు మూడు రేట్లు పెరిగింది. ఈ ఒప్పందంలో ఉన్న ఘోరమైన అంశం ఏమిటంటే ఈ ఒప్పందం నుండి బైటకు రావడానికి గాని, సమీక్ష జరపడానికి గాని ఎటువంటి అవకాశం లేదు. దాని వల్ల రైతులు, పరిశ్రమలు విశేషంగా ఇబ్బందులకు గురయ్యారు.

ఒక నెలక్రితం, ఈ ఒప్పందాన్ని సమీక్షించే విధంగా ఆసియన్ దేశాలు ఒప్పుకొనేటట్లు చేయడంలో కేంద్ర మంత్రి పీయూష్ గోయల్ విజయం సాధించారు. దాని వలన ఈ ఒప్పందంతో ఇబ్బందులకు గురైన వారికి కొంతమేరకు ఉపశమనం కలిగిస్తుంది. భారత్‌కు ప్రయోజనకరం కాగలదు.

మరోవంక, ఆ విధమైన స్వేచ్ఛ వాణిజ్య ఒప్పందాన్ని జపాన్, దక్షిణ కొరియాలతో యుపిఎ హయాంలోనే చేసుకున్నారు. దానితో ఆ దేశాలతో మన వాణిజ్య లోటు రెండున్నర నుండి మూడు రెట్ల మేరకు పెరిగింది. మొత్తం మీద ఆర్‌సీఈపీ దేశాలతో మన వాణిజ్య లోటు 105 బిలియన్ డాలర్ల మేరకు ఉంది.

ఈ ఒప్పందంపై భారత్ ఆమోదం తెలిపితే ఆయా దేశాల నుండి మన దేశంలోకి వస్తువులు మరింత భారీగా దిగుమతి అయ్యేందుకు అవకాశం యేర్పడెడిది. అందుకనే దీని నుండి వైదొల గాలని నిర్ణయించడం మన దేశంలోని పరిశ్రమలు, పాలఉత్పత్తులు, వ్యవసాయ రంగానికి చెందిన వారికి సంతోషం కలిగిస్తున్నది.

భారత్ ఈ ఒప్పందంపై సంతకం చేసిన్నట్లయితే మన దేశం లోని సన్నకారు రైతులు ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలాండ్ వంటి భారీ వ్యవ సాయ దేశాలతో పోటీ పడవలసి వచ్చెడిది. భారత దేశంలో పాల పరిశ్రమ 10 కోట్లమంది రైతులు, ఇతరులకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నది.

అయితే ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఎగుమతి చేసే న్యూజీలాండ్‌లోని మొత్తం పాల ఉత్పత్తులు కేవలం 11,500 పాల పరిశ్రమల నుండే వస్తాయి. ప్రపంచ పాల ఉత్పత్తుల ఎగుమతులలో 30 శాతం వరకు ఇవి ఉన్నాయి.

బియ్యం, పత్తి, పంచదార, పాల ఉత్పత్తులకు రైతుకు 14,136 డాలర్లు చొప్పున జపాన్ ప్రభుత్వం 33.8 బిలియన్ డాలర్ల సహాయం అందిస్తున్నది. భారత్ ప్రభుత్వం అందిస్తున్న సహాయం అసలు లెక్కలోకి రాదు.

కాబట్టి ఆర్‌సీఈపీ లో చేరడం ద్వారా మన రైతులకు ఇతర దేశాలలోని వాణిజ్యంలోకి సంబంధం ఏర్పడుతుందని భావించడం తగదు. పైగా, చవక ధరలకు వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను భారత్ లోకి దిగుమతి చేసుకోవడం మన రైతులను ఘోర పరిస్థితుల్లోకి నెట్టివేస్తుంది.

పాల పరిశ్రమకు సంబంధించి, న్యూజీలాండ్‌లో పాలపొడి ధర కిలో రూ 180 నుండి 190 వరకు మాత్రమే ఉంది. మన దేశంలో రూ 290 వరకు ఉంది. న్యూజీలాండ్ నుండి సుంకాలు లేకుండా పాల ఉత్పత్తులను అనుమతిస్తే మన పాల పరిశ్రమ వెన్నెముకను బద్దలు చేస్తుంది.

యుపిఎ హయాంలో ఏర్పర్చుకున్న పెట్టుబడుల ఒప్పందాల ఫలితంగా 2014లో అధికారంలోకి వచ్చిన మోదీ ప్రభుత్వం పలు సమస్యలు ఎదుర్కొన్నది. ఆ ఒప్పందాలలో ఒకటో, రెండో అంశాలను అమలు పరచడంలేదని భారత ప్రభుత్వంపై పెట్టుబడిదారులు న్యాయపర వాజ్యాలకు దిగడం ప్రారంభించారు. భారత ప్రభుత్వం నుండి పరిహారం కోరారు. చాలా కేసులలో, మననుండి భారీ పరి హారం రాబట్టడంలో విదేశీ కంపెనీలు విజయం సాధించాయి. అటు వంటి ఒప్పందాలను రద్దు చేసుకొనే చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది.

అయితే, ఆర్‌సీఈపీ ఒప్పందంలో కూడా భారత్ అటువంటి నిబంధనల ఊబిలో కూరుకుపోయే ప్రమాదం ఉంది. రాయల్టీలు, సాంకేతిక ఫీజులపై పరిమితులను కూడా తొలగించారు. ఈ ఒప్పందం నుండి వైదొలగడంతో ఈ సమస్యల నుండి బైటపడగలి గాము.

ఆర్‌సీఈపీ నుండి వైదొలగాలని మోదీ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం అంత సులభంగా జరిగింది కాదు. ఈ నిర్ణయం తీసు కోవడంలో చిన్న తరహా పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం, పాల పరిశ్రమ తయారు రంగాలలో ఉన్న ప్రజల అభ్యంతరాలు ఇమిడి ఉన్నాయి.

అంతర్జాతీయంగా ఇతర దేశాలలో నూతన సంబంధాలను ఏర్పర్చుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్న ప్రధాని మోదీ ఈ విధంగా నిర్ణయం తీసుకోవడం పట్ల కార్పొరేట్ వర్గాలు విస్మయం వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. అయితే, ఈ నిర్ణయం ద్వారా ఇతర దేశాలతో సంబంధాలను మెరుగు పరచుకోవడంకోసం భారత్ తన ప్రజల ప్రయోజనాలను త్యాగం చేయనవసరం లేదనే సందేశాన్ని ప్రధాని ప్రపంచానికి ఇచ్చిన్నట్లు అయింది.

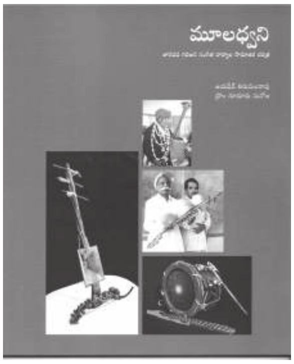
నేడు 'భారత్ నూతన భారత్' అని, భారత్ తన ప్రజల అభిలాషలను త్యాగం చేయనవసరం లేదని ఈ సందర్భంగా ప్రధాని వివరణ ఇచ్చారు. ఆర్‌సీఈపీ నుండి వైదొలగడంపట్ల కొందరు అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేస్తున్నా అన్ని వర్గాల ప్రజలు సంతోషం వ్యక్తం చేయడమే కాకుండా, అభినందిస్తున్నారు.

ఆసియన్ దేశాలతో పాత ఒప్పందాన్నీ సమీక్ష చేసుకొంటుం డగా, జపాన్, దక్షిణ కొరియా లతో కూడా ఒప్పందాలను సమీక్షిం చాలని డిమాండ్ పెరుగుతున్నది. నూతన ఒప్పందాలు చేసుకోవడం కన్నా పాత ఒప్పందాలను సరిచేసుకోవడం ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యత కావాలి.

ఆర్‌సీఈపీలో స్వేచ్ఛగా డేటా మార్పిడికి ఆమోదించే ప్రయత్నం జరిగిన్నట్లు గమనించాలి. దాని వల్లన, విదేశీ పేమెంట్ కంపెనీలు, ఇ – కామర్స్ కంపెనీలు, సోషల్ మీడియా కంపెనీలు తమ డేటాను భారత్ లోనే ఉంచమని భారత్ వత్తిడి చేసే అవకాశం కోల్పోయే ప్రమాదం యేర్పడెడిది.

వాస్తవానికి, ఆర్‌సీఈపీ ఒప్పందం ప్రధాని మోదీ మన ముందుంచిన భారత్‌లో తయారు, రైతుల ఆదాయాలను రెట్టింపు చేయడం వంటి పలు కలలను భగ్నం చేస్తుంది. ఇప్పుడు డిజిటల్ ఇండియా, భారత్‌లో తయారు, భారత్‌ను తయారీ కేంద్రంగా చేయడం వంటి లక్ష్యాల సాధనకు మరింత దూకుడుగా ప్రయత్నం చేయవచ్చు.

సన్నిధానం నరసింహశర్మ
9292055531

తెలంగాణా ప్రత్యేకతల నిదర్శనం ఆదిధ్వనుల వాయిద్య ప్రదర్శనం

అది 'ఆదిధ్వని'.

గిరిజన జానపద వాద్య ప్రదర్శన

హైదరాబాదు – రాష్ట్ర కళా ప్రదర్శనశాలలో అయిదు రోజుల సందడి.

కని, విని ఎరగని వాయిద్యాల దర్శనాలు, గిరిజన జానపద జనాల హృదయ శ్రవణాలు.

ఉత్సవ విగ్రహాలు వూరేగుతుంటే మూల విగ్రహాలు మూలనున్నాయట అనేది ఓ సామెత.

ఉత్సవ విగ్రహాలు మన ముందుకు వస్తాయి.

మూల విగ్రహాల్ని మనం వెళ్లి దర్శించాలి నిజమే.

మూలాలు మూలల్లో ఉండిపోతే వెలికితీసి వెలుగు చూపి, కొండొకచో మన కళ్ళు తెరిపిస్తూ తెలియజెప్పేవారే మౌలిక పరిశోధకులు ఆచార్య జయధీర్ తిరుమలరావు గారనేది అందరికీ తెలిసినదే. ఆయన తానుగా – వ్యయ ప్రయాసలతో సేకరించిన 124 గిరిజన జానపద వాయిద్యాల్ని ప్రదర్శించారు. ప్రదర్శనకి 'కన్వీనర్' ఆచార్య గూడూరు మనోజ తాదాత్మ్యచిత్తంతో చూపరులకు వస్తు పరిచయ పత్రాల్నిమించిన వాయిద్య విజ్ఞానాన్ని విపులీకరించి స్థలకాలాదులకు అతీతంగా ఎక్కడికో తీసుకు వెళ్ళగలిగారు.

కళలేనిదే మానవ జీవితం కళగట్టదు. బ్రతుకంటే సుఖ దుఃఖాల కలనేత.

ఆదివాసి, గిరిజన వాయిద్యాల్లో ఎన్నెన్నిరకాలో! కూర్చొని వాయించేవి; నిలబడి వాయించేవి, తేలిక వాయిద్యాలు; బరువైన వాయిద్యాలు. కర్రలతో చేసినవి; లోహాలతో చేసినవి. అందాల అమరికలు కలవి; రూపాలలో చిన్నవి, పెద్దవి గవ్వలతో అలంకరణలు కలవి; మానవ సృష్టి దృష్టికి ఉదాహరణలు, కర్మకాండలో వాయించేవి, ఆనంద, ఉత్సవ సందర్భాలలో వాయించేవి; నోటి శ్రమతో శరీరం నుండి వచ్చే ధ్వనులకు, దారు, చర్మ, లోహ వాయిద్య పరికరాల ధ్వనులు మమేకం కావడం –

ఇవన్నీ కంటూ, వింటూ 2019 నవంబరు 9 నుండి 13 వరకు ఉదయ సాయంకాలాల్లో ఎందరో విభ్రాంతి అనుభూతులతో

ఆనందం పొందారు.

సంగీత శాస్త్రమైనా మరొక కళైనా ఒక పరిపక్వదశకు వచ్చిందంటే, అందులోని పరిణామ చరిత్రను గ్రహించగలగాలి. అలా గ్రహించగలిగే సంస్కారానికి ఆస్కారం ఉన్నప్పుడు మూలజ్ఞానాన్ని, మూల ధ్వనుల్నీ, ఆ ధ్వనులు చేసే అనాది వాయిద్య పరికరాల దర్శనాలనూ మనవారసత్వ సంపదలుగా ఎరుక గలిగి వుంటాం.

ప్రదర్శనలో 14 రకాల పిల్లన గ్రోవులు, నగాలు, తుండుం, మువ్వడోలు, తబలాలు, అక్కుండిక, గజ్జెల జందెం, చెంచుగంట, పిడికిలి మువ్వ, దుబ్బువాద్యం, జమీడక, చిన్న, పెద్ద – కాలి గజ్జెలు, అగోగో, శారద, కొర్రాజుల వాద్యం వంటివి మొత్తం 124 వాయిద్యాలు ప్రదర్శించారు.

వాయిద్యాలపై పనితనాల సొగసుందనాలు చూస్తే ఎంతటి నిర్మాణ ధురీణులు మన గిరిజన జానపదులని అచ్చెరువులో మునిగి పోతాం. పురా వస్తు త్రవ్వకాలలో సమూలంగా ఒక అనాదికాల వైభవాల్ని మనల్ని దర్శింపజేశారా తిరుమలరావుగారని చేతులెత్తి మొక్క జేసింది – ఈ తొలి సవ్వడుల వాయిద్య ప్రదర్శన.

2019 మార్చిలో భాగ్యనగరంలో జరిగిన మూలధ్వని సంగీత గోష్టి – 200 మంది కళాకారుల్ని వారి అరవై వాయిద్యాలనీ చూపించి వినిపించి ఒక స్ఫూర్తి దాయకమైన కదలిక తెచ్చింది.

ఆ కదలిక కొనసాగింపు మ్రోగింపుగా ఆదిధ్వని.

భారతీయ సంగీత ప్రస్థానంలో శాస్త్రజ్ఞాన మూలాల్ని వెతుక్కోవడానికి అచ్చమైన దేశీయమైన ఈ తెలంగాణా గిరిజన జానపద వాయిద్యాల ప్రదర్శనల వంటివి వినియోగపడి తీరతాయి.

ప్రదర్శనను మింగేసేలా కాక, నిరాడంబరంగా ప్రదర్శన లక్ష్యాల్ని గుర్తింపజేసేలా సభలు ప్రదర్శనలో అంతర్లీనమయ్యేలా జరగడం విశేషం.

తెలంగాణా రాష్ట్రపు గౌరవనీయ గవర్నరు సోదర ద్రవిడ భాషా తమిళ సోదరి శ్రీమతి తమిళసై సౌందర రాజన్‌గారు, రాష్ట్ర విద్యాశాఖ కార్యదర్శి శ్రీ బి.జనార్దన్‌రెడ్డిగారు, ప్రముఖ సినీ దర్శకులు శ్రీ బి.నరసింగరావు, మహానటి చిత్రకళాఖండ దర్శకులు శ్రీ నాగ అశ్విన్, శ్రీ శేఖర్ కమ్ముల, సినీదర్శకులు, కవి శ్రీ వేణు ఉడుగుల, చిత్రకళా కేతనం శ్రీ తోట వైకుంఠం, 160 దేశాల యాత్రికురాలు శ్రీమతి నర్మదారెడ్డి – వీరందరి ఉపన్యాసాల్లో, అభిభాషణల్లో తెలిపిన అభిప్రాయాల్లో ఏకగ్రీవంగా చెప్పినదేమిటంటే – "ఈ వాయిద్య నిర్మాణ సంగీత సంపద అంతరించి పోకూడదు. ఇందుకు ప్రత్యేక ప్రదర్శనశాల అవసరం. వ్యయ ప్రయాసలతో కూడిన ఈ పనికి ప్రజలు, దొరతనం ఎంతగానో ముందుకు రావాలి. వినిపించీ, కనిపించేలా వుండే ఆ ప్రదర్శనశాల ఏర్పడకపోతే రానురాను ఈ వాయిద్య సంపద అంతరించిపోవచ్చు, ఈ సంపదను రక్షించే కళాకారుల సంతతుల్లో వచ్చే బ్రతుకు మార్పుల్ని గమనించాలి. ఇంటనే ఓ సాంసారిక సాంస్కృతిక ప్రదర్శనశాలగా చేసుకుని – మంచం కిందా అక్కడా యిక్కడా దాచుకునే పరిస్థితులు మారాలి. వీటిని ఇలా రక్షించిన శ్రీ తిరుమలరావు, వారి శ్రీమతి నీలమ్మగారు, వారి కుటుంబ సభ్యులు అభినందనీయులు".

ఇన్ని వాయిద్యాలున్నాయా! ఇన్ని విశేషాలున్నాయా? శతాబ్దాలుగా గిరిజన జానపద కళాకారులు ఎలా రక్షించుకొచ్చారోగదా అని చూపరులకు అనుభూతుల్ని కలిగించి ఈ ప్రదర్శన లక్ష్య విజయాన్ని సాధించింది. చూడ్డానికి వచ్చిన సినీదర్శకులు ఈ మూల సంగీతాన్ని చలన చిత్రాల్లో ప్రవేశపెట్టి ప్రాచుర్యాన్ని కలిగించే ప్రయత్నాలు చేస్తామనడమూ ఆనందదాయకం.

వాయిద్యాల పరిచయాన్ని అద్భుతంగా నిర్వహించింది, ఈ ఆది ధ్వని ప్రదర్శన. ఇక ఈ వాయిద్యాల చరిత్రను చాటే ఓ పరిశోధనాత్మక గ్రంథాన్ని ఆచార్య జయధీర్ తిరుమలరావుగారి నుండి ఆశిద్దాం. వారి 'బృంద' గానంగా వస్తుందని ఆశిద్దాం.

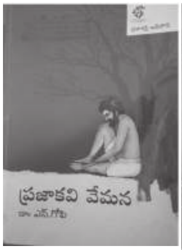
తెలంగాణా ప్రత్యేకతల నిదర్శనంగా సాగిన ఈ ఆదిధ్వని వాయిద్య ప్రదర్శనం తెలుగుజాతికి ఓ గర్వకారణ చైతన్యదీపిక.

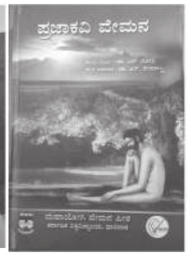
తెలుగులో రాయలేని, రాయని అధికార్లను నిలదీయండి

ఓట్లు అడిగేది తెలుగులో...పరిపాలించేది ఉత్వర్వులిచ్చేది ఇంగ్లీషులోనా?

పొరుగుభాషల్లోకి

కన్నడ భాషలో డా॥ఎన్.గోపిగారి 'ప్రజాకవి వేమన'

డా. ఎన్.గోపి రచించిన పిహెచ్.డి, సిద్ధాంత గ్రంథం 'ప్రజాకవి వేమన' కన్నడ భాషలోకి అనువాదమైంది. ధార్వాడ్ కర్ణాటక విశ్వ విద్యాలయంలోని మహాయోగివేమనపీఠంవారు ఇటీవల దీనిని ప్రచురించారు. శ్రీకృష్ణదేవరాయ విశ్వవిద్యాలయ పూర్వ ఆచార్యులు డా. ఆర్. శేషశాస్త్రి అనువాదకులుగా పనిచేశారు. ఇదొక అపురూపమైన సాహిత్య వార్త. ఒక పిహెచ్.డి, థీసిస్, అందునా తెలుగు పరిశోధనగ్రంథం ఇతర భాషలోకి వెళ్ళడం అత్యంత అరుదైన విషయం. ఇదొక రికార్డు.

కర్నాటక విశ్వవిద్యాలయం కులపతి (కులపతి గళు) ప్రొ॥ ప్రమోదభీగాయ ముందుమాట రాస్తూ కన్నడంలోని సరజ్ఞుని లాగే వేమన ఒక 'జనపర కవి' (అంటే ప్రజాకవి), సంతకవి (అంటే యోగి కవి) అనీ, సామాన్యజనులకు లోతైనసూక్తుల నందించిన మహాను భావుడనీ, అతని పైన ప్రామాణిక పరిశోధనతో వెలువడిన తెలుగు గ్రంథాన్ని కన్నడంలోకి తెచ్చుకోవడం ముదావహమనీ, ఇది తులనాత్మక అధ్యయనానికి తోడ్పడుతుందని గోపిగారి పైన ప్రశంసల జల్లు కురిపించారు. వేమన పీఠం సంచాలకులు డా. హెచ్. బి.నీలగుంద ఒక తెలుగు పరిశోధన గ్రంథం కన్నడ అను వాదాన్ని పీఠం ద్వారా ప్రచురిస్తున్నందుకు తన సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

గోపిగారి 'ప్రజాకవి వేమన' మొదటి నుండి రికార్డులు సృష్టిస్తూనే వచ్చింది. 1979లో అంటే నలభై యేళ్ళ కిందట వెలువడిన ఈ గ్రంథం ఆ రోజుల్లో ప్రామాణిక పరిశోధనగా పేరు తెచ్చుకుంది. అచ్చుపుస్తకాలతో ఆగక తాళపత్ర గ్రంథాల మూలాల్లోకి వెళ్ళి, విశేష పరిశ్రమ కోర్చి తీర్చిన రచనగా గౌరవానికి నోచుకుంది. ఇంత వరకు విశ్వవిద్యాలయ తెలుగు శాఖలన్నింటినుంచి దాదాపు నాలుగు వేల థీసిస్సులు వచ్చాయని ఒక అంచనా. వాటిలో ఓ ఇరవైదాకా పరమ ప్రామాణికమై, పఠన పాఠవాల్లో నలుగుతూ, ఉటంకింపుల కాలవాలమై పరామర్శ గ్రంథాలుగా (రిఫరెన్స్ బుక్స్) నిలిచాయని కాలం చెబుతున్న తీర్పు. వాటిలో 'ప్రజాకవి వేమన' అగ్రశ్రేణిలో నిలవటం విశేషం. గోపి గారి ఈ పరిశోధన గ్రంథం ఇప్పటి వరకు ఆరు ముద్రణలు పొందింది. నాకు తెలిసినంత వరకు తెలుగు థీసిస్సుల్లో ఇన్ని ముద్రణలు పొందిన గ్రంథం ఇంకోటి లేదు. ఇది మరో రికార్డు.

'ప్రజాకవి వేమన' తొలిసారి 1980 లో అచ్చయ్యింది. మూడు నెలల్లోనే వెయ్యి కాపీలు చెల్లిపోయినై. తర్వాత రెండో ముద్రణ గోపిగారే సొంతంగా వేసుకున్నారు. అనంతరం 2000, 2005, 2012, సంవత్సరాల్లో విశాలాంధ్ర వారు ప్రచురించారు. ఇప్పుడు వారే ఏడో ముద్రణ కోసం సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. ఈ పరిశోధన వల్ల గోపి గారికి విశేషఖ్యాతి లభించింది. 'వేమన గోపి' అంటూ వేమన ఆయన ఇంటి పేరుగా మారిపోయాడు. చేసిన పని పరంగా ప్రసిద్ధి కలగడం ఆ పని నాణ్యతకూ దానికి లభించిన పాఠకాదరణకూ నిదర్శనంగా భావించవచ్చు.

ఇక కన్నడానువాదానికి అనుకూలమైన నేపథ్యాన్ని గురించి రెండు మాటలు. 17 వ శతాబ్దానికి చెందిన వేమన దక్షిణ భారతంలోని చాలా ప్రాంతాల్లో పర్యటించాడనడానికి దాఖలాలు న్నాయి. ముఖ్యంగా కన్నడ దేశంలో. ఉత్తర కర్ణాటక, బళ్లారి, కొలార్ జిల్లాలు, బెంగుళూరు ప్రాంతాల్లో ఎందరో తెలుగువారున్నారు. ఎన్నో వేమన ఆశ్రమాలున్నాయి. లక్షల సంఖ్యలో వేమన భక్తులున్నారు. 10, 12 తరాలుగా తెలుగు మరిచి పోయినా వేమనను ఆరాధిస్తున్నారు.

అల్లరిచిల్లరగా తిరిగే వేమన్న మనసు మార్చి యోగిగా పరివర్తనకు కారణమైన వేమన్న వదిన 'వేమారెడ్డి మల్లమ్మ' కన్నడ దేశంలో నిత్యపూజలందుకుంటున్నది. వేమన్న ప్రేమికులు కర్ణాటకలో ఇప్పుడదొక ఓటుబ్యాంకు. గోపిగారు ఇటీవల బెంగుళూరులోని 'విధాన సౌధ'లో వేమన పై యావత్ ప్రజాప్రతినిధుల ముందు ప్రసం గించి, అప్పటి ముఖ్యమంత్రి సిద్ధరామయ్య చేతుల మీదుగా సన్మానం పొంది వచ్చారు. అప్పటి రెవెన్యూ మంత్రి హెచ్.కె.పాటిల్ చొరవతోనే వేమన పీఠం స్థాపన జరిగింది. ఆయన పినతండ్రి ఎస్. ఆర్. పాటిల్ 400 వేమన పద్యాలను కన్నడంలోకి అనువదించి ప్రచురించారు. యోగి జీవితం గడిపారు.

ఈ సందర్భంగా ఒక విషయాన్ని గుర్తు చేసుకోవాలి. ఉత్తర భారతదేశంలో ఆ మాటకొస్తే యావద్భారతంలోనే కబీరుకున్న ప్రాచుర్యం మరే కవికి లేదు. హిందీలో ఉండటం వల్ల కూడా అది సాధ్యమయ్యింది. వేమన పద్యాలు కబీరుదోహాల కన్న ఏమాత్రం తక్కువవి కావు. కాని వేమన దురదృష్టం ఏమిటోగాని ఆయన ఇంటినే సరిగ్గా గెలవలేక పోయాడు. తెలుగు సమాజమంతా ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవలసిన విషయమిది. వేమన హిందీలోకి అనువదించబడితే అఖిల భారతకవిగా మారిపోతాడు. కబీరు, వేమన ఇద్దరూ సంత్ కవులే. 17వ శతాబ్దం నాటి క్షీణ వ్యవస్థలను తూర్పార బట్టిన వారే. వేషధారులను దునుమాడి తాత్త్విక స్పష్టత కోసం పాటు పడిన వారే. ముఖ్యంగా నేటితరం జీవన సంక్షోభంలో పడి కొట్టుక పోతున్న తరుణంలో వేమన్న ప్రబోధాల అవసరం చాలా వుంది. తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని సాహితీ సాంస్కృతిక సంస్థలు దీనిపై దృష్టి పెట్టవలసి వుంది.

ఆచార్య గోపి ఏకకాలంలో కవిత్వాన్నీ, పరిశోధననూ అత్యు న్నత స్థాయికి తీసికెళ్లిన భావుకసంపన్నుడు, విద్వత్ శేముషీ దురంధ రుడు. పరిశోధన కృషితో వేమనను భాషా సరిహద్దులను దాటించినం దుకు ఆయనకు తెలుగు వారు రుణపడి ఉన్నారనేది నిర్వివాదాంశం.

–డా. గిన్నారపు ఆదినారాయణ
9949532456

Owned, printed & published by Samala Lakshmana Babu (9440448244) and printed at Sri Mahalakshmi Offset Printers, 16-7-20, Veera Raghavulu Street, Sharabu Bazaar, Tenali, Guntur Dist. and published from 8-386, Jivaka Bhawan, Angalakuduru Post, Tenali Mandal, Guntur Dist. - 522211. Editor: Dr. SAMALA RAMESH BABU (9848016136), RNI-APTEL/2015/62362

ఆచార్య రావెళ్ళ కృష్ణారావుగారి 6వ స్మారకోపన్యాసం

డా॥ఎస్.ఉపేందర్ రెడ్డి

ప్రముఖ విద్యావేత్త, నిరంతర వయోజన విద్యా ప్రోత్సాహక సంస్థ (స్పేస్) వ్యవస్థాపకులలో ప్రముఖులైన కీర్తిశేషులు ఆచార్య రావెళ్ళ కృష్ణారావుగారి స్మారకోపన్యాసాలను ప్రతియేటా నిర్వహిస్తూ వస్తున్న విషయం తెలిసిందే. ఈ 2019 నవంబరు 20న 6వ స్మారకోపన్యాస కార్యక్రమాన్ని దుర్గాబాయ్ దేశ్‌ముఖ్ మహిళాసభ ప్రాంగణంలోని సాక్షరతాభవన్‌లోని వెల్దీఫిషర్ హాలులో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. స్పేస్ మరియు ఎస్.ఆర్.సి. సంయుక్తంగా నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమంలో స్పేస్ అధ్యక్షులు డా॥ సామల రమేష్‌బాబు, ఎస్.ఆర్.సి. గవర్నింగ్ బాడి అధ్యక్షులు డా॥ సి.నరేందర్ రెడ్డి, స్పేస్ ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య గంటా రమేష్, స్పేస్ కార్యదర్శి శ్రీ పి.పూర్ణచంద్రరావు, ఎస్.ఆర్.సి. సంచాలకులు డా॥ బండి సాయన్న, ఎస్.ఆర్.సి.సిబ్బంది, దుర్గాబాయ్ దేశ్‌ముఖ్ మహిళా కళాశాలల సిబ్బంది విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

స్పేస్ కార్యదర్శి ప్రొ॥ పి.పూర్ణచంద్రరావు స్వాగతోపన్యాసం చేశారు. నిరంతరం విద్యాభివృద్ధి గురించి ఆలోచనలు చేస్తూ వచ్చిన ఆచార్య రావెళ్ళ కృష్ణారావుగారి స్మారకోపన్యాసాలకు ఒక ప్రత్యేకత ఉంది అన్నారు. సభాధ్యక్ష బాధ్యతలు వహించిన డా॥సామల రమేష్‌బాబు మాట్లాడుతూ విద్యాబోధనలో మాతృభాషది కీలకపాత్ర అన్నారు. వయోజనవిద్య ఆవశ్యకతను వివరించారాయన. డా॥సి.నరేందర్ రెడ్డి రావెళ్ళ కృష్ణారావుగారి గురించిన అనుభవాలను సభికులముందుంచారు. మానవతావాది, ఉత్తమ దార్శనికుడుగా నిరంతరం సమాజ శ్రేయస్సు గురించి విద్యావేత్తలు ఆలోచించాలని కృష్ణారావుగారు అంటూండేవారని చెప్పారు. ఆ తరువాత ఆచార్య ఘంటా రమేష్ మాట్లాడుతూ వయోజన విద్య అనేది జీవన నాణ్యతను పెంచేదిగా ఉపయోగపడాలి, భూతవర్తమానాల అధ్యయనం ద్వారా భవిష్య ప్రణాళికను రూపొందించుకొని విలువలతో కూడిన విద్యను అందించే ప్రయత్నం చేయాలన్నారు. వయోజన విద్య అవసరం నిరంతరం ఉంటుందన్న విషయాన్ని ప్రణాళిక కర్తలు గుర్తించాలని సూచించారాయన.

ఆచార్య రావెళ్ళ కృష్ణారావు ఆరవ స్మారకోపన్యాసం చేసిన డా॥ఎస్.ఉపేందర్ రెడ్డి అనేక విషయాలను చర్చించారు. విద్య అక్షరాస్యతలు వేరువేరు అంటూ విద్య ద్వారా జీవన నాణ్యత, సామాజిక అవగాహన చైతన్యం పెరగాల్సిన అవసరం ఉంది అన్నారు. వయోజన విద్య అంటే నైపుణ్యాలను, చైతన్యాన్ని కల్గించడం లక్ష్యంగా ఉండాలి. వయోజన విద్యా అవసరాన్ని వివరించారు రాత్రి బడుల కార్యక్రమాలు, వయోజన వాచకంలోని ఒక పాఠం కారణంగా దూబగుంట సారా ఉద్యమానికి స్త్రీలు నడుంబిగించగల చైతన్యాన్ని పొందడం మనకు తెలుసు అని వివరించారు. రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్ తదితర జిల్లాల్లో బాల్య వివాహాలను, మూఢనమ్మకాలను, జోగినీ వ్యవస్థ వంటి దుర్మార్గాల పట్ల రాత్రు బడులు అవగాహన కలిగించగలిగాయని అన్నారు. అయితే వయోజన విద్యా కార్యక్రమాల నిర్వహణలోని సమస్యలను వివరిస్తూ వయోజన విద్యా కార్యక్రమాల్లోనే కాదు, నియత విద్యా విధానంలో పాఠశాల విద్య కార్యక్రమాలు సైతం పెను సవాళ్ళను ఎదుర్కొంటున్న వివరాలను సభికులముందు ఉంచారు. ప్రస్తుతం మన ఉపాధ్యాయులు నిర్దేశించిన పాఠ్య ప్రణాళిక ప్రకారం ముందుకు పోతూవున్నారు. పిల్లలకు చెప్పవలసిన విషయాన్ని వాళ్ల బుర్రలోకి కూర్చుతున్నామే గాని వాళ్ల జీవితాల అభివృద్ధికి కావాలసిన జ్ఞానాన్ని, జీవిత అవగాహనను పెంచలేక పోతున్నాం.

పిల్లలు జీవించడానికి తగిన శిక్షణ అందించలేక పోతున్నాం అన్నారు. ఈవిషయంలో విద్యావేత్తలు గొప్ప నిబద్ధతతో ఆలోచించాల్సివుంది అన్నారు. విద్య అనేది సమాజంలో అంతరాలను తొలగిస్తుందని భావించినప్పటికీ ప్రస్తుతం మనసమాజంలో విద్యావిధానం అనేక సామాజిక అంతరాలను పెంచడాన్ని గమనిస్తున్నామన్నారు. సామాజిక జీవితంలో సామరస్యం లోపించడం, అత్యాచారాలు, విద్యావేత్తలు, సామాజిక వేత్తలందరూ ఆలోచించాల్సిన ప్రమాదాలుగా వివరించారు. గాంధీ మహాత్ముడు సైతం విద్య అనేది జీవితంకోసం అన్నారని చెప్పారు. నేటి విద్యావిధానం సృజనాత్మకంగా ఆలోచించేశక్తిని అందించలేకపోవడాన్ని విద్యావేత్తలు పరిశీలించి చర్యలు తీసుకోవాల్సివుంది అన్నారు. సమస్యలను చర్చించడంద్వారా అవగాహనను పెంచేదిశగా వయోజన విద్యా కార్యక్రమాలను రూపొందించుకోవడం ద్వారా ఒక అధ్యయన సమాజాన్ని మనం నిరంతరం కొనసాగించుకోవాలన్నారు. – ఇంద్రాణి

అమ్మనుడి తెలుగుజాతి పత్రిక
AMMANUDI (Telugu Monthly) Date of publication : 1st of every month RNI-APTEL / 2015/62362
December 2019 Vol :5, Issue 10 Date of posting : 3rd & 6th of every month Postal Reg NO. TEN/13/2018-20

If not delivered, please return to : 'The Publisher, AMMANUDI Monthly,
8-386, Jivaka Bhavanam,ANGALAKUDURU (po),TENALI-522 211,Guntur (dt) A.P. Cell:9440 448244